

2055-66

2nd hand written 2nd ml.

by myself long time:

1st ed. 8th, year. Unfinished

Printed, 1710.

0000

4786-
Արքայի կողմից 3
17-2 2055-ԱԿ

Մ.Ռ. Բ.Ը.Բ.Ե.Պ.Ը.Ը. Տ

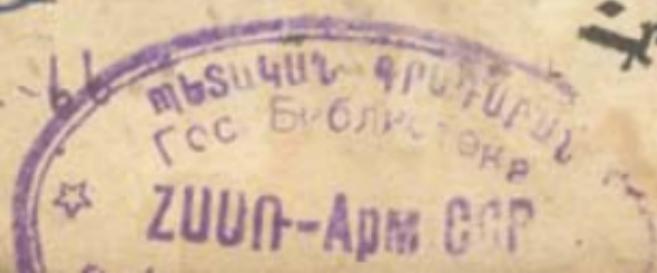
Բնութագրողս :

ԱՏ խնդրոյ խակ և
արդեամբք ճու
ղայեցի խօճայ Սահրաանի
A 2 որդի

որո՞ի Պարոն Մարգարին՝
 տարագրեցաւ գրգռելս այս
 շահանէտ և օգտակար ,
 որ կոչի Պարտեզ Ազեոր ,
 ՚ի յղբօսանս Հայկազունե-
 այ : Որք հանդիպիք տնա-
 ընթեռնչով, կամ , ստանա-
 չով , և հանապազ գործ-
 ածելով զՋերմեռանդա-
 կան մախթանանս տրին ,
 յիշեալիք ՚ի մաքրափայլ և
 յՄԺհաճոյ յԼ՝ շօթանս
 ձեր՝ զվերոյ յիշեցեալ Պա-
 րոնս , և զիս փրկութե հո-
 գւոյ նորին ձերին եղբայ-
 րական , և ամենապարտի-
 ւորս՝ զՏԻ աղաչեցէք : և
 աղաչանքն ձեր՝ ոպ կուռ-
 նէ յիտսին , տարցին ձեռամբ
 չիք .

687-66

Հրեշտակաց առաջի Ըմե
 նաբարույ և համանաբրե
 նույ սրբոյ Երրորդ-ու-Թէն
 հօր և Որդւոյ և Ոգւոյն
 սբյ : Ըմէն :

4786-տի

SPUS · BU · RU, muplwa s'nd.

Իւրապանիւրոք հաւատարիմ՝ քրիս-
տոնեաց յորժամ յառնէ՝ յանկողնոյ
յառանձօռու յարտի նախ կն-
քել զինքն նշանաւ սրբոյ
խաչին ասելով։

ՄԵՆՈՒՆ ՏՕՐ
Ե ՈՐԴԼՈՅ, Ե ՈՒ
ԿԼՈՅՆ ՍՐԲՈՅ։ Ե ՏԻՆ։

Եւ յետոյ մատուցանել տա ՍԺ զա-
ղօթս հետեւեցեալս։

Հայր մեր՝ որ յերկնս ես,
սբ եղիցի անուն քո։ Եկեա-

ցէ արքայուԹի քո : եղիցի
 կամ քո որպէս յերկինս և
 յերկրի : զհաց մեր հանու
 պազորդ տուր մեզ այսօր :
 և Թող մեզ զպարտիս մերս,
 որպէս և մեր Թողումք մե
 րոց պարտապանաց : և մի
 տանիր զմեզ ՚ի փորձուԹի :
 այլ փրկեա՛ն զմեզ ՚ի չարի :
 Ըմէս :

Աղջոյն բեղ Մարիամ , լի
 շնորհօք , Տէր ըստ բեղ : Օր
 հսեցեալ ես դու ՚ի կանայս ,
 և օրհսեցեալ է՛ պտուղ որո
 վայսի քո Յիսուս : Արբուհի
 Մարիամ մայր Ը՛յ , աղօ
 Թեա՛ն զս՛ մեր մեղա՛նորացս
 այժմ , և ՚ի Ժամու մահու՛նս
 մերոց : Ըմէս :

Հա՛ւատամ 'յ Լառու
 ամ Հայրն ամենակարող
 ստեղծօղն երկնի և երկրի :
 Եւ 'ի Յս Կս որդի նորա
 միակ Տրն մեր : որ յղա
 ցաւ 'ի Ռդւոյն սրբոյ , ճնաւ
 'ի Մարիամայ կուսէն : չար
 չարեցաւ ընդ պոնտոսցւոյ
 Պիղատոսիւ , խաչեցաւ ,
 մեռաւ , և Թաղեցաւ : Էջ 'ի
 դժոխս : 'յ երրորդուս անուր
 յարեաւ 'ի մեռելոց : համ
 բարձաւ 'յ երկինս , նստի
 ընդ աջակ Լ 'յ Տօր ամենա
 կարողի : Ուստի դարոց է
 դատել զկենդանիս և զմե
 ռեալս : Հա՛ւատամ 'ի Ռ
 դին սբ : 'ի սբ կաթմուղիկե
 եկեղեցին : 'ի հաղորդու
 Թիւն սրբոյ : 'ի Թաղութի

մնաց : 'ի յարուժեան մար
 մայ : 'ի կեանն յաւիտեան
 կան : Մնէն :

Գտնանաւ զքէն Տր իմ և
 ՄԾ իմ 'ի բողորէ սրտէ իմէ,
 և 'ի բնաւից մտաց իմոց, զի
 'ի դիշերիս այսմիկ արժա
 նի արարերս զիս պահել և
 պահպանել, ոչ յաղաղս իմոց
 բարեգործութե, զի իրաւի
 մեղանոր եմ ես . այլ մի
 բոյոյ մեծի գթութե և բա
 րերարութե : Մի որոյ խո
 նարութե աղաչեմ զքեզ .
 տուր ինձ զմեծագին շնորհ
 քո սբ, առանց որում ոչ
 ինչ կարեմ առնել, որպէս
 զի սովաւ կարիցեմ կառա
 վարել զիս այսօր 'ի փառս
 քոյոյ

բոյոյ ՄԾայնոյ հանդիսա
 վեհուԹԷ , ի փրկուԹի հո
 գւոյ ինոյ , և ի յօգուտ մեր
 ձաւորաց ինոյ : Մյ և օգ
 նեւս ինձ ո՛վ քաղցր ՏԹ իս ,
 զի կարիցեմ այսու հետե
 սկսանիլ զբարիս խորհիլ ,
 խօսիլ , և դորձել , և փոխել
 զկենցաղավարուԹի իս ան
 պատեհ , և առնել զամե
 նայն ինչ այսօր , և ի բողոքս
 կեանս ի պատիւ և ի փառս
 անուան բոյ սրբոյ . Մնն :

ՏԹ իս Յս Վս , Թեպէտ
 մեղանոյ եմ ես և անար
 ժան բոյոյ շնորհաց . յա
 զադս ծանրուԹեան ինոյ չա
 րագործուԹեան , տակայն
 դաւանիս Զիմարտապէս ,

հաճատան բոլորով սրտիւ,
 և խոստովանիմ բերանով
 զսուրբ կաթողիկէ, և զա-
 ռաքելական հաճարոն հան-
 դերձ իւրայնովք մատասբք,
 շատ որում հաճատայ, և
 ուսուցանէ սբ եկեղեցին
 հոռոսէական: Եւ քան զի
 երբեմն յանկարծակի հան-
 դիպին կասկածանք բա-
 զուսք ՚ի զանազանս փորձու-
 թիս, զոր օրինակ ըն մե-
 ծամեծս հիւանդութիս և
 յայլս սոցին նմանս՝ յորոց
 փրկեացէ զիս բոյր ամենա-
 կարօղ զօրութի: Եթէ ՚ի
 սլատճառ նոցին կորուսա-
 նկցեմ զմիտ իմ, մինչ զի
 տարակուսիցին ՚ի վր ոմանց
 սրբոց հաճատոյն մամնկանց,
 կամ

կամ թի հաւանիցիս մոյո
 րու թէց ոմանց : աղերսեմ
 և հայցեմ թախանձանօք ՚ի
 բուսէ հանդիսալեհու թէ ,
 բարեխօսու թէ սրբուհոյ
 Միսածնին և ամենից սրբոյ ,
 զի նիրիցես ինձ : Քան զի
 կամիս ես կեալ և մեռա
 նիլ առանց հաւանելոյ եր
 բէք այսպիսեաց մեղաց ,
 այսու սրբազանիւ հաւա
 սող և մեծաւ ջերմեռան
 դու թէ ընդդոջ սրբազանի
 մօրն իսոյ եկեղեցոյ , որ ոչ
 ամիտիէ դբազուկս իւրոյ
 դ թու թէ ընդդէմ այսոցիկ ,
 որք խոնարհու թեամբ դի
 մեն սու նա . Մնէն :

Առթիւ ան պահապան հրեշտակն :

Ի խորոց սրտի խնոյ հեղու-
 թք մտաց աղաչեմ ըզքեզ
 ուղ գերասպայծառ ողի հր-
 էշտակական • իշխան ար-
 քայուԹեան , որ ես կար-
 գեցեալ 'ի թամու ծննդեան
 խնոյ 'յամէն առատե աղբե-
 րե հանդիսապէհուԹէն Այ
 'ի պահպանութի , և 'ի նա-
 խահնուամեԹի խնոյ անար-
 ժանի անձին : Պահեա՛ և
 պահպանեա՛ զիս այսօր 'ի պա-
 տրանաց , 'ի խաբէութի , և
 'ի հնարից սատանայի : Եւ
 զի զօրութք նշանի սրբոյ
 խաչին կարիցեմ յաղթա-
 հարել զամենայն ցանկու-
 Թիւն մարմնական , զամե-
 նայն

նայն հպարտութիւնս կենս
 ցաղոյս , և զամենայն խա
 բէութիւնս հնոյ օձին : Եւ
 բան զի աղերսանք ինք ոչ
 են արժանիք , և ոչ բանա
 կանք առ ՚ի ընդունիլ զոր
 հայցեմս , զի որոյ արան , զի
 աղօթիւք բովք հաճիցի Տ՞
 հեղուլ ՚ի սիրտ իմ զվերնա
 կան շնորհ Ռգւոյնս արքոյ :
 Օ ի ոմ տեսանես՝ մտո
 ընտ ինտմ ծուլութք և ան
 հոգութք արտաքոյ հրամա
 նաց Քրիչին ինոյ , և գնամ
 ՚ի ճանապարհ խանարայինս ,
 մի՛ ուրեմս Թողուր զիս ՚ի
 բաց ոմ պահապանս հրեշ
 տակ իմ , այլ որքան տեսա
 նես , Թէ ոտինս մեր սա
 տանայ կամիցի որսալ զիս
 ու ու

ուսկանաւ մեղաց , այն բան
 բոլոր սովորականաւ բարեղ
 ԹուԹք դուշապէ՛ս լե՛ս
 Ինձ օղնական : Մոյնպէս և ս
 աղաչեմ զքեզ ո՛վ պատուա
 կան հրեշտակո՛ւ Լ. Ե , զի ՚ի
 Ժամս մահուան խնոյ , մի՛
 ձկնցէ զիս սատանայ ՚ի խո
 լս յուսահատուԹԷ , այլ
 զինանորեցեալ զինուք սր
 բոյ եկեղեցւոյ կարկցեմ յա
 ղԹահարել դամենայն զօրու
 Թի Թուանորի օձին : Եւ
 այսպէս բոլոր նպատու
 Թք առաջնորդեալ Ինձ
 մինչև ՚ի վերնական տեսու
 Թի տեղծողին խնոյ , զի
 արդեանք չարչարանաց
 նորին հանդերձ համայնութե
 րջանկօք բարարակցօք կա
 ղիցեմ

ընցեալ հրճուել յանդրաւա
կանուս խնդուԹԷ . Ըմէն :

Յորժամ երանէ որ 'ի տանէ 'ի դուրս .
պարտի կնքել զկնքն նշանաւ
սրբոյ խաչն ստեղծ :

Յանուս Հօր և Որդւոյ և
Ոգւոյն սրբոյ . Ըմէն :

Եւ յետոյ սկսանիլ զարժԹս
հետև եցեալս :

Խաղաղութի ՏՆ խնոյ եղի
ցի միշտ և համապաղ ըն
դիս , և ընդ համայնից ոս
կե լաց և անդամոց խնոց :
Ըմէն :

Ուղղեալ ող ՏՆ խն զգնացա
խն այսօր , և զամենայնս ա
ւուրս կենաց խնոց . և դիւ
պահատրան աչաց խնոց , զի
մի

մի՛ տեսանիցեմ զուսայնու
 Թիւն . սանձեա՛ն և ս զլեզու
 իմ , զի մի՛ յանցանիցեմ ընդ
 դէմ քու մ հանդիսավեհու .
 ԹԷ . Լ՛մէն :

ՏՅ իմ Յս Կս Ոտի Լս
 առ ծոյ կենդանւոյ , աղա
 չեմ զքեզ միջնորդութեամբ
 հընդից սրբազանից վիրաց
 քոյոյ մարմնոյդ , զի հա
 ճիցիս պահպանել այսօր
 զհինգ զգայութիս մարմնոյ
 իմոյ , և արտամերժիցես
 յինէն զբնառս խորհուրդս ,
 և զերևակայութիս աղտե
 ղիս , որք հեռացուցանեն
 զսիրտ իմ իքէն . և դու լի՛ր
 յոյս իմ , և դանձ հոգւոյ
 իմում . Լ՛մէն :

Յոր

Յորժամ հասանի 'ի դուռն սրբոյ
 եկեղեցոյն • պարտի կնիքել
 զինքն նշանաւ սրբոյ խա
 ջին ասելով :

Յանուն Հօր և Արդւոյ և
 Ազւոյն սրբոյ • Ամէն :

Մնացեք աստ ոմ վատժարք
 և ընդունայնք խորհուրդք :
 Իսկ դու ոմ անձն իմ պա
 տրաստ լե՛ր 'ի տանն ԱՅ ան
 'ի Երկիրպաղանել և դո՛րա
 նալ զՏեառնե ԱՅ և զՔր
 կչէն բուսե Յսե Քսե •
 Ամէն :

Եւ 'ի մտանելն 'յ եկեղեցին պար
 տի ասել :

Տօ իմ և ԱՏ իմ , մտանեմ
 Ես 'ի տուն բո սք ան 'ի
 Երկիրպաղանել բեղ՝ դո՛րանալ
 զքէն ,

դքէն , և խոստովանել զա-
նունքս սբ . զի զի բարեկ-
յոյժ , ա՛ռ ՚ի ընդունել զԹո-
ղուԹի մեղաց խնոց , և շա-
հաւորել շարհիւ բով սրբով .
Լ. մէն :

Եւ յ առնուլն զԳուր օրհնութեան ,
պարտի կնքել զինքն նշանաւ
սրբոյ խաչին սակով :

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ և սբ
եղէց , լո՛ւա՛ զիս , և բան
զծիւն սպիտակացայց :

Եւ ՚ի գնալն սուաջի սրբոյ սեղանոյն
պարտի սակ :

Երկիրպագանեմ բեզ , և
բարեբանեմ զբեզ ՏԻ իմ
ՅՍ ՎՆՍ , որ զօրութբ սր-
բոյ խաչին աղատեցեր ըզ-
բողոր աշխարհ :

Բայց

Բայց ՏՊ դբերան իմ , զի
 օրհնեցեմ զանուն քո սբ ,
 և սրբեալ զսիրտ իմ յամենեց
 ունայսուԹեց , և ՚ի պղծոց
 խորհրդոց , զի ընդունակ
 լինեցիմ քոյոց ԸՏայսոց
 շարհաց :

Եւ յերանելն քահանային ՚ի սրբալիա
 տանէն , և ՚ի դալն առաջի բեմին
 առ ՚ի սկանիլ զպատարագ
 պարտի ասել :

Ո՛վ բարեգուԹ ՏՊ իմ ՅՍ
 ՎՍ , հայցեմ ՚ի բէն խո
 նարհուԹբ , զի բարեխօսու
 Թբբ , արդեամբբ , օժան
 դակուԹբբ , շարշարանօք ,
 և աղօթիւք ամենեց սրբոց
 Տրեշտակաց և Տրեշտակա
 պետաց , Նահապետաց ,
 Սարգարեից , Ըռաբելոց ,
 Սա

Մարտիրոսաց, Հայրապետաց,
 և Կուսանաց, այլև
 շնորհօք Աբղոյն սրբոյ հա-
 ճիցիս հեղուլ ՚ի սիրտ իմ
 զճշմարիտ զղջումս, ուն զի
 կարիցեմ ճանաչել խղճ-
 մտանաց իմոց զչարութիս,
 և խոստովանիցիմ առանց
 պատճառանաց զաղտեղու-
 թիս իմոց յանցանաց: Եւ
 տուր ինձ Տ՞ր զշնորհքո սք,
 զի կարիցեմ առնել զպատ-
 շաճանոր ապաշխարութի,
 և այսպէս՝ ողորմութք քոյոյ
 բարեգթութեանդ ջրնջես-
 ցին մեղք իմ. Եւսէս:

Մինչ քահանայն ասէ զլուացից փոխն
 պարտ է ասել:

Այլ քաղցրագունեղ Յ՞ւ ան-
 կա

Կանխիմ անուամբ քոյս մեծաւ
 խոնարհութիւնք , զորս և բազ
 ճամ ուռոգել , շնորհակալ իսկ
 իմովք արտասանութեամբ , մի զի
 յարայիչեմ զտոգելութի մե
 զաց իմոց , զորս ընդ դէմ
 Մ. Ծայնոյ բուն գործեցի
 հանդիսալեհութե : Որ և
 աղաչեմ զքեզ Տ. Թ. ողորմեաց
 ինձ մեղանորիս , զի եմ աղ
 քատ և թշնառ բո ստեղ
 ծնաճ , վերագնեցեալ
 իսկ ՚ի քէն արեամբ քոյով
 պատճառակամաւ , և մի իս
 պառ ըստ իմում պատճեր
 զիս ապարդիւնաճորութե .
 Տ. Թ. իմ ահա յիշեցի ՚ի բողորէ
 իմմէ սրտէ զսխալմանս իմս ,
 զհաստուցումս իսկ որոց և
 զարհուրեցայ : Աւասի մե
 ծաւ

Ժաւ խոնարհութիւնք նոցին ՚ի
 բէն խնդրեմ զԹողութի, յա
 ռաջատրելով ինձ օգնութի
 բոյոց շարհաց ոչ երբեք ըն
 յապագայս վերասահիլ ՚ի
 նոյնս յանցանս, մեծաւ խնկ
 զգուշութի զհոքունել ան
 ձին ինոյ, և զբեզ սիրել
 յամէ սրտէ իմնէ. Ամէն:

Մինչ ասի խոստովանիմ առաջի ԱՅ,
 պարտ է և ժողովողեանն
 ասել:

Խոստովանիմ ԱՅ ամենա
 կարողի, Երանուհւոյ Մա
 ընամու միշտ կուսին: Երա
 նելոյ Մեքայէլի հրեշտա
 կապետին, Երանելոյ Յո
 հաննու մկրտչին, սրբոց
 առաքելոցն Պետրոսի, և
 Պողոսի,

Պօղոսի , սրբոյ հօրն մե-
 լոյ Գրիգորի լուսանորչի ,
 ամենից սրբոց , և զքեզ հայր
 բան զի մեղայ յոյժ , խորհր-
 դով , բանիւ , և գործով :
 իմ մեղն , իմ մեղն , իմ ամե-
 նաամեծ մեղն : զիս որոյ ա-
 զաչեմ զերանուհի Մարիամ
 մուշտ կոյսն , զերանելի
 Մեքայել հրեշտակապետն ,
 զերանելի Յօհաննէս մկր-
 տիչն , զսուրբս առաքեալս
 Պետրոս և Պօղոս , զե-
 րանեալ հայրն մեր զՄբն
 Գրիգոր լուսանորիչն , զա-
 մենայնս սբս , և զքեզ հայր
 աղօթել զիս իմ սր ՏՊ ԼԾ
 մեր :

Մինչ քահանայն ասէ Ազատեցի ,
պարտ է ասել :

Ո՛վ դժբաժնի և բարեգութ
ՏՊ իմ Յ՞ս Բ՞ս , միայնակ
յոյս և փրկութի հոգւոյ
իմոյ , հայցեմ 'ի բէն ըն-
կալ զխոստովանութի իմ ,
և շտորհեա՛ ինձ զճշմարիտ
զղջումնս սրտի , զի լայցեմ ,
և ողբայցեմ զճուրութիւնս
իմ , և զանհոգութիւնս իմ ,
զորս ընդ դէմ մեծի բուն
հրամանի գործեալեմ , այլ
և ուսո՛ ինձ , զի զայս ատ-
նիցեմ հանդերձ խոնարհու-
թբ , և մաքրութեամբ
սրտի : Ա՛մէն :

Մինչ

Մինչ ասի Յոյանարկի նոր-իրելութե,
սխարտ է ասել:

Ո՛վ ՄԻ յանխոնեանական ,
խնդամ միշտ և հրճուիտ ,
զի դու ես այն , որ ես , և
նչ այլորէ՛ էակ : Եթէ՛ նչ
քե և իքէն : Ո՛վ մեծու
Թի անհուն դու բարեոր
դիտես զքեզ Թէ զին՛չ ես :
դիտես բազապէ՛ս և զիս ,
զի դու ես ամենայն : Իսկ
Թէ զինչ իմ խնդրեացես ,
նչ այլ ինչ եմ իսկապէ՛ս
Եթէ՛ նչ ոչինչ : Ո՛վ ողոր
մածագունեղ ՏԻ՛ աղաչեմ
և խնդրեմ իքէն զԹողութի
յանցանաց այնոցիկ արանց ,
որք կան իմեղս մահացուս ,
և խոնարհապէ՛ս մաղթեմ
B 2 իքէն՝

'ի քէն' զի մեծադնի արեան
 քոյ , մահունան իսկ և չար
 չարանաց , զի ներշնչեցես 'ի
 նոսա զցաւս կատարեալս ,
 տակս սխալանաց իւրեանց
 անցելոց , և զապաշխարու
 թիս իսկականս զի իւրեանց
 համայնից մեղաց , ուն զի
 մատանորիցի անուն քո և
 'սորօք և 'ի նոսա : Յստ
 միշտ և խայտամ ուն Տր իս
 և ՄԾ իս , մինչ նկատեմ
 զհրեշտակս որք քեզ երկիր
 պագանեն : Բայց որքան
 զիս դառնապէս մինչ տե
 սանեմ զմարդիկ , որք զքեզ
 անգիտանան՝ կամ մտա
 նան : Ես սակայն ընդ այ
 նոսիկ երանելեաց հոգւոց
 քեզ յոր երկիրպագանեմ :
 Եւրե

Ելև ըղձամ և կարօտիս ,
 զի աշխարհ ամենայն զբեղ
 ճանաչիցէ տիրապէ՛ս , հո
 գէ ով իսկ և ճշմարտութե՛ք
 բեղ երկիրագանիցէ : Ո՛վ
 Տ՞ր Թաղա՛ւոր փառաց զե
 րացո՛ զսիրտ իս ՚ի բարձու
 նա , ու՛ զի փառա՛ւորեցից
 զանուն քո սք ըն յերկնուս ,
 ու՛ հրեշտակք փառա՛ւորես
 զնա : Եւ զի զոր ինչ և
 ասիցեմ և առնիցեմ , զա
 մենայն զի քոյոց առնիցեմ
 փառաց Թարց զիսոյն ինն
 դրեւով անձին : Եւ լին .

Մինչ ասի Սուրբ Աճ սարսին և ժո
 ղակողականքն երգել զիսոյն այս
 պէս միշտ և յամուս
 անուր :

Ա՛ք Ե՛ք , սք և հզոր , սք
 B 3 և

և անուահ : Աղորմեաց մեզ :
 ՄԲ ՄԾ , ՄԲ և հղօր , ՄԲ և
 անուահ : Աղորմեաց մեզ :
 ՄԲ ՄԾ , ՄԲ և հղօր , ՄԲ և
 անուահ : Աղորմեաց մեզ :

Եւ մինչ ընթեռնուն ըզմարդարեա
 կանս և զառաքելականս և զԱւետա
 րանն , պարտ է մտադիւրութեամբ
 կալ և ունկնդիր լինիլ հրամանին
 Քի , և յետոյ ստել 'ի միասին զՀա
 չատամն սյապէս :

Հաւատամ 'ի մի' Մատու
 ած , Հայրն ամենակարող ,
 արարիչն երկնի և երկրի ,
 երևելեաց ամենեցուն , և
 աներևութից : Եւ 'ի մի'
 ՏԲ Յս Քս , որդին Մ
 միածին : Եւ 'ի հօրէ ծնի
 ցեալ նախ քան զամենայնս
 լսելիութեանս : ՄԾ յԵՅ ,
 լոյս

լոյս 'ի լուսոյ , ՄԾ ճշմարտ
 ընտ 'ի Մատուծոյ ճշմարտե :
 ճնիցեալ , ոչ արարեցեալ ,
 համադոյակից հօր՝ որով
 համայնք եղեն : Ար զիս մեր
 մարդկան , և զիս մերոյ կե
 ցութե էջ 'ի յերկնից : և
 ներմարմնացաւ 'ի Ամեն
 սրբոյ 'ի Մարիամայ կու
 սէն՝ և մարդացաւ : Խա
 ջեցաւ ևս զիս մեր՝ ընդ պոն
 տացւով Պիղատոսիւ չար
 չարեցաւ , և Թաղեցաւ :
 Եւ յարեաւ յերրորդուս
 անուր ըստ գրոց : Եւ համ
 բարձաւ 'ի յերկինս՝ նրառի
 ընդամէ հօր : Եւ վերա
 տին գալոցէ՛ հանդերձ փա
 ռօք , դատել զկենդանիս և
 զսեռեալս՝ որոյ Թաղան
 Թիս

ԹԷ ոչ եղիցի վախճանս :
 Եւ 'ի Ոգի սբ, Տբ և կեն-
 դանարար՝ որ 'ի Հօրէ և
 յ Որդւոյ յառաջագոյնի :
 Որ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ
 իմիասին երկրպագի, և
 համատիառանորի՝ որ խօսե-
 ցաւ մարդարեւք : Եւ 'ի
 մի սբ կաթողիկէ և առա-
 քելական եկեղեցի : Դա-
 ճանիմ զմի մկրտութի 'ի
 Թողութի մեղաց : Եւ
 սպասեմ յարութե մեռե-
 լոց : Եւ կենի ապագայի
 յանիտենի . Ըմէն :

Մինչ ասի Միոք յերախոյնց,
 պարտ է ասել :

Ո՛վ Տբ իմ և ՄԷ իմ, աղ-
 բիւր անսպառ յանիտենա-
 կանի

հանի բարութե , աղաչել
 զբեզ , նկատեան բոյով բնա
 կանաւ բարեգթութեդ ՚ի
 չարչարանս սիածնի Որդւոյ
 բոյ : զորս կրեաց ՚ի փառս
 բոյս , և միս փրկութե մերոյ :
 Այլեաց ՚ի հնազանդութիւնս
 յարակայ , և յապաշխարու
 թի նր , և թէ որպէս խն
 դութի կրեաց զայնքանս
 վիշտս ՚ի սպասիւ բո , զայն
 քանս դառնութի զայնքանս
 պարտաւումս , և զայնքանս
 նախատինս հանդերձ ան
 տանելեօք նեղութիք , զորս
 կրել կամ խորհիլ ոչէ՛ կար
 մարդկան : Աւ զայստակ
 միս կատարելոյ զբոյդ բա
 ընհաճութի : Այլ բարե
 դութ չայր դիտեան թէ

ուն սիրելի Ռոդին քո և մին
 մեր Յո Վո եբարձ միայ
 նակ ի վր փայտի սրբոյ խա
 ջին զմեզս աշխարհի, և լո
 լաց իւրով սրբազանիւ ա
 թեամբ զամ աղտեղութի և
 ըզբիծ մեր, մաքրելով զնա
 հրով իւրոյ Չերմագունեղի
 սիրոյն, Նոյն ինքն զոր
 դու կացուցեր դատանոր
 տալով նոնա զամ իշխանու
 թի առ ի դատել զկենդա
 նիս և զմեռեալս : մի մեծի
 սիրոյն իւրոյ կերպանորեաց
 զինքն իբր յանցանոր, և
 դատապարտեցաւ ի մահ
 առ ի զերծուցանել զպար
 տանորս, ինքնին վճարելով
 ըզպարտս նոցին՝ գնով ան
 մեղի արեան իւրոյ : ՌՆ

Թէ որքան սաստկապէ՛ս սի-
րեցեր զիս ար իմ , զի վս
սիրոյ իմոյ ոչ խընայեցեր
ՅԱրդ-ին բո միած-ին , զին՝ չ
հատուցից քեզ ո՛վ Հայր իմ
ամենասուրբ , վս այնքանոյ
հայրականի և իսկականի
սիրոյ քոյ , զոր միջնորդու-
Թբ միածնի քոյ հեղեր ՚ի
վր իմ :

Երդ՝ ահա՛ւասիկ գովեմ
զքեզ , բարեբանեմ զքեզ ,
գոհանամ զքէն , մեծացու-
ցանեմ զքեզ , և ամենայնիւ
զօրուԹբ իմով խոստովանիմ
զքեզ , և օրհնեմ զանուն քո
սբ : Եւ Թէպէտ անօԹ-
եմ ես ասրականացու՝ բծա-
՛ւորեցեալ և վատԹարա-
ցեալ , ամենեքուսբք ան-
տիւք ,

տիւք , և ոչ ունիտ զընդու
 նակութի և զարժանանո
 թութի Կովելոյ զքեզ , որ
 ես արժանի ամենայնի Կո
 վութեան :

Աստի ո՛վ Հայր իմ բազ
 ցրագունեղ , վերջնձայեմ
 քեզ նորապէ՛ս զնոյն միածին
 և զսիրելի Տրդնս քո , հան
 դերձ իւրայնովք անտանե
 լեօք վըշտիւք , ծոխովք ,
 աղօթիւք , հսկմամբք , և
 այլովք ամենեքումք կրիւք ,
 որոց ընթերեաց վն փրկութե
 մերոյ : Յետ այսորիկ վեր
 ջնձայեմ քեզ՝ զանմեղ մահն
 նր , հանդերձ ամենեքումք
 արդեամբք չարչարանաց նր ,
 օժանդակութե՛ք անարատի
 հուսնս Մարիամսու և բա
 ռե՛

յեկաօսութիւնս ամենից սր-
 բոց և երանելեաց . որք
 են ՚ի փառս մշտնջենա՛ւորս
 յաղագոս բա՛ւուԹԷ մեղաց
 խնոց , և ԹողուԹԷ յանցա-
 նաց բնա՛ւից Ժողովրդոց ,
 միս կենդանեաց և մեռե-
 լոց , սակս որոց պարտա-
 կանս եմ աղերսել զքեզ զե-
 անունս քո սբ միշտ գովիցի,
 բարողիցի , և պատի՛ւիցի
 յինէն , և յամենից բրժատո-
 նէից յա՛նխտեանս յա՛նխ-
 տենից . Ըմէն :

Մինչ ասի զՍղջոյն տուք միսիանց ,
 պարտ է ասել :

Ըղաչեմ զքեզ ո՛վ ՄԾ իմ
 ամենակարօղ , և Տէր իմ
 որդրսամ՝ Հարհեա՛ն ինձ զինս
 Ը դու

դուժի ընդ խաղաղութե ,
 շղղապուծս վարուց , զտեղի
 ասպաշխարութե , զշնորհս և
 զմխիթարութի Աբուղտ սր-
 բոյ , և զյարասուութիւնս 'ի
 գործս բարիս : Ամէն :

Մինչ ասի Պատարագ Քս մա-
 տի , պարտ է ասել :

Վերջնկացի Տն զսպասա-
 րադս զայս 'ի ձեռաց բոյ , 'ի
 գովութի և 'ի փառս ամե-
 նասարբոյ անուանս իւրոյ , 'ի
 յօգտութի և 'ի կեցութի
 մեր , և բոլորի եկեղեցւոյ ,
 իսկ և բնաւից հանաատարմից
 բրիատունկից , և վասն հո-
 գեաց բնաւարանիս :
 Ամէն :

Մինչ

Մինչ ասի Եւ ընդ Սերօքէան ,
պարտ է ասել :

Ո՛վ Տժ իմ Յս Քս Ճչնա
րիտ յոյս մեղանորաց՝ խոս
տովանիմ . բերանով իմով
ըզմեղս իմս , և հայցեմ զԹո
ղուԹի ՚իքէս որպէս զա
՛ւազակն , զի բազում անդամ
ուրացեալեմ զչնորհ բո սբ ,
զոր պարգևեցեր ինձ ՚ի փր
կուԹի հողւոյ իմոյ , և
կորուսեալեմ զսոսա ընդ
վայրաբար ՚ի փառս սատա
նայի , աշխարհի , և մար
մսոյ , և եղեալեմ բազում
անդամ պատճառ մեծ ա մեծ
մեղաց իմովք տգիտիւք բա
նիւք : Աս որոյ հաճեաց
Տժ իմ սերել ինձ , և յիշել
C 2 զիս ,

զիս , ույ ներեցեր աւա-
 դակին , որ խոստովանեցաւ
 զմեզս իւրս և շտորհեա՛ն ինձ
 լսել զձայնս զայն , Թէ այսօր
 ընդ իս իցես ՚ի դրախտին :
 Ընէն :

Մինչ ասի , Առէք կերէք ,
 պարտ է՛ ասել :

Ողջոյն բեզ ճշմարիտ ԸՃ ,
 ճնիցեալ ՚ի Մարիամայ կու-
 սէն , որ զենար և մեռար
 ՚ի վր խաչին վս մարդկանս ,
 նորում իսկ բացեալ եղև-
 տիկաւ կողքո՛ւ սք : ուստի
 բղխեաց արիւն և ջուր ,
 լէ՛ր ինձ աղաչեմ ՚ի սնուճող
 մինչ տակա՛ն կենցաղա-
 վարիմ ՚ի յերկրի , և առա-
 ծեա՛ն զիս ՚ի յերկինս ընկիտող
 վեր .

վերջումս իմոյ մահումս :
 Մենք :

Ո՛վ բարե Յ՛ս , ո՛վ բաղցր
 Յ՛ս , ո՛վ Արտեղ Ս՛արիա
 մուռ ողորմեաց ինձ : Եր-
 կիրապադեմ և դովեմ զքեզ
 ո՛վ Տ՛ս իմ Յ՛ս Ք՛ս , զի
 խաչիւ բով սրբով փրկեցեր
 զաշխարհս , որ մեռար միս
 իմ , ողորմեաց ինձ : Մենք :
 Դու ես ստեղծող իմ , և
 փրկիչ իմ , Թագաւոր իմ և
 Մ՛Ծ իմ , և Տ՛ս իմ , ո՛վ Յ՛ս
 Ք՛ս Արտե Մ՛յ կենդանւոյ
 ողորմեաց ինձ : Մենք :

Ողջոյն բեզ ճշմարիտ մար-
 մին Մ՛Ծամարդոյն Յ՛ի ,
 եղեալ ՚ի վ ընտացին յաղագս
 իմոյ յանցանաց : Ողջոյն
 բեզ ճշմարիտ հաց հրեշտա-

Կայ , իջեալ իյերկնեց ան
 իդնել զիս : Աղջոյն բեզ
 ո՛վ կեցուԹի աշխարհի :
 Աղջոյն բեզ բան չօր Ը.Ե :
 Աղջոյն բեզ ընծայ սրբազ
 նական : Աղջոյն բեզ մարմինս
 կենդանի : Աղջոյն բեզ Ը.Ե
 ուԹի կատարեալ : Աղջոյն
 բեզ կեան յանխտենական :
 Աղջոյն բեզ մարմինս մեծա
 գին Յի Քի Տն մերոյ և
 վերանորոգիչ անձին ինոյ ,
 արա՛ն ան իս զոչորմուԹի
 բն Տն իմ : Ը.Ե.Ն :

Մինչ ասի Ընդ որս և մեզ ,
 պարտ է ասել :

Ո՛վ իշանջենան որ և բարե
 գուԹ Ը.Ե. չայր ոչորմու
 Թի և Ը.Ե մասի մխիԹա
 ղու

յուժէ, որ բոյսով բարեգը
 Թուժքդ և բարեհաճութի
 մխիթարես զմեզ յանուս
 նեղութե մերում, անկեալ
 յերկիր առաջի անհնոյ բոյս
 մեծութե, յանձնեմք քեզ
 զայնտսիկ բնաւ, որոյ սա
 կս պարտաւիանս եմ ես աղօ
 Թել: Եւ մանաւանդ զիս
 զմեղանորս զի օրնութի բոյ
 ոց շտրհաց այնպէս՝ եր
 կիրպատանիցեմք քեզ, ու
 վայելէ քում հանդիսապե
 հութեդ երկիրպատանել, և
 մի՛ նշխիցեմ մեղանշել ընդ
 դէմքադցրութե քում, այլ
 սիրիցեմ զքեզ ՚ի վեր բան
 զամենայն, և զընկերս իմ
 իբրև զանձն իմ, արդ՝ ա
 լան մա իս զողորմութի քո,

զի մի՛ մոլորեցայց արատքոյ
 քոյոյ պատճառն իրանայ զի
 անճան միածնի որդւոյ
 քոյ , և զի արդեանց նր ,
 զորս զի մեր մեղանորացս
 արդիւնանորեցաւ :

Յանձնեմ ևս բեզ զեկե
 զեցի քո սբ կաթուղիկե ,
 և զԱ ճհապետն նորին , և
 զեղբարս նորին կարտնաջս ,
 զԵպիսկոպոսունս զՊատ
 թիարգունս , զՔահանայս ,
 զԿոստովանօղս , զԱ արդա
 պետս , և զհանուրս կրօ
 նանորս : Տուր նց զչնորհ
 քո սբ սու ՚ի կատարել զհա
 ճուծի կանաց քոյ , զի մի՛
 յանդանիցեն բանիւ կամ
 գործով , այլ լուսանորիցեն
 զմեզ լուսով Ճիւարտուծէ ,
 զի

զի Թողեալք զխաճար մե-
 ղաց հետևեցուք բեզ՝ որ ես
 լոյս ճշմարիտ : Յանձնեմ
 ևս բեզ զԱպիսկոպոսն այ-
 սորիկ բաղաբի, այլև զհայրն
 իմ, և զմայրն իմ, զեղբարս,
 զբորս, զծնողս զբարեկամս,
 զԹշնամիս, և զբնաւս բա-
 րերարս իմս, որք յանձնեալք
 են զինքեանս իմոց աղօթից,
 որք և աղօթեն սոք բեզ միս իմ
 մեղաճորիս, և միս հոգեաց
 բնաւարանին : Եւս յատկա-
 պէս՝ աղերսելով յանձնեմ
 բեզ : զայս անուն : զի տայ
 զես նմա զշնորհ բո սբ, և
 օգնիցես նմա ՚ի կարիս նո-
 ըին հոգեկանս և մարմնա-
 կանս, պահելով զնա ՚ի
 Թշնամեաց երևելեաց և
 C 5 աներ

աներևուածից : Կարծեալ
 ՏՊ իմ և ՄԾ իմ, և բարե-
 դուծ հայր իմ աղաչեմ
 զքեզ վս սրբադանի անուան
 որդւոյ քոյ յաճնելով քեզ
 զբոլոր ժողովուրդ բրիստո-
 նէից, և մանանւանդ զիշ-
 խանս Կոցինս, որք կատա-
 վարենս զնոսա ըստ հրամա-
 նաց սրբոյ եկեղեցւոյ, և
 պահարանենս զսբ հաւատնս
 կաթուղիկէ ՚ի ձեռաց Թուր-
 քաց, յուդայեանց, հերե-
 տիկոսաց, հերձնւածողաց,
 և խաբէբայից բրիստոնէից :
 Եւս առանել զբաղաբա
 զայս զի Թողուցուս անս
 զյանցանս սորս, և ողոր-
 մեսցիս անս, ազատելով
 զսս ՚ի պատերազմաց, և
 մս

միայնակ , 'ի սուրբ , զի
 կարող հանաւորիմ 'յօրէնս
 բոյս ըստ որում ուսուցանի
 հարմս քո սբէի եկեղեցի ,
 միաւանորիցի զանուն քո սբ
 յանձնեանս յաւիտեանից :
 Ամէն :

Մինչ ասի , եւ եղիցի ողորմութի մե
 ծիս Այ , պարտ է ասել :

Ահաւասիկ Տբ իմ Յս
 Քս մեայ սիրեցեալ 'ի
 հողոյ իմն , ըստ բարե
 դունի եղանակի և ըստ խա
 կակունի խոնարհութե սրտի
 իմոյ անկեալ 'յ երկիր յան
 դիմանս քոյոյ ներկայութե ,
 մատթեմ 'ի բէն յաղաղս
 իմ Թշնաւացելոյ մեղա
 լորս լինիլ ինձ 'ի նապաստ
 Շ 6 քոյով

բոյով Մ. Գայնով շնորհիւ ,
 ունի զի մի՛ երբեք իշխեցեմ
 խորհիլ , խօսիլ , և գործել
 զայլ ինչ բաց յայնցանէ ,
 որք իցեմ մե՛ ի յառանձն
 լուծիւն հասնայնի բոյոյ պա-
 տճւոյ ՚ի կեցութի հողւոյ
 խնոյ , և ՚ի յօգտութի մեր-
 ձանորաց խնոյ , աղաչեմ
 ևս զքեզ յանձնառնելով բեզ
 զբնաւս մերձանորս , զհարս ,
 զմարս , զեղբարս , զբորս ,
 զհոգւորս և զմարմնանորս
 զազգայինս , զբարեկանս ,
 և զբարերարս , և զայնոսիկ՝
 որք տճեալք են ինձ , կամ
 տալոցք են զօգնութի , և
 զխրատ հողեկան կամ մար-
 մնական : Հայցեմ ևս մե-
 ծաւ խոնարհութի յանձն-
 առ

անելոյ քեզ զգերյարգոյս
 համայնս սրբոյ եկեղեցւոյ,
 և զԺողովրդականս նոցին
 զկրօնաւորս և զաշխարհա-
 կանս, ունի կարեցինս յա-
 ռամնալ խոնարհապէ՛ս, և
 հաւատարմապէ՛ս ՚ի պաշ-
 տօնս իւրեանց սրբազանս :
 Յանձնեմ և ևս քեզ ՚ի
 ձեռն զօրութե այսորիկ ան-
 ձառելոյ սրբազնագործու-
 Թե զամենեւեան, որք են
 ՚ի յանձնութիս հողւոյ, ըն-
 իւրաքանչիւրս նեղութիս, ՚ի
 տկարութիս ՚ի յաշխատանս,
 ՚ի ձախորդութիս ՚ի հաշա-
 ծանս Թշտամեաց, ՚ի տա-
 ռապանս հողեկանս կամ
 մարմնականս : Դարձեալ
 ազաչեմ զքեզ, շնորհեա
 հիւանս

Կիւանդաց զառոյնքու Թի ,
 վշտանկէլոց զինդու Թի , նա
 Էլոց զսանահանդիսա կէ
 ցու ԹԷ , և այնոցիկ՝ որք են
 ՚ի հարածանս , տուր զնպաս
 տու Թի , և զօգնու Թի , ուն
 զի մի՛ յաղթաբարեցին յիւ
 րոցն Թշտանաց , վերատին
 մաղթեմ՝ իբէն խոնարու ԹԷ
 հաճեաց հասանիլ ՚ի Թի
 կուսա ամենից մեղանորաց
 բոյով ՄԳայնով շտրհիւ՝ զի
 կարեցին ճանաչել զյան
 ջանս , զորս ընդ դէմ բուս
 ՄԳայնոց հանդիսապէհու
 ԹԷ գործեալք են , և յա
 զադս որոց ճանաչեցելոց
 տանիցին զպատկանան որ ա
 պօշխարու Թին , հանդերձ
 ուղղու ԹԷ վարուց իւրեանց ,
 և

և համարեցին ՚ի թիւս որ
 դւոյք քոյ ըն կենցաղում
 այսմիկ շտրեօք, և ընհան
 դերձելում փառօք: Ամեն:

Մինչ ասի, ՚ի Սրբութի սրբոյ,
 պարտ է սանել, առ սրբա
 զան մարմինն:

Աղջոյն բեզ ո՛վ մարմին Վրի
 ծնեցեալ ՚ի սրբութեայ կուսէն
 Մարիամու, մարմին կեն
 դանի Աճութի անբողջ, և
 ճշմարիտ մարտ: Աղջոյն
 բեզ ո՛վ խակահամ կեցութի,
 ճանապարհ և փրկութի աշ
 խարհի, աղաչեմ զբեզ փր
 կեան զիս ՚ի չարէ:

Առ սրբազան արիւնն:

Աղջոյն բեզ ո՛վ արիւն Վրի
 եր

երկնային , և ամենա սբ ըմ
 պելի , հեղեղ կենարար , որ
 լուանաս զմեզս աշխարհի :
 Ողջոյն քեզ ով արիւն պա
 տուական ցողեցեալ ՚ի վիրի
 կողին ՎԻ բւեռեցելոյ ՚ի
 խաչին , աղաչեմ զքեզ , մա
 քեան զիս ՚ի մեղաց :

Չինի բարձրացուցման մարմնոյ և ա
 բեան տեառն մերոյ ՅԻ ՔԻ :

Տ՞ իմ Յ՞ ՎԻ ողի ՄԵ
 կենդանւոյ , որ զայդ սրբա
 զան մարմինդ , և զպատու
 ական արիւնդ ընկալար ՚ի
 սրբուհւոյ կուսէն Մարիա
 մայ , զոր և ՚ի վր սեղանոյ
 սրբոյ խաչին ՚ի կողէ բուսէ
 սրբազանէ ցողեցեր վասն
 փրկութե մերոյ , և նոյնով
 կենա

կենարարիւ մարմնով յարեար
 ՚ի մահո՛ւնէ , և հասքարձար
 ՚ի յերկինս , ուտտի դարոց
 էս ՚ի դատել զկենդանիս և
 զմեռեալս :

Ընդհանրեմ զբեզ , միջնորդու
 Թք սցարիկ կենարարի մար
 մոց բոց զոր այժմ տեսանելմ
 ՚ի վր սբոց սեղանոցս , ազա
 տեւս զիս յամենից աղտե
 ղութեց մտաց և մարմնոց ,
 և յամենից չարեաց , այլ և
 ՚ի փորձանաց ներկայից և
 ապագայից : Ըմեն :

Ողջոյն բեզ ո՛վ Տթ իմ Յս
 Վճս , բան հօր , որդի կուսինս
 Սարխանու , Գառն Ըյ ,
 փրկութի աշխարհի , պա
 տարաց սբ՝ Տան , մարմինս ,
 և աղբիւր բարութեան :

Ողջոյն

Ողջոյն բեզ ուլ ՏԻ ՅԻՎԻՍ
 դուրեմի հրեշտակաց, փառք
 սրբոց, պատճառ խաղա
 ղուԹԷ. ՄԾուԹի անբող,
 ճշմարիտ մարդ, ծաղիկ և
 պտուղ յարդանդի անարա
 ան հուսին:

Ողջոյն բեզ ուլ ՏԻ իմ ՅԻ
 ՎԻՍ, ճառագայթ հօր,
 իշխան խաղաղուԹԷ, դուռն
 երկնից, հաց կեանք անի, ծն
 ունդ հուսին Մարիանու,
 և անօթ ՄԾային:

Ողջոյն բեզ ուլ ՏԻ իմ ՅԻ
 ՎԻՍ, լոյս երկնային դին
 աշխարհի, խնդուԹի մեր,
 հաց հրեշտակաց, դուռար
 ճուԹի սրտի, Թագանու և
 փեսայ մօրն և հուսին:

Ողջոյն բեզ ուլ ՏԻ իմ ՅԻ
 ՎԻՍ,

Քս, Ճանապարհ յանդորր,
 ԶչնարտուԹիուն իսկական,
 պարդև աշխարհի, սերժայ,
 լապոյն, աղբիւր սիրոյ, խա-
 ղաղուԹԷ և բաղցրուԹԷ,
 հանդիստ մեր, և կեան ա-
 պահով՝ ողորմեաց ինձ
 մեղանորիս :

Մինչ ասի Գառն ՍԴ կամ այլ ինչ
 երգ պարտ է ասել :

Այլ բաղցրագունեղ և ամե-
 նագուԹ ՏԻ իմ Յս Քս,
 աղաչեմ զքեզ, իմ բաղցրեց
 արտասուց երանուհոյ
 կուսին Մարիամսու սիրեցե-
 լոյ մօր բոյ, որովք եթաց
 զերեսս բոյս մինչ իջուցեալ ՚ի
 խաչէն կրեաց զքեզ ՚ի դրկի
 և բուս մեղանորես զսիրտ
 իմ

իմ բոյովք սրբազանիւք ՚վի
 րօք : Օ ի նպաստութիւն
 բոյոց չարչարանաց յարածան
 ունիցիմ զքեզ ՚ի մէջ սրտի
 իմոյ : Գարծեալ հայցեմ ՚ի
 քէն , տուր ինձ զերկիւղ քո
 սք և զսէր , ջերմացո՛ղ զիս
 սիրով կաթուղիկէի հաւա
 սոյ , մաքրեա՛ն զմիտ իմ :
 ուղղեա՛ն զբանս իմս և զգոր
 ծս , և շնորհեա՛ն ինձ զի յա
 ղամսայցէ սէր քո ՚ի յիս : և
 տուր ինձ զշնորհ քո սք , զի
 մի՛ անկանսիցիմ ՚ի փորձութի :
 | Ե՛ր ինձ միշտ օգնական ,
 զի մի՛ յանցանսիցեմ ընդ դէմ
 քուս մեծութեդ , և առաջ
 նորդեա՛ն ինձ մտաշով միշտ ՚ի
 սրտի իմուս , և ուսուցա
 նելով զիս , շուրջ պատեա՛ն
 զինս

զինև և դորացո՞ դիս, և պա-
հեան, դիս զի օրհնիցեմ զա-
սունս բո սբ: Ամեն:

ՏԻ իմ Յս Բս, աղաչեմ
զբեզ, որ ոչ միայն ներե-
ցեր Թշնամեաց բոց, այլև
աղաչեցեր զհայր զիս դա-
տապարտողաց, և խաչհա-
սողաց: Քաղցրացո՞ զսիրտ
իմ, զի մի՛ եղեց վրէժխնդիր
չարեացն ինձ հատուցելոց:
այլ զի իբրև զբեզ ներիցեմ
յօժարուԹբ, և տևիցեմ
համբերուԹբ ամենեցունց,
որք յանձնեալք են ընդ դեմ
իմ: Եսորհեան ևս ՏԻ իմ
իմոց Թշնամեաց զճշմարիտ
ճանաչումս, զի մի՛ մնայցեն
ի խաճարի, և ի չարակա-
մուԹիս: զի մի՛ զրկեցին ի
փա

միառայ քոյոյ չարչարանաց,
 ազատեալ զիս ի ձեռաց նոյ,
 գոյով զինուորեցեալ զինու-
 սրբոյ խաչին, և վերակոչմանիչ
 քոյոյ սրբոյ անուանս, այլե-
 անուանիչ մօր քոյ և կուսն
 ազատեալ զիս ի թշնամեաց
 յերևելեաց և յաներևու-
 թից: Արժանի արս զիս
 Թողութե Թէ և բազում
 անգամ եղէ կամաց քոյ հա-
 կառանկ, վշտագնելով զքեզ
 խնովք խորհրդովք չարիւք,
 բանիւք և գործովք, և յան-
 ձնեալ զիս առ հայր քո եր-
 կնանոր: Ամէն:

Ոտանանոր սրբոյն Թօմայի առ սրբա-
 զան հաղորդութիւնն:

Երկրպագեալ Թաղեալ ԱՃ
 բեղ

բեղ ջերմապէ՛ս , որ ենթա
այտոց , ձեռոց ծածկիս ճշմար-
տապէ՛ս :

Սիրս իմ բոլոր կնքնին լողծիւ
բեղ կնթարկի , զի գիտելով
իբեղ բնաւն իսկ նուէաղի :

Տեսակ ճաշակ և շոշափակ
իբեղ սխալի , այլ լրասկաւ
հա՛ւատացեալ միայն լինի :

Եւր հա՛ւատամ զոր կնչ
ասաց Մ. Ծորդին , բան զի ոչ
կնչ ճշմարտագոյն բան զբան
նորին :

Լ'սդ ի խաչին Թադուցանիւր
Լ'ԾուԹին , իսկ աստ գաղի
խմիասին և մարդկուԹին :

Բայց հա՛ւատով զերկաքան
չիւրն դա՛ւանելով , խոնդրեմ
զհայցեալն ա՛ւարակին զըդ
Զանալով :

Սար

Մարմնոյդ ըղխոցս իբրև
 դժօնաս ոչ նըշխարեմ, սա-
 կայն ՄԾ իմ գոյ ըզբեզ
 ըստորասեմ :

Երա՛ ՚ի բեզ զիս առանել
 զհանառս ունել, յուսալ
 ՚ի բեզ բողորովիմբ և զբեզ
 սիրել :

Ո՛վ մշատակ չարչարանաց
 ՏԵ և մահուան, հաց կեն-
 դանի ըզկեանս շնորհող ա-
 զգի մարդական :

Ե նորհեա՛ իմուս մտի բե-
 միշտ սնանիլ և կեալ, և զբեզ
 միշտ բաղցր և բարի առի-
 մանալ :

Ո՛վ բարեգութ հանաչատան
 ՏԻ իմ և յոյս, բոյով արեամ
 բո զանմաքրութի մաքրեա՛
 հոգւոյս :

Որոյ կաթիլ մի՛ զընթացուր
աշխարհ կարէ, զերժուցանել
ի յանցանաց և ի պատժէ :

Որ այժմ ի բեզ բողեալդ Յս
և եթ նայիս, միշտ աղերսեմ
զի լինիցի ուս ծարաւիս :

Տեսից զբեզ տարաբօղմամբ
բոյոց դիմաց, և տեսուծք
երանեցայց բոյոց փառաց :

Տաղ մարմնոյ և արեան Տն :

Երգեա՛ լեզու փառանորի,
զխորհուրդ մարմնոյ Տեառն
Յիսուսի :

Եւ զև արեան պատճառակա
նի, զոր ի դին հանրոյ աշ
խարհի :

Պատուհն արդանդի հրզօրեղի
արքայն եհեղ մարդկան ա
զգի :

Օ ի մեզ տո՛ւաւ և մեզ ծը-
նաւ, որ ի կուսէն ներսար-
մացաւ:

Եւ յաշխարհի պանդխտե-
ցաւ, ուր սերմն բանին
ըստեցաւ:

Կերպն յոր կենցաղավարե-
ցաւ, հրաշիւ մեծաւ պար-
փակեցաւ:

Յերեկոյնն մեծի ընծրի, ըստ
աշակերտս իւրս առ բաղնի:

Եւ ընդով դորէնս վաղընջա-
կանս, ըն կերակուրս օրի-
նաւիանս:

Արոց զմարմինն իւր յուտելի,
և զարիւնն իւր տայ յըմպելի:

Բանըն մարմինն զհաց ճըշ-
մարտիւ առնէ մարմինն իւրով
բանիւ:

Եւ յիւ զգիննն նովխոք արիւնն,
Թէ

Թէ և նո՛ւաղի զգայուԹի :

Ի հաստատել զսիրտ անա-
րատ , բա՛ւական է՛ միայն
հա՛ւատ :

Օ այսբան ուրե՛մս սրբազ-
նուԹի , մերն յարգիցէ նո-
ւաատուԹի :

Վ՛ան զի ուսու՛մս հսոյ կը-
տակի նորոյս կարգի ըստոր
անկի :

Ընորհէ հա՛ւատ զլիուԹի ,
յորու՛մ նո՛ւաղի ըզգայուԹի :
Օճողի և ծնիցելոյն , տացի
գովուԹիւնս վեհագոյն :

Պատիւ և երկըրպագուԹի ,
համայն և բարեբարուԹի :

Ելողին իսկ ՚ի յերկոցունց ,
զուգապէ՛ս լիցի գոհուԹիւնս
Լ՛մէն :

Առօթք զինի պատարագին
ասելիք :

Տ՞ Իմ Յ՞ Վ՞ Ս՞ , որ ոչ
միայն արժանի համարեցար
առնուլ զմերն մարմին , և
հատկերել այնքանեաց զա-
նազանից չարչարանաց , և
հալածանաց , պատժոց և
մահու խստագունեղի , այլ
և հաճեցար մեծաւ բոյով
չտրհիւ պարզելի մեզ յե-
կեղեցւոյ բուս սրբոյ ըն սր-
բազնագունեղի հաղորդու-
թէ , որ ի վր սրբոյ սեղա-
նոյն , և լինիլ նովաւ ընծայ
ձիր , և շտրհ երկնային մինչ
և ի վախճանն յաւիտեանից :
Ուստի աղաչեմ զքեզ ի ձեռն
բարութե և արդեանոյ այստ-
րիկ

րոյ ազնու ազունեղի և ան
 ճառելոյ սրբազնագործու
 ԹԷ պատարագիս : զոր այժմ
 լուայ և տեսի՝ յորում երևին
 բնաւք գերագանցք խորհուր
 դք բոյոց վարուց , չարչա
 րանաց և մահուան , զի
 յանձն եղիցին բեզ այսօրհողի
 և մարմին իմ և ուրք գոն ՚ի
 տան իմում ույ զի և մեք
 արդիւնանորիցիսք ընդունիչ
 զներումս մեղաց մերոց , և
 կեալ վարուք քրիստոնէա
 կանօք : այլ և յանձն եղիցի
 բեզ ՚ի ձեռն զօրութե այստ
 ըիկ պատուականագործեղի
 սրբազնագործութեն բար
 ձրացումս սրբոյ եկեղեցւոյ ,
 միաբանութեն քրիստոնէից ,
 վերացումս հերձնւածողաց ,

դարձու մն մեղաւորաց , և
 աղատու մն հոգոց բաւարա
 նին : Ըմէն :

Խրատք վասն աշխարհականաց , որք
 դ'նան յեկեղեցին առ 'ի լսել
 զպատարագ :

Մինչ բահանայն ասէ՛ յա
 նուն Հօր և Արդւոյ և Ա
 դւոյն սրբոյ Ըմէն : Պար
 տինք և մեք զնոյնն ասել
 կնքելով զմեզ նշանաւ սրբոյ
 խաչին : Եւ մինչ ասի Խոս
 տովանիս առաջի Ըմ : Պար
 տինք և մեք ասել զնոյնն
 գորով չորեցեալք 'ի ծունկս :
 Եւ մինչ ասի աղատեսցէ ,
 և զձեզ : Պարտինք խաչա
 կնքել զմեզ նշանաւ սրբոյ
 խաչին :

Եւ բանիցս անդամ ասիցի
 Խա

Եւ զայն ժամ լնա ձեզ :
 Պարտիսք խոնարհեցուցա
 նել սահանիկ ինչ զգլուխս :
 Եւ մինչ ասի ՍԲ ԼԾՆ :
 Պարտիսք եւ մեք ասել զնոյնն :
 Եւ մինչ ընթեռնանին մար
 դարի սահանք եւ առաքելա
 կանք : Պարտիսք չորիկ , եւ
 մտադիւրութիւն ունկնդիր
 լինիկ : Եւ մինչ ասի սրբոյ
 ԼԷ Ետտարանիս որ ըստ :
 Պարտիսք կնքել զմեզ նշա
 նաւ սրբոյ խաչին ի ճակատս ,
 ի բերանս , եւ ի կուրծս : Եւ
 մինչ աւարտի ԼԷ Ետտարանն :
 Պարտիսք մտաբան ասել .
 Գոհութիւն քեզ ՏԻ ՅԻ
 ՎԻՄ : Եւ մինչ ասի Հաւա
 տանս : Պարտիսք եւ մեք
 խնաման զնոյնն ասել : Եւ
 մինչ

մինչ ասի : Եւ ներմարմնա
 ցաւ հոգւով սրբով : Պար
 տիսք չոքիչ ՚ի ծուռնկս : Եւ
 մինչ ասի Սրբասացութիւն :
 Այ պարտիսք չոքիչ և ոչ բա
 խել զկուրծս , այլ կիալ յոտս
 և աղօթել : Եւ մինչ ասի
 Օ ողջոյն տուք : Պարտիսք
 համբուրել զմիմեանս ՚ի յուսս
 և խոնարհիչ միմեանց : Եւ
 մինչ ասի ՄԲ ՄԲ ՄԲ : Պար
 տիսք չոքիչ և աղօթել : Եւ
 մինչ ասի Ըռէք և կերէք ,
 և կամ Ըրբէք ՚ի տմանէ :
 Պարտիսք խոնարհիչ , և
 երկիրպագանել կենարարի
 մարմնոյ և արեան ՏԻ : Եւ
 մինչ ասի Հայր մեր , որ
 ՚յերկինս : Պարտիսք ամե
 նեքեանս միաբան համաձայ
 նիչ :

Կիս: Եւ մինչ ասի ՚ի սրբու-
 Թի սրբոց: Պարտիսք եր-
 կիրապագանել մարմնոյ և ա-
 ղեան ՎԻԻ մերոյ, և
 բախել երեցս զկուրծս: Եւ
 եթէ ոք կամոցի հաղորդել:
 Սինչ ասի Հաւատամ ՚ի
 հայր ՎԵ Զչնարիտ: պարտի
 և ինքն ասել զնոյնն: Եւ
 յաւարտմանս պարտի Ժողո-
 վել զմիտս իւր և ասել երե-
 ցս: Տր ոչ եմ արժանի զի
 մտաննիցես ընդ յարկաւ իմոյ,
 այլ ասա՛ բանիւ միայն և
 բժշկիցի հոգի իմ: Եւ մինչ
 մատչի սու ՚ի առնուել զհա-
 ղորդութիւն: պարտի ասել
 Սարմին ՏԵ մերոյ ՅԻ ՎԻԻ
 պահպանիցի զհոգի իմ ՚ի
 կեանս յաւիտեանականս:
 Եւ

Եւ սպասեցէ անդ շինել
 անօրտիցի պատարագն , եւ
 ընթեռնանիցի անեռարանն
 վերջին . Եւսկզբանէ էր
 բանն :

Խորատք կենցաղավարելոց զնսանիս
 և զհարատակս :

Ոսկ պատարականք են հարք
 և մեծանորք տանց հոգալ ,
 զի իւրքն ընտանիք երթիցեն
 ՚ի լսել զտօնախաբուծիս , եւ
 զսրբազանս պատարագս , եւ
 սոս ՚ի ուսանիլ զբրիատոնէա-
 կան վարդապետութիւն : այս-
 պէս գլխանորք ընտանեաց
 ոչ պարտին խտուենկանել ՚ի
 խրատելոյ , եւ ՚ի հրամայելոյ
 իւրոյ զաւակաց , մշակաց ,
 աշխատողաց , ծառայից ,
 և

և քղախնեացդ զի նա՛նուրս
 սոսից երթիցեն ՚ի պատա-
 ռապ տալով նց զպատշաճա-
 ՛ւոր ժամանակ , ապա թէ
 ոչ՝ մեղանշեն մահացո՛ւորէն ,
 մինչ ոչ գոյ հարկա՛նոր
 պատճառ արդերևան : Պար-
 տին ևս աժեղ զնոսա մո-
 ամենասուրբս սրբազնուԹիս
 եկեղեցւոյ , տալով նոցին
 զժամանակ դիպա՛նոր , մո-
 ՚ի կատարել զնոյնս :

Պարտին ևս ունիլ զբարե-
 նախանձ ուսուցանելոյ նոցին
 զվարդ-ապետուԹի բրիատ-
 նէական կատարելապէ՛ս :
 ապա թէ ոչ , դոնեայ ու-
 սուցանիցեն զհայր մերն :
 զՈղջոյն բեղն : և զհա՛նա-
 տամն : այլ և առաքել զնո-

սա ի յուսումնս Չերմեռան
 դուժէ ուրուք օր ըստ օրէ :
 Ասուցանել նց կնքել զինքն
 նշանաւ սրբոյ խաչին : Ինչ
 դունել զՉուր օրհնեցեալ :
 Յանձնել զինքն Տն մերում
 Յի Քի, և ամենօրհնեցելոյ
 մօրն նորա Սարիամու Ըճ
 ամենին և միշտ կուսին , և
 պահապանի իւրումսք իրե
 շտակին : Եւորհակալ լինել
 զԼ. Ե յաղագս բարերարու
 Թէցն ընդուսեցելոց , և ինչ
 դրել ի նամակ զներումն մե
 ղաց իւրեանց : Պարտին և ս
 ուսուցանել , զի բանայցեն
 զգլուխս մինչ մտանեն յե
 կեղեցին , կամ մինչ անցա
 նեն յանդիման պատկերի
 Տն մերոյ Յի Քի, և ա
 մե

սէջօրհնեցելոյ կուսինս Մա-
 րիամու ՄԾածնին՝ և եր-
 կիրպադանիցենս նոցինս : Եւ
 մինչ սկսանին յուտել խա-
 ջակնքիցեն զինքեանս , և
 զկերակուրն , և ասիցենս :
 Իսիառս Մ. Եւ սրբուհւոյ
 ՄԾածնին : Եւ մինչ ըմ-
 պեն՝ ասիցենս . ԳորհուԹի
 քեզ ՎԻՍ :

Պարտին ևս ուսուցանել
 նոցա ասել զՄտուածածնի
 Տօղարին , նամենայնուրեւ ա-
 լուր , իսկ եթէ ոչ գոնեայ
 յաւուրս կիրակեից և տօնից :

Եւ Տօղարին , որ վարդա-
 րան Թարգմանի՝ ոչ այլ ինչ
 է՝ եթէ ոչ տասն և հինգ
 Հայր մեր որ յերկինս : և
 E հարիւր

հարիւր յիսուէն Աղջոյն բեղ
 Մարիամ : որք են : Գ. ան
 դամ Ե. Հայր մեր : և Գ.
 անգամ յիսուէն Աղջոյն բեղ
 Մարիամ : զի ի յերիս մա
 սուէս յիսուէն յիսուէն բա
 ժանին , և զանազանիւ ա
 նուամբ կոչին , այսինքն ,
 Խնդարի՛ Զանարի՛ և Քառա
 Նոր , կոսմ փառօք լի : և
 այսպիսի անուանակոչութիւն
 ունին՝ զի զանազանից խոր
 հրդոց յինքեանց ներգործու
 նակելոց : որք են դիտուողք
 խորտուրք փրկագործի մաս
 ընտելե և ներմարմնութե
 ՏԵ մերոյ Յի Բի : զսորոյ
 է՛ այս վարդարանս յոյժ հա
 ճոյ և ընդունելի աղօթք Մ.
 և Մ. Ըամսին : և ունի ի
 բարդ

բազումաց ծայրագունից հայ-
 րապետաց պարդե եղեալս
 զմեծամեծ և զանթիւ ին-
 տու ճիւղիսս , այսինքն ,
 զներողութիս և զթողու-
 թիունս մեղաց , և մանա-
 ՛ւանդ պատժոցն ներանկե-
 լոց վն մեղաց , զորս պարտ
 էր նմա հասուցանել ՚ի բա-
 ՛ւարանին : բայց յորժամ
 զղջնակք խոտորվանի ոք զմե-
 ղս իւրս , և ասէ՛ զՏօզարին՝
 բազում անդամ լինի՝ որ զա-
 մենայն զպարտս իւրոց յան-
 ջանայն աստ հասուցանէ ,
 նա և օ առանձել վարձուց և
 արդեանց արժանանայ : և
 վն այս Տօզարիս եղեալք ին-
 յՆ. յ անթիւք և մեծամեծք
 սքանչելիք : և մինչև ջարդ-

լինին հիացապէս : Ըստ ա-
 ռաջինն յիսուենն որ կոչի բա-
 ժին խնդ-ալի, ներպարունա-
 կէ յինքեան զհինգ հայր
 մեր : և զյիսուեն Աղջոյն քեզ
 Մարիամ : զորս պարտէ
 ասել այսպէս :

Եսես ասել մի հայր մեր : և
 Ժ. Աղջոյն քեզ Մարիամ :
 մտածելով զսուրբ աւետիսն
 զոր եբեր հրեշտակապետն
 Գաբրիէլ առ կոյսն Մարիամ
 ասելով Աղջոյն քեզ Մա-
 րիամ լի շորհօք օրհնեալ
 ես դու ի կանայս : ընդ-
 նմին ևս մտածելով զսբ
 յղուԹին կուսին, որ նոյն
 Ժամայն Աղւով խրբով յղա-
 ցաւ զբանն Ը. Ե. և այլն :
 Եւրկղին ասել մի հայր մեր :
 Ժ.

Ժ. Աղջոյն բեզ Մրիս: մտա
 ծելով զսրբուհւոյ կուսինս
 զնայն ՚ի տեսութի Եղիսա
 բեթի, որոյ և ետ զողջոյնս :
 և Եղիսաբեթի մեծաւ խն
 դութք ընկալեալ զՄարիամ
 ասաց՝ օրհնեցեալ ես դու
 ՚ի կանայս, և օրհնեցեալ է՛
 պտուղ որովայնի բո: և այլն :
 Երդին ասել մի՛ Հայր մեր :
 Ժ. Աղջոյն բեզ Մարիամ :
 մտածելով զսք ծնունդն,
 այսինքն, յորժամ Լմենա
 սրբուհի կոյսն ծնաւ զորդին
 իւր զանդրանիկ զկեանս աշ
 խարհի : և բազումիւն զօ
 րաց երկնաւորաց երգեցին
 զՓառք ՚ի բարձունս Լ. Ե :
 և այլն :

Զորդին ասել մի՛ Հայր
 մեր :

մեր : Ժ. Աղջոյն բեղ Մա-
 ղիամ : մտածելով զքառաս-
 ուորեայ դնայն ՚ի տաճարն
 Տն մերոյ, այսինքն յորժամ
 ծնողքն նորա՝ ամին դնա
 յԷէմ յանդիսանս առնել Տն :
 զոր առննկարաւ Մակոն ՚ի
 դերկա իւր՝ և օր՛նեայ զԷ
 և ասէ՝ Ըրդ արձակես զճա-
 ռայս քո՝ Տն ըստ բանի քու
 ՚ի խաղաղութի : և այն :
 Հինգ երդ ասել՝ մի՛ Հայր մեր :
 Ժ. Աղջոյն բեղ Մարիամ :
 մտածելով զայն՝ յորժամ Տն
 մեր Յն Քն երկոտասան
 ամեայ նստեալ ՚ի տաճարն
 ընդ վարդապետան, լսէր ՚ի
 նոցանէ և հարցանէր զնա-
 սա : և այն : վերջացաւ
 բաժին խնդալին :

Սկսաւ

Սկսանի ցանալին : Կանանա
պես առտ և ս պարտէ' .

Երեսն ասել' մի' Հայր մեր :
Բ. Աղջոյն բեզ Մարիամ :
մտածելով զՏՏ մերոյ աղօ-
թելն 'ի պարտեղին , զտերին
և զհոգան , և զարևն քրտը-
նին : և այլն :

Երկուին ասել' մի' Հայր մեր :
Բ. Աղջոյն բեզ Մարիամ :
մտածելով զՏՏ մերոյ կա-
պին 'ի սինն , և անողոր-
մաբար ճաղին բազում դա-
նի : և այլն :

Երրորդին ասել' մի' Հայր մեր :
Բ. Աղջոյն բեզ Մարիամ :
մտածելով զՏՏ մերոյ փշօք
պատկին , զթուքն զնախա-
տինքն և զճաղր լինին : և այլն :

Չորրորդին ասել' մի' Հայր մեր :
E 4 F.

Ժ. Աղջոյն բեզ Վարիւան :
 մտածելով յորժամ Տէրս մեր
 Յի Բի դժանր փայտ խա-
 ջին բարձեալ 'ի յուան տա-
 ներ 'ի գողգոթայ : ո՛ր որ-
 բան աշխատեցաւ զի խոս : և
 այլն :

Հինգ երդին ասել՝ մի՛ Հայր
 մեր : Ժ. Աղջոյն բեզ Վա-
 րիւան : մտածելով զՏէրս մերոյ
 բեւեռին 'ի խաջին , դժա-
 րաւին , և բանականի Հո-
 գւոյն իւրոյ 'ի ձեռս Հորն
 անանդելն : և այլն : վեր-
 ջադաւ բաժին ցունալին :

Սկսանի փառաւորն : ըստ
 սոյն կերպի և ս աստ :

'Աստ ասել՝ մի՛ Հայր մեր : Ժ.
 Աղջոյն բեզ Վարիւան : մտա-
 ծելով զՏէրս մերոյ Յի Բի
 պայ

արայծւառ. և փառաւորեալ սք
յարուԹին : և զերեւելն Մ
շակերտացն : և այլն :

Երկինս ասել մի՛ Տայր մեր :
Ժ. Աղջոյն քեզ Մարիամ :
մտածելով զՏն մերոյ : Կրա
շալի սք Տախարձումս ՚ի
յերկինս, և զնստիլն ընդ աջակ
Տոր : այսինքն , Տաւասար
Տոր : և այլն :

Երկինս ասել մի՛ Տայր մեր :
Ժ. Աղջոյն քեզ Մարիամ :
մտածելով զգալուստ Ագւոյն
սք ՚ի վր Մշակերտացն , զորս
և ելից և Կրաղինեաց սիրուն
Մ : և այլն :

Չորդինս ասել մի՛ Տայր մեր
Ժ. Աղջոյն քեզ Մարիամ :
մտածելով զատկներանելու
Կւոյ Մօր և կուսի վերա
E S փո

փոխելն ՚ի յերկինս և անապա-
տուս փառօք պատկիչն ՚ի
Մենասարքոյ Երրորդ-ուժէն
և այլն :

Հինգ երդին ասել՝ մի՛ Հայր
մեր : Ժ. Աղջոյն քեզ Մա-
րիամ : մտածելով զհիանալի
փառս Մենասարք Երրոր-
դ-ուժէն : Մեներանելու-
հւոյ կուսին : և Մենից
Հրեշտակաց և Մեց : երա-
նեցելոց ՚ի յերկինս , որք ՚ի
յան՝ իտեանս յան՝ իտենից օր-
հսեն զՄ, և զմայրին երա-
նաւէտ տեսուքն Մ, Ե : և
այլն :

Մտ գիտելի է՛ , զի՛ յամե-
նայն անգամ , որ յճարի ա-
սել մի Հայր մեր որ յերկինս
և տանս Աղջոյն քեզ Մա-
րիամ :

ընտանիքս և պատանիքս ի վերջս և ս-
 ասել Քառք Հօր և Սրբուց
 և Աղւոյն սրբոց, որպէս էր
 ի սկսբանէ և այժմ և միշտ,
 և յանձնեանս յանձնենից :

Ընկն :

Իսկ Պատին ԸՏաճնի ու-
 նի յնսքեան վաժսուեն է-
 րեք . զԱղւոյն քեզ Մա-
 ընտանիքս և եօթն Հայր մեր :
 ի պատիւ և ի մեծարանս
 վաժսուեն երեք տանաց, զորս
 եկաց սրբուհի ԸՏաճինն
 ըն կենցաղուս այսմիկ, և
 եօթն Հայր մերն, վասն
 եօթն պարգևաց Աղւոյն
 սրբոց, որովք զարդարեցաւ
 ամենամբնի կոյնս : Եւ այս-
 պէս ասելով . Հայր մեր,
 որ յերկինս և այն : Աղւոյն

քեզ Մարիամ և այլն : և
 կրկնելով զսոյնս , բորբոքել
 ջերմեռանդութի մեր յոյժ
 արդիւնաւոր , սու ՚իստա
 նալ զՀսորհս Մ. Ե , ՚ի ձեռն
 ամէսօրհնեցելուհւոյ Մ. Ծա
 ծնին :

Պարտէ՛ ևս երբեմն ասել
 զպատկն ՏՅ մերոյ Յի Վ. Ի ,
 որ ունի յինքեան երեսուն
 երեք հայր մեր : և հինգ
 Ողջոյն քեզ Սրբիս : և այս ասի
 ՚ի յիշատակ և ՚ի մեծարանս
 երեսուն երեք ամացն , զորս
 եկաց ՏՅ մեր Յս Վս
 նայամիկ կենցաղով : Յորակ
 և մեք պարտիմք մինչ ասեմք
 զպատկս զայս , և կամ զՄ. Ծ
 ւածնին և կամ զվարդարանն ,
 մաղթել զՀսորհս , զներու մս
 մե

մեղաց , ըզդսպումն վարուց ,
 և զհամահետևումնս նոցին
 դորութեց , և համառօտա
 պէս պարտի ամենայն ոք
 գոլ հոգունակ դործոյ հո
 գեկանի ողորմութե , որ է'
 օգնական լինիլ վշտացելոց ,
 ազդել և խրատել զմեղա
 ւորս , սու որ յանէտ են
 պարանանդեցեալք հարք և
 մեծանորք տանց :

Պարտական է' ամենայն ոք
 սու ի շտել զկատարեալ և
 զամբողջ պատարադ , մա
 մանանդ յաւո՛ւրս տօնից
 պատո՛ւիրեցելոց : Եւ եթէ
 ոք Թողուցու զտակաւ ին՛չ
 մասն պատարագին առանց
 շտել՝ ներելի է' , իսկ եթէ
 զմեծ մասն ինչ Թողու՝
 ոչ է'

ոչ է՝ ներքին , զի պարտա-
 կան ճառ պատարագին ։
 Ուստի պարտի իւրաքանչիւ-
 լոր խոհեմապէ՛ս զգուշանալ
 յոչ երանելոյ յեկեղեցւոյն ,
 մինչև անարտիցի բոլոր
 պատարագն ։ Քանզի եթէ
 որ նաևուրս տօնախմբու թէց
 պատճիրեցելոց , Թարց հա-
 ճատոյ բանի , և հարկա-
 ճորի պատճառի , ՚ի բաց
 Թողուցու զլսումն պատա-
 րագի անտղապէս՝ այնքա-
 նիցս մահացուօրէն մեղանչէ ,
 որ բանիցս զնոյնն խտու-
 կանէ ։ Մեղանչեն ևս այ-
 նոքիկ , որք ոչ կամին սակա-
 պղերգութե և չարի սովո-
 թութե դտանիլ պատարագը
 ՚ի յսկզբան պատարագին ,
ոմի

ոսկի աշխարհիկ , որք ոչ կուսինս
 կալ մինչև ի վերջն նորին :
 Իսկ աշխարհիկ , որք լիս ճշգր
 տից և պիտանաւորաց պատ
 ճառաց , ոչ կարեն նամենայ
 նուս աւուր շտել զսրբազան
 պատարագն՝ դոնեւ պարտին
 դաւլ յեկեղեցին սո ի ըն
 դուսել զըուր օրհնեցեալ ,
 չորիկ ի ծուակս առաջի սր
 բագուսեղի սրբազնութեան
 մարմնոյ և արեան ՏԻ , կն
 բել զինքեանս նշանաւ սրբոյ
 խաչին , և հաւաքել սո ին
 բեանս զղգայութիս , զմիտս ,
 և զկտուս զի մի՛ ընդ վայր
 զբաղիցին :

Եւ ասել հինգ հայր մեր ,
 և նոյնքանս Աղջոյն բեզ Մա
 ղիսով ի պատիւ և ի մեծա
 րանս

րանս հինգ խոցնւածոց ՏՅ
 մերոյ ՅԵ ՔԵ : Օ որև
 պարտին աղաչել , զի վս
 անհնոյ զօրութե ազնուի և
 մեծագնի արեան իւրոյ ,
 հաճիցի ներել մեղացնոցին ,
 և պարգևել զչնորհս , զի
 յանուր այնմիկ զգաստա
 նայցեն , և զօրանայցեն սու ՚ի
 ոչ մեղանչել ըստ դէմ ՄԾ
 այնոյ հանդիսավեհութե ,
 ոչ իւրք կերպիւ , ոչ խորհր
 դով , ոչ բանիւ , և ոչ դոր
 ծով , այլ մանաւանդ մե
 ծագումնիւ զօրութե արդե
 անց իւրոցն չարչարանաց ,
 հաճիցի շնորհել նոցին զհո
 դին իւր սք , ոպ զի կարիցեն
 կեալ ըստ բրիատունէականի
 կենցաղավարութե սա ՚ի
 հա

հաճութի տրբազանի կամաց
 նորին , հանդերձ իւրայնօք
 ընտանեօք : այլ և պարտին
 շտրհակալ լինիլ . զՏէն մեր
 մէ : Յէ Քէ , զի բարերա
 բութեց ընդունեցելոց , և
 աղաչել զնոյնն սակա բոլորի
 եկեղեցւոյն , և զի միաբա
 նութի իշխանաց բրիստո
 նեից , զի դարձման հերձո
 լածողաց , և հերետիկոսաց ,
 և յաղագս լուսաւորութե
 անհաւատից , զի թշնամեաց
 և բարեկամաց , և սակա հո
 դեաց քաւարանին : Եւ ա
 սելով զմի Հայր մեր : և զմի
 Ողջոյն բեզ Մարիամ : մաղ
 թել զսբն զայն , յանուն որոց
 եկեղեցին այն՝ նորում են ,
 կառուցեալէ՛ , կամ նորում
 գոն

դռն նշխարք սրբոյն , կամ
 սրբոց , մտ ՚ի օգնել ոչ միայն
 հնքեանց , և ընտանեաց իւ-
 ղեանց , այլև բոլորի քաղա-
 քին իւրեանց , երկրին , և
 դաւառին : Յետ այսոցիկ
 պարտին առնել զքննութի
 իւրոցն խղճեալանաց զղջալ ,
 և ասել զհաւատաւ ՚ի մի
 ՄԾԻ :

Իսայց եթէ ոչ ոչ ունիցի
 զդիպումսքս ՄԾԻ , յամուսնա-
 լուր լսելոյ զպատարագ , և
 երթալոյ ՚ի տունն ՄԾԻ , այ-
 սինքն , յեկեղեցին մտ սրբա-
 դռնեղ սրբազնութի մար-
 մոց և արեան ՏԻ , այնպի-
 սին պարտի ունել ՚ի տան
 իւրում զմարուր ինչ անօթ ,
 յորում պահցի զղուր օրհ-
 նե

նեցեալ , զոր ընկալեալ Չեր
 մեռանդուծք հանդերձ ,
 դնայցե յանդիման սբյ պատ-
 կերի ՏՄ մերոյ ՅԻ ՔԻ ,
 կամ առաջի պատկերի սր-
 բուհոյ ԸՃաճնին , և անդ-
 անկեալ ՚ի ծունկս ասացե-
 հինգ հայր մեր : և հինգ
 Աղջոյն բեղ Մարիամ : ըստ
 մերոյ ասացելոյ խրատու :
 բայց սակայն հայր ընտա-
 նեացն , և մեծա՛ւոր տանն
 պարտի աճել և ս ընդ ին-
 բեան զիւրս ընտանիս , ա՛ռ
 ՚ի առնել զնոյն կրթուծի ,
 և ուսուցանել որդւոց իւ-
 րոց , զի և նորա արասցեն
 այսպէս , բանդի այսու Չեր
 մեռանդուծք և դոյնիւ
 ուշադրուծք , ըստանի ՚ի ՏԵ
 Ը.

Ըյ մեծամեծ շնորհ հոգւոյ
 և մարմնոյ : Բար աշտ և օ
 պարտին առնել , 'ի ժամու
 երեկոյի ուսուցանելով որ
 դւոյ և ծառայից իւրեանց
 զնոյնս ջերմեռանդուութիւն ,
 կրթելով զնոսա 'ի վարս բրիւ
 տոնէականս , ուն զի կեայցեն
 և մտայցեն 'յ երկիւղս Ըյ :
 Ղարձեալէ' և սգովելի իմս ,
 զի մինչ լուսցի հսկուն զան
 կակի աւագի եկեղեցւոյ ,
 կամ այլոյ ուրուք մերձա
 կայի , որ իցէ նշան վերա
 ցուցման մարմնոյ և արեան
 Տն մերոյ Յի Բի , իւ
 րաբանչիւր որ 'ի յնտանեացն
 չորեցի 'ի ծուսկս , և երկիր
 պառանսիցէ հոգւով և ճշ
 մարտութք Յի Բի կե
 նա

նապարհ-ողին աշխարհի , և
 յիշիցէ թէ վերացուան այն
 նշանիցէ բարձրացուցման ՏՅ
 մերոյ ՅԻ ՎԻ զիս կեցութե
 մերոյ ՚ի վր խաչափայտին , և
 խնդրիցէ ՚ի նմանէ զներուան
 մեղաց իւրոց : այսոքիկ լինին
 ՚ի սուանս և ՚ի խանութս , և
 ՚ի ճանապարհս , և եթէ ոք
 ոչ կարիցէ չոքիլ ՚ի ծունկս
 գոնեայ՝ բանայցէ զգլուխն ,
 ՚ի նշան բրիստոնէականի վե
 րապատճութե , և վերա
 ցուցանիցէ զմիտն առ ՄԾ
 բախելով զկուրծս և հայցե
 լով ՚ի նմանէ զներուան :

Խրատք վանս բարւոք խոստովա
 նելոյ զմեզս :

Նախքան զխոստովանութիս
 խոր

խորհեաց ՚ի բեզ , Թէ զի
 ամ զո՛ւ և ըստ որում ընդ դէմ
 Մ. Յ իցես մեղուցեալ , ըստ
 Թ. Լոյն , ըստ Ժամանակին ,
 ըստ տեղւոյն , ըստ անձին ,
 ըստ արժանանորութեան ,
 և ըստ այլոց պարագայից ,
 Թէ խորհրդով , Թէ բանիւ :
 և Թէ գործով : Եւ ապա
 խնայուի՛ս երուզեալ ՚ի բեզ
 զղումն մեղաց , ոչ զն ան
 մտոյ , կամ հարկի , կամ
 ունայնի փառասիրութե ,
 այլ զն բարեգունեղին՝ բաղ
 զբարեգունեղին խն Մ. Յ , զի
 բարկացուցեր զնա : Յետ
 որոյ առաջագրեալ բեզ շոր
 հօքս Վ. Ի , որ բան կար է
 փաստելի ՚ի մեղաց և ՚ի մտու
 Թեց , և հետեւել առարկսու
 Թեց ,

Թէց, սիրել զՄԸ վս իւր ին
 բեան, և զընկերս վս ՄԵ :
 որոց իսկ բարու Թէցն ինդա
 կցել, և չարու Թէցն ցաւա
 կցել, և յամենայնէ որտէ
 բուսէ զկեցուծի բո հոգալ :

Աղօթք յառաջ բան զխառն
 վսնուծիւնն :

Մենակարող ՄԸ, և իրաց
 ամենից գերադուներդ ՏԹ ;
 որ ըստ ինքեան ես իմաս
 անադուներդ, բարեդուներդ,
 արդարադուներդ ողորմա
 ծադուներդ : Պատճեմ զքեզ
 սիրեմ 'ի բարութե հոգւոյ իմսէ,
 և 'ի համայնից իմոց զօրու
 Թէց, 'ի վեր բան զամենայնս,
 վս որոց զղջամ իսկապէ՛ս և
 ցան իմ հանաւատապէ՛ս, զի
 այս

այսքանիւք մեղօք ինօք զքոյր
 ՄՃային հանդիսավեհութիւն
 զայրացուցեալ եմ, զորս իսկ
 մեղս այնքան ապաշահեմ,
 առեմ, մինչ զի եթէ այժմ
 առնելիք էին, ոչ իւրք հա
 ճաննի առնել զնս : Եւ
 քանզի դու միայն ես հայր
 ողորմութեց : ուրեմն ինձ
 զներումն շնորհեա՛ս, զոր
 հայցեմ խոնարհապէ՛ս, զոր
 և յուսամ ընդ ունիլ ա՛ռ ի
 բէն, մն մեծագնեղի արեանս
 փրկչին ինոյ սիրեցելոյ որդւոյ
 քոյ : այլ և յառաջագրեմ
 ինձ նպաստութե՛ք քոյոյ շնոր
 հի, զլիագոյն պատճառիւս
 նաց քոց պահպանումն,
 զփախուստ յառութութեց մե
 ղանչելոյ, զդաւանագոյն, և
 զկա

զկատարելագոյն յանցանաց
 խնոց զխոստովանութի , և
 առաջագրեցելոց ապաշխա
 բութեց զամբողջ վճարութեա
 այլ արդ՝ զս վճարառութե
 զիս բոլոր բեզ ընծայեմ ,
 ընդ առից և կրից խնոց ,
 զորս ըղձամ , զի բարեհա
 ճութք առ ընդունիցիս ՚ի մի
 ութի արդեանց որդւոյ քոյ
 Տ՛ս մերոյ Յի Վի : Եւ
 որ ինչ անյաջողութի ինձ
 դիպիցի , ըմբերեցից զս մե
 ծագունեղի սրբադունեղի
 իսկ քոյոյ անո՛ւան , որում
 ևս զիս ծառայ գող մշտնջե
 նա՛ւոր ասեմ , և Տ՛նադրեմ :

Յորժամ մեղանչես , վաղ
 վաղակի ողբա՛ս և հեճճեճեա՛ս ,
 F ո՛չ

օչ զի այսորեկ, զի զպատիժ
 կրեցոց իցես, այլ զի այսո
 ընկ, զի զՏՊ բո զայրացու
 ցեր, զայնքան բարեբարն
 բո, զայնքան սիրոզն զբեզ,
 զայնքան կեցուժէ բոյոյ զկ
 արօտն, մինչ զի զորդին ևս
 իւր ՚ի պատճառս բո մատ
 նեաց, հեժ հեժեա՛ ուրեմն,
 և մի՛ երբեք Թողուր բեզ
 զմեզս առնել:

Աղօթք յառաջ բան զխոստովա
 նութիւնն:

Այ բարեգուժ ՏՊ իմ ՅՊ
 ՎՊ, ազաչեմ զբեզ ՚ի բո
 լորե սրտե, և ՚ի բնաւից
 մտաց իմոց, ընկալ զխոս
 տովանութի իմ, զոր կամիմ
 առնել այսօր առաջի բոյ,
 և

և տո՛ւր ինձ զճշմարիտ զղ
 ջու՛մս վ'ս բնաւից խնոց յան
 ցանաց : Այլ բարոյցրագունեղ
 Յս' առաքեա՛ն 'ի հոգի իմ և
 'ի միտ իմ զլոյս ճշմարտու
 թէ քոյ ա՛ռ 'ի դիտել և ճա
 'տաչել զհանուքս մեղս՝ և ըզ
 յանցանս իմս , զորս պարտիմ
 խոստովանել առաջի քոյ , և
 ա՛ռ 'ի ուսուցանել ինձ , զի
 կարիցեմ լրութե՛ք սիրոյ , և
 ջերմեռանդութե՛՛ մատչել
 ա՛ռ այսքան ահա՛ն ար խոր
 հուրդ ապաշխարութե՛ :
 Ընէս :

Յետոյ դնալ պարտիմք ան խոստովա
նահայրն , և խաղանքել զդէմն մերս
ասելով յանուն հօր , և այլն : և ասել
խոստովանիմ ԱՅ , որպէս ՚ի վերոյ :
և ասլա սկաննիլ պատմել մասնաւո
րապէս զգործեցեալ զմեղս :

Աղօթք զկնի խոստովանութեան :

Եղիցի բեզ ՏՊ աղերսեմ ար
դեամբք երանուհւոյ միշտ
կուսինս ծնողի բոյ Մարիա
մու և համայնից սրբոց ,
հաճելի և ընդունելի այս
խոստովանութիունս իմ ,
և որ ինչ պակաս մտաց ինձ
այժմ և նայրում թամու թէ
՚ի բանականութէ զղջման ,
թէ ՚ի պարզութէ արտաբեր
ման , և թէ ամբողջութէ
խոստովանութէ , լցցէ գթ
ութի բո և սղորմութի , որ
ովք

որք և հաճեցիս լիապէ՛ս և
կատարելապէ՛ս արձակել զիս
ի յերկինս :

Որ կեսս և Թագանորես
ընդ հօր և ընդ սրբոյ Ռ
գւոյս ՄԾ ի յանխտեանս յա
ւխտենից : Մկն :

Աղօթք զկնի խոստովանութեան :

Ո՛վ ՏԹ իմ և փրկիչ իմ Յ
Իս, աղաչեմ զքեզ, հա
ճեաց բոյով շնորհիւ վերջն
դունիլ զխոստովանութի իմ,
և լի՛ց զպակասութի սորին
բոյով անհնիւ բարեգթու
թքդ, շնորհեա՛ւ և սղներումս
իմոց բնաւից յանցանաց,
բոյով ողորմութքդ, զի ար
ժանի եղէց ի փառս բոյս
մեծագոյսս ընդ ունիլ զկե

Նարար մարմինս և զարիւնս քո
սք : Ընէն :

Աղօթք յառաջ քան զհարարու
թիւնն :

Այ Տօ իմ Յօ Վօ, երաւի
ես ոչ եմ արժանի ընդու
նել զքեզ, սակայն մի կա
րեորութե իմոյ դամ առ
քեզ, զի հեւանութի իմ
քե բժշկեցի և խաւար մտաց
իմոյ քե լուսաւորեցի, աղ
քատութի իմ քե փարթա
մանացի, և գործք իմք բա
րեք քե արդիւնաւորեցին :

Ընէն :

Յիշեա՛ն ո՛վ Տօ իմ, զի ե
տուր զքեզ ՚ի մահ մի իմ,
և զկենսարար մարմինս և զա
րիւնս քո բաշխեցեր ՚ի կենս

դա

դամուժիւն իմ : Այս ու
 բեմս , զի լինիցին սոքա ի
 բաւուժի և ի Թողութիւնս
 մեղաց իսոց , և մի՛ ի դա
 տապարտութի հոգւոյ ի
 մուս , որովք արժանաւորե
 ցայց պարակցել ըստ սրբոց
 բոց , և տեսութեամբ երա
 նեցայց բոյոց փառաց :

Աղօթք սրբոյն Օգոստինոսի :

ՏՊ իմ ՅՕ ՔՕ , Ճանաչե
 ցից զիս , Ճանաչեցից զքեզ ,
 մի՛ զայլ ինչ ըղձանայցեմ
 եթէ ոչ զքեզ , զի ատիցեմ
 զիս և սիրիցեմ զքեզ , խո
 նարհեցուցանիցեմ զիս , և
 բարձրացուցանիցեմ զքեզ ,
 զոչ ինչ խորհիցիմ , եթէ ոչ
 զքեզ , մեռուցանիցեմ զիս ,
 և

և կենդանայցեմ 'ի քեզ: Օ որ
 ինչ պայցե մո իս, մո ըն-
 դունիցեմ 'ի քեզ հաշածիցեմ
 զիս, և հետևիցեմ քեզ, և
 միշտ բաղձայցեմ հետևել
 քեզ: Քախիցեմ յինչն, և
 դիմիցեմ մո քեզ, և ար-
 ժանի լինիցեմ պաշտպանիլ
 'ի քեզ, երկիցեմ 'ի յիս, և
 երկնսչիցեմ 'ի քեզ; և իցեմ 'ի
 ընտրելոց քոց, տարածայ-
 նիցեմ ինձ, և համաձայնիցեմ
 քեզ, և հնազանդել կամիցեմ
 վասն քոյ: Աչ իւրից զգածի-
 ցեմ, եթէ ոչ քե: Ահա
 տես մո իս, զի սիրիցեմ
 զքեզ, կոչեմ զիս, զի տե-
 սանիցեմ զքեզ: Եւ 'ի յա-
 'հտեան զմայլիցեմ քե:

Եւ մէն:

Եւ

Եւ ապա մտտիք սու հաղորդութիւն
սուրբ ասելով : մարմին Տ՛ն մերոյ ,
որպէս ՚ի վերոյ :

Աղօթք զինի հաղորդութե :

Ո՛վ Տ՛ն իմ Յ՛ս Կ՛ս , հաց
կենսականի , և զկենսանա շնոր-
հող աղբի մարդկանս , ան-
հնապէս զքէն շնորհակալ
լինիմ , որ արժանի արարելք
դիս զմեղանորս բոյով շնոր-
հիւ Թարց իմոց արդեանց ,
հաղորդել կենսարարիւ մար-
մնով և արեամբ բով : Աւս-
տի աղաչեմ զքեզ , լիցի սա-
ինձ զէն հանատոյ , և վա-
հանս անբութե կամաց իմոց ,
համբարձումս սրտի և մտաց
իմոց առքեզ , և լրումս ՚Թ՛
այնոյ բոյոյ սիրոյ , արտա-
խշու-

խումս բնաւից վաստժարու
 թէց , և ի ծաղկումս հա
 մայնից առաքինութէց , ա
 ներկէ անութիունն ի շաւիղս
 բարեգործութէ , և զեր
 ծումս յասենից փորձութէց ,
 զի քե՛ւ և ի շաւիղս բոյս
 պանծացեալ աճապարկցեմ
 ի հարսանիս բոյս երկնայեանս ,
 և խնդակցիցիմ բոյոց սիրե
 լեաց զի դու ես լոյս ճշմա
 րիտ՝ կեանք բաղցրութիւն և
 յոյս մեր : **Վնէս :**

Երկնայնոց ինձ 'ի սեփական
 Տիրութիւնս , 'ի նպաստու
 Թիւնս , և 'ի մայրութիւնս ,
 և հաստատապէ՛ս յառաջա
 դրեմ միշտ ծառայել Քեզ
 յօժարութե՛ք կանաց , և առ
 նել , զի և այլք նմանապէ՛ս
 ծառայեցեն Քեզ : Ըրո՛
 մաղթեմ 'ի քէն ո՞վ ամենա
 բարեգութ մայր , միջնոր
 դութե՛ք պատճառականի ա
 բեան որդւոյ քոյ միածնի
 ցօղեցելոյ զիս իմ 'յերկիր , զի
 ընկալցիս զիս 'ի Թիւս այլոց
 քոյոց Չերմեռանդից պաշ
 տողաց , 'ի ծառայութիւնս
 մշտնջենական , և այց առ
 նիցես ինձ յիսն դործառ
 նութիւնս : Եւտեմս ուրեմս
 զիս իմ զհնորէս դործունեայս ,

որովք մարտիցիս այնպէս
 կենցաղաւարիչ ըն բնաւ
 խոկմունս , ըն բանս և ըն
 դործս , մինչ զի ոչիւիք ան-
 հաճոյ դտանիցիս յայս բոյս ,
 ամենամաքուրս , և ոչ իւիք
 յանցանոր առաջի որդւոյ բոյ
 միածնի : Յիշեալ զիս ով
 մայր ողորմութե , և մի' ըն-
 կենուր զիս յերեւաց բոյ
 'ի ժամու մահուն իմոյ ,
 մինչև չունիցէ հոգի իմ յայս
 մանէ տառապանաց մար-
 մոյ ճշմարտիւ ապաշխա-
 րութե իւրոցն յանցանաց :
 Ամէն :

Ա զօժք սու սրբուհի Աճաճինն :

Ով սրբուհի կոյս Սարիամ
 քաղցրագունեղ : Թապուհի
 շոր

շտրհաց , բարեխօսութիւն
 մեղանորաց , և ապանէնդ
 վշտացելոց , կառկառեան
 զաչս քոյոյ բարեգթութե՛ի
 յաղաչանս խոտանի քոյոյ
 ծառայի , և տուր ինձ շտրհու
 քով համարիչ ՚ի թիւս քոյոց
 սիրելեաց , և պահպանեան
 զիս ՚ի սէջ քոյոց կուսակա
 նաց դրկաց : Ո՛վ մաքրագու
 նեղ կոյս , մաքրեան զսիրտ
 իմ յամենից մեղաց , բարձ
 և տարամերժեան յինէն զա
 մենայն ինչ , որ անհաճոյ է՛
 առաջի քոյոց աչաց : Արբեան
 զհոգի իմ յամենից ցանկու
 թեց երկրայնոց , և վերա
 ցո՛ ՚ի սէրն երկնայնոց բա
 րեաց , և մշտնջենականաց :
 Ո՛վ ամենասրբուհի կոյս ,

բարեխօս լեր վս իմ առ որ
 դեռ քո այժմ և միշտ, և ըն
 կիտոււմ մահո՛ււան իմոյ, զի
 միջնորդութիւն քով զերծա
 նկիցիմ 'ի հրոյն յա՛ւիտեանա
 կանէ, և զկնի այսորիկ Թշո
 ՛ւառացելոյ կենցաղոյս քե
 ղմայլիցիմ 'ի դրախտին: Մե
 ուրեմս դարձուցանիցես ո՞վ
 կոյս ամենամաքուր զաչս քոյ
 ոց շտրհաց 'յինէն յանցա
 ՛ւորէ, զի յանձնատնէմ զհո
 դի և զմարմին իմ քուս բա
 ռեգութութիւն: Քութացի՛ր
 զերծուցանել զիս 'ի բնաւից
 չարեաց, և 'ի կասկածանաց
 այսորիկ կենցաղոյս, և հա
 ճեաց բարեխօսել վս իմ
 առ որդե՛ր քո միամին, զի
 շտրհիցէ ինձ զսերունս յան
 ցա

ցանապ , զճշմարիտ հաճատ ,
 զյոյս հաստատուն , և զսեր
 ջերմեռանդ , զչնորհս իսկ
 հողւոյն սրբոյ , սու իստ
 նել միշտ զսրբադունելի հա
 ճութիւն իւր : այլև կամիցե
 իւրով բարեգթութիւն պահ
 պանել զբաղաբս զայս , ի
 պատերազմէ , ի մահուանէ ,
 և ի սովոյ , և ազատեսցե
 զիս և զբնաւս ազգայինս ,
 և զբարեկանս , իսկ և զհա
 նուրս հաճատարիսս քրիս
 տոսեայս յամենից չարեաց .
 Ըմէն :

ՉերսկեռսնդուԹի առ եօթն վերս
 գլխաւորս ամենասրբուհոյ
 Կուսին Մարիամն :

Ըն առաջին վերն :
 Երկրորդեմ բեզ ՏԻ ԽՍ ՅՍ
 ՎՍ , և աղաչեմ զբեզ յիշա
 տակաւ սրոյն այնորինկ սրա
 գունեղի , որ Թափանցեաց ի
 սիրտ ամենասրբուհոյ մօր
 բոյ և կուսի , մինչ յայ
 անեցաւ նոսա ի ծերունոյն
 Մոսկօսէ չարչարելուԹի բո
 կարծրագոյն , մահ բո խա
 տագոյն : զի հաճիցես շար
 հել ինձ զկատարեալ ճանա
 ջելուԹի , և զճշմարիտ ա
 պաշխարուԹի խնոցն յան
 ցանաց : Հայր մեր որ յեր
 կինս : Ողջոյն բեզ Մարիամ :
 և այլ :

Ըն

Ըն երկրորդ վերն :
 Երկրորդակեմ բեզ Տօխ Յւ
 Քւ , և աղաչեմ զբեզ միջ
 սորդ-ուԹք վերին այսորիկ ,
 զոր կրեաց մայր բո ամենօր
 հնեցեալ , մինչ աղդ-եցուԹք
 հրեշտակին փախչելով ՚ի հա
 լած մանկ հերօդէի , ընդ
 սրբոյն Յովսէփայ իւրուս
 մարբադուսեղի Վեսային ,
 էած զբեզ ՚ի յեղիսպտոս ,
 յանձն առնելով զմեծ ամեծ ս
 տառապանս ՚ի ճանապարհի :
 զի հաճեցիս շնորհել ինձ
 զօգնուԹի ընդ դէմ փոր
 ձուԹեց , և զնպաստո : ՚ի
 ընդ դէմ պատրանաց և խա
 րէուԹեց Թշնամեոյն դժո
 խայնոյ : Հայր մեր : Աղջոյն :

Ան երրորդ վերն :

Երկրպագեալ բեզ Տ՛ւ իմ
 Յ՛ւ Վ՛ս , և աղաչեալ զբեզ
 միջ սորո՛ւթք վերին այսո
 ղիկ , զոր կրեաց ամենասր
 բուհի մայր բո ՚ի ժամունս
 այնմիկ , սորուն իբր կորու
 սեցեալ համարէր զբեզ ,
 մինչև եզիտ զբեզ ՚ի տաճա
 րին , յորուն վիճաբանէիր
 բնո՛ւ գիտնոց : զի հաճնցիս
 շնորհել ինձ զկատարեալ
 ներունս իմոց բնաւից յան
 ցանաց՝ և սրբել զհոգի իմ
 բոյով Ա՛ն Տայնով շնորհիւ :
 Տայր մեր : Աղջոյն :

Ան չորրորդ վերն :

Երկրպագեալ բեզ Տ՛ւ իմ Յ՛ւ
 Վ՛ս , և աղաչեալ զբեզ միջ
 սորո՛ւթք մեծադունե զի
 վերին

վերին այսորին, զոր ընկալաւ
 ամենասրբուհի մայր բո ,
 մինչ գութեցեալ եղև նոսա
 դառնագունեղ լուրն այն ,
 Թէ պաշարեցեալ էիր դու
 ՚ի չարագործաց , ընթռնեցել
 յանհաւատից յուրայեանց ,
 անբարչտապէ՛ս կապեցեալ ,
 խոտաբարոյապէս ձաղեցեալ ,
 և փշով պսակեցեալ : զի
 հաճիցիս առ ձեռնել ինձ ըղ
 չսորհս սու ՚ի ծառայել բեղ
 մաքրութե՛ք , խոնարհութե՛ք ,
 և երկայնատութե՛ք , մինչև ՚ի
 վախճանս : Հայր մեր :

Աղջոյն :

Ըն հինգ երորդ վերն :
 Երկրպագեմ բեղ Տ՞ր իմ Յ՞ս
 Ք՞ս , և աղաչեմ զբեղ միջ
 նորդութե՛ք կարծրագունեղի

Ա 5 վերին

վերին այսորիկ , զոր կրեաց
 ամենասրբուհի մայր բո ,
 մինչ ետես զբեզ 'ի կրելն 'ի
 վր սրբազնագունեղից ու
 սուց բոց զժանրաբեռնու
 թի սրբոյ խաչին , զոր բար
 ձեալ տանէիր 'ի շեանն կա
 ռափընման : զի հաճեցիս
 պարգևել ինձ զճշմարիտ
 ապաշխարութի , և 'ի վշտա
 կրութիունս բուս Մայսոյ
 հանդիսավեհութեն իմոյ
 անձին յանձնարարութիւն :
 Հայր մեր : Աղջոյն :

Եւ վեցերորդ վերն :
 Երկրպագեմ բեզ Տրիս Գ
 Բս , և աղաչեմ զբեզ միջ
 նորդութի սաստկագունեղի
 վերին այսորիկ , զոր կրեաց
 ամենասրբուհի և ցաւադ
 նե

Ենեցեալ մայրն քո , մինչ ե
 տես զքեզ ՚ի մեծամեծ սչար
 չարանս , բեւեռեցեալ ՚ի վր
 սրբոյ խաչատիայտին , յորում
 սրագոռնեղիւք բեւեռիւք
 ձեռք քոյք սրբազնագոռնեղք
 և ոտք էին սեւեռեցեալք , և
 զքեզ բարձրացուցեալ ՚ի վեր
 ՚ի նշանակ բողոքի աշխարհիւ
 զի հաճիցիս տալ ինձ ըզ
 շնորհս , որովք յառաջ քան
 զմեռանիչս իմ կարիցեմ ըն
 դոռնի ջերմեռանդապէ՛ս և
 արժանապէ՛ս զսրբազնութի
 քոյոյ սրբագոռնեղի և կատա
 րելագոռնեղի մարմնոյ և ա
 թեան , և մեռանիչ հանա
 տարմապէ՛ս ՚ի մեջ քոյոց
 բազկաց : Հայր մեր :

Ողջոյն :

G 6

Ըն

Ըն եօթներորդ վերն :
 Երկրպագեմք քեզ ՏՅ իմ ՅՅ
 ՔՅ , և աղաչեմք զքեզ միջ
 նորդուԹԷ կարծրագունեղի
 վիրինս այնորիկ , զոր կրեաց
 ամենասարքուհի մայր բո վշ
 տաղնեցեալ , մինչ ետես
 զքեզ մեռեալ և Թաղեցեալ ,
 բողբոլիմք խոցոտեցեալ ,
 և սգեղացեալ : զի հաճի
 ցիս ի վախճանի կենաց իմոց
 մսիԹարել զիս բոյով շնոր
 հիւ , և տալ ինձ վայելել
 զքեզ զկնի մահունանս իմոյ ,
 ի մառս յանխտենականս :
 Հայր մեր : Աղչոյն :

Առթիւ ան սրբուհի Աճաճինն :

Այլ ամենասարքուհի կոյս՝ ո՛վ
 մայր ողորմուԹԷ , և ապա
 Էն

Եւ յետ Թշուառից մեղաց
 Եւորաց , աղաչեմ զքեզ ՚ի
 ձեռն այնոցիկ վշտաց բոց ,
 որոց ՚ի մեծարանս ըստ իմում
 կարի և ըղձի մատուցի զաղօ
 Թս վերոգեցեալս , զի հա
 ճիցիս մաղթել ին իմ ՚ի սի
 բեցելոյ որդւոյ բուսմէ զճըշ
 մարիս ցաւակրութի յան
 ցանաց իմոց անցելոց , և
 զյարամայութիւն ընկրում
 սրբազանի պաշտաման ՚ի
 փառս ՏՅՄ օրհնեցելոյ
 ՚ի յաւիտեանս յաւիտեանից :
 Ամէն :

Չերսեռ անդուծի ան է խնդ և թիս ;
որովք զմայի Տիրուհին մեր
ի յերկինս :

Ըն առաջին խնդուծին :
Խնդան ող հարան անարատ
Ոգւոյն սրբոյ , հանդերձ
բերկրանօքն , զորս ունիս
արդ՝ ի դրախտին : Վանդի
սակս քոյոյ խկականի մա
քրուծէ և կուսուծէ , բար
ձրացար ի վեր քան զհրեշտա
կս , և դերակայացար ի վեր
քան զամենայնս սբս : Ողջոյն
բեղ , և այլն :

Ըն երկրորդ խնդուծին :
Խնդան ող ճշմարիտ մայր
Ըն , հանդերձ զուարճու
ծքն , զոր ունիս ի դրախ
տին : Վանդի ոմ այրեգակն

Կայսր Կիսրիկի շուքաւորե
 զբոլոր աշխարհ՝ այսպէս դու
 բոյովք ճառագայթիւք զար
 դարեւս և պայծառացողաց
 նեւ զդրախտն բոլոր: Ողջոյն
 բեղ Սարիսան: և այլն:

Առ Երրորդ Խնդրութիւն:

Խնդրւմ ում ճշմարիտ դուք
 Այ հանդերձ հրճուանօքն,
 զոր ունիս արդ ի դրախտինս:
 Քան զի հանուրք քահա
 նայապետութիւնք Տրեչտա
 կաց և Տրեչտակապետաց,
 Աթոռոց և Տերութեց, և
 համայնք հոգիք երանելեաց
 պատուէն և մեծարեն զբեղ,
 և վերաճանաչեն իբր մայր
 ստեղծողին իւրեանց, հպա
 տակին իսկ յամենայնում
 բուն

բուսն նշխարութե : Աղջոյնս
քեզ : և այլն :

Ըն չորրորդ խնդրութիւն :
Խնդրանով աղախինս ամենա-
սրբոյ Երրորդութեւն հան-
դերձ ուրախութեւն , զոր
ունիս ՚ի դրախտին : Քանզի
զբնաւս շնորհս , զորս հայ-
ցես ՚ի բուսնի քաղցրադունե-
ղէ , և հնազանդ ազունեղէ
որդւոյ , խնդոյն քեզ շնոր-
հին : Եւ մանաւանդ ուր
ասէ՛ սբն Քնննարտոս՝ Այ-
ուսեք ատո ՚ի յերկրի զե-
ղանի շնորհ , եթէ ոչ նախ
անցանիցէ ՚ի ձեռանէ բուսնի
գերասեծարի : Աղջոյնս քեզ :
և այլն :

Ըն հինգերորդ խնդրութիւն :
Խնդրանով ՚ի իշխութեւնս պար-
զա-

դադոհանդ , հանդերձ բեր-
 կրանսօքն , զորս ունիս 'ի
 դրախտին : Վրան զի դու
 միայն արդիւնանորեցար զոչ
 ընդունակ այսքանուս ար-
 ժանապատնութեան , 'իմեջ
 հանուրց երանելեաց , որք
 են 'իյերկինս , և կաս մեր-
 ճանորագոյն քան զայլս սու-
 ամենասուրբ Արարողութին :

Ողջոյն : և այլն :

Ան վեցերորդ խնդութին :
 Խնդւմ ո՛վ յոյստ մեղանո-
 րաց՝ և ապաւենտ վշտացե-
 լոց հանդերձ զնւարձութն ,
 զորունիս 'ի դրախտին : Վրան
 զի զքնաւս քոյս ծառայս
 ջերմեռանդս , որք գովա-
 բանեն և վեր յարդեն զքեզ
 յայսմիկ աշխարհի , վարձա-
 արե

տրեւոց է՝ հայրն յաւելի էնան
 կան իւրով սրբազնագունե
 զիւ շտրհիւ , և ՚ի հանդեր
 ձեւում իւրովք սրբազնագու
 նեղիւք փառօք : Ողջոյն
 բեզ Մարիամ :

Ըն եօթներորդ խնդում Թիւն :
 Խնդան ոմ մայր դուստր և
 հարան ԸՅ : Վաճաղի հա
 մայնք շտրհք և բերկրու
 Թիւնք որովք զմայիս ՚ի
 դրախտին ոչ երբեք են սո
 ճաղեւոցք , այլ մանաւանդ
 ճոխանաւոցք , մինչև յօր
 դատատաննի , և յարամսա
 լոցք ՚ի յաւելիտեանս յաւել
 տենից . Ըմէն : Ողջոյն բեզ :

Լիթանիայք առ Ստոնաճիմե
Երանուհեղ:

Տ՞ր ողորմեաց:

Ք՞ս ողորմեաց:

Տ՞ր ողորմեաց:

Ք՞ս լուր մեղ:

Ք՞ս յար լուր մեղ:

Հայր երկնաւոր ԱՃ, ողոր
մեաց մեղ:

Արդի վերադնող աշխարհի
Ըստունաճ, ողորմեաց մեղ:

Ազիտ սք Ըստունաճ, ողոր:
Մք Երրորդ ութի ՍԿ ԱՃ,
ողորմեաց մեղ:

Մրբուհի Մարիամ. աղօ
Թեան վասն մեր:

Մրբուհի ծնող ԱՅ աղօ:

Մրբուհի կոյս կուսանաց,
աղօ:

Մայր

Մայր Վերիստոս,	աղօ․
Մայր Մայնոյ Հարիւր	աղօ․
Մայր մաքրագունեղ	աղօ․
Մայր ողջախոհագունեղ	ա․
Մայր անասրատ	աղօ․
Մայր անբիծ	աղօ․
Մայր սիրելի	աղօ․
Մայր սքանչելի	աղօ․
Մայր ստեղծողին	աղօ․
Մայր կեցուցչին	աղօ․
Կոյս խոհեմագունեղ	աղօ․
Կոյս գերյարգելի	աղօ․
Կոյս բարոզելի	աղօ․
Կոյս կարօղ	աղօ․
Կոյս բարեգութ	աղօ․
Կոյս հաւատարիմ	աղօ․
Հայելի արդարութե	աղօ․
Ըթու իմաստութե	աղօ․
Պատճառ մերոյ խնդութե	աղօ․

աղօ․

Ընթ

- Լ'սօթ Կողեորական աղօ.
 Լ'սօթ պատուելի աղօ.
 Լ'սօթ յարգական ջերմեռան
 դուժեան աղօ.
 Ս շարդ խորհրդական աղօ.
 Լ'շտարակ դաւժեան աղօ.
 Լ'շտարակ փոռակրեայ աղօ.
 Տ ուն ոսկեղէն աղօ.
 Տ ապանակ ուխտի աղօ.
 Ղ ուն երկնից աղօ.
 Լ'ստղ առանձօտեան աղօ.
 Կեցութի հիւանդաց աղօ.
 Լ'պատտան մեղանորաց ա.
 Ս Կիւթարիչ վ շտացելոց ա.
 Օգնական քրիստոնէից ա.
 Թագուհի հրեշտակաց ա.
 Թագուհի Կահապետաց ա.
 Թագուհի Սարգարէից ա.
 Թագուհի Լ'ուաքելոց աղ.
 Թագուհի Սաքտիրոսաց ա.
 Թագ

Թագուհի Խոսատու ինողաց
աղօ.

Թագուհի Կուսանաց աղօ.

Թագուհի Լ. մենից սրբոց
աղօ.

Գառն Լ. Ե, որ բառնասս ըզ
մեղս աշխարհի :

անսան մեզ ՏԻ :

Գառն Լ. Ե, որ բառնասս
զմեղս աշխարհի :

յար լուր մեզ ՏԻ :

Գառն Լ. Ե, որ բառնասս
զմեղս աշխարհի :

ողորմեաց մեզ :

Քրիստոս լուր մեզ :

Քրիստոս յար լուր մեզ :

Լ. զօթք :

Լ. Ը անձառելոյ ողորմու

Թ. Ե, որ ոչ միայն մարդ ալի

որդի մարդոյ լինել հաճե

ցար,

ցար, և ճանաչելով ՚ի կուսէ
 զՄայր ՚իյերկրի ունեցեր՝ որ
 զԸ ունէիր Հայր ՚իյերկինս,
 տուր մեզ աղերսեմք՝ նորին
 զյիշատակն Չերմեռանդա-
 պէ՛ս հռչակել, նորին զմայ-
 րութիւնն գերազանցապէ՛ս
 գեր յարդել, նորին գերա-
 զանցագունեղի արժանապա-
 անութեն՝ զմեզ խոնարհա-
 պէ՛ս ենթարկել, որ զքեզ
 Ազւով սրբով յղացաւ, զքեզ
 կուսութեամբ ճաաւ և զքեզ
 ՚իյերկրի ինքեան հազատակ
 ունեաց, զՏօր մեր Յ
 Վ.Ս. : Ար կեաս և Թագա-
 Վորես ընդ Հօր և ընդ սր-
 բոյ Ազւոյն ՚իյան իտեանս
 Ըմէն :

Լիթանիայք առ Տրն մեր Յիսուս
 Բրիտոս :

Տր ողորմեաց :

Քն ողորմեաց :

Տր ողորմեաց :

Յն լուր մեզ :

Քն անսամեղ :

Հայր երկնաւոր ՄԺ ողոր :

Որդի վերապնող աշխարհի

ՄԺ ողորմեաց մեզ :

Ոգի սբ ՄԺ ողոր :

Սբ երրորդ ութի մի ՄԺ ող :

Յն որդի ՄԺ կենդանւոյ ող :

Յն ճառագայթ հօր ող :

Յն ճաճանչ լուսոյ յաւի

տեւականի ողոր :

Յն Թագաւոր փառաց ող :

Յն արեգակն արդարութե

ողոր :

Յն

Յս րորի Մարիամու կու
սին ողոր․

Յս սքանչելի ողոր․

Յս ՄԾ հոօր ողոր․

Յս հայր հանդերձելոյ յա
հիտնսին ողոր․

Յս մեծի խորհրդոյ հրեշտակ

Յս կարօղապուենդ ող․

Յս համբերօղապուենդ ող․

Յս հնազանդապուենդ ող․

Յս հեղ և խոնարհ սրտիւ
ողոր․

Յս ողջախոհութե սիրօղ ո․

Յս իսկական սիրօղ մեր ո․

Յս ՄԾ խաղաղութե ող․

Յս հեղինակ կենաց ող․

Յս օրինակ առաքինութե
ողոր․

Յս նախանձանք հողւոյ
ողոր․

- Յ**՝ **Մ** Ը մեր ողորո
Յ՝ **Մ** ապաւին մեր ողորո
Յ՝ **Մ** հայր աղբատաց ողորո
Յ՝ **Մ** դանձ հաւատացելոց ո
Յ՝ **Մ** բազ հովիւ ողորո
Յ՝ **Մ** լոյս ճշմարիտ ողորո
Յ՝ **Մ** խնամտութիւն յաւի
 տենական ողորմեաց մեզ
Յ՝ **Մ** բարութի անհուն ող
Յ՝ **Մ** ճանապարհ մեր և կեանս
 ողորո
Յ՝ **Մ** ցնծութի հրեշտակաց
 ողորո
Յ՝ **Մ** վարդապետ առաքելոց
 ողորո
Յ՝ **Մ** ուսուցիչ աւետարան
 ցաց ողորո
Յ՝ **Մ** արիութի մարտիրոսաց
 ողորո
Յ՝ **Մ** լոյս խոստովանողաց ո
Յ՝

Յ՛ւ զսակ սրբոց ամենից ո՞
 ւյցերու մեր լե՛ր. անաս
 մեզ Յիսուս:

Քա՛նարար մեր լե՛ր,
 յար լուր մեզ Յ՛ւ:

Յամենից մեղաց զերծ՝
 զմեզ Յ՛ւ:

Իցասմանէ քուսմէ զերծ՝

Յորոգայթից դիւն զերծ՝

Իպտունկութե՛հոգւոյ զե՛.

Իմահու յարակայէ զեր՝

Իստունկանսմանէ քոյոց
 ներշնչմանց, զերծ՝ զմեզ
 Յ՛ւ:

Վ՛յ խորհրդեան ներսար
 մտութե՛քոյ սրբոյ զեր՝

Վ՛յ ծննդեան քոյ զեր՝

Վ՛յ մանկութեան քոյ զեր՝

Վ՛յ Լ՛Ծայնադուհեղից քոյոց
 վարուց զերծ՝

- Ա՛յ քոյոց աշխատանայ զե.
 Ա՛յ հանդիսի և չարչարա-
 նաց քոց զերծ ո՛ր զմեզ Յ՛ս:
 Ա՛յ խաչի և միայնակի Թա-
 ղեցման քոյ զերծ.
 Ա՛յ քոյոց վշտակրուԹԷց,
 զերծ ու:
 Ա՛յ մահու քոյ և Թաղման
 զերծ ու:
 Ա՛յ քոյոյ յարուԹԷ զեր.
 Ա՛յ քոյոյ համբարման զե.
 Ա՛յ քոյոյ ցնծուԹԷ զեր.
 Ա՛յ քոյոյ փառանորուԹԷ
 զերծ ու:

Գառն Մ, որ բառնաս
 զմեզս աշխարհի:

յար լուր մեզ Յ՛ս:

Գառն Մ, որ բառնաս
 զմեզս աշխարհի:

անաս մեզ Յ՛ս:

Գառն

Դատեն Մ, որ բառնաս
 զմեզս աշխարհի ։
 ողորմեաց մեզ ։

Յիսուս անաս մեզ ։

Յիսուս յար լուս մեզ ։

Մ. զօթք ։

ՏՐ ՅՍ ՔՍ, որ առացեր
 հայցեցէք և առնուցուք ,
 խնդրեցէք և գտանկցէք բա-
 խեցէք և բացցի ձեզ , ա-
 ղաչեմք տուս մեզ հայցողաց
 զիզձ Մ Ճայնագունեղի բոյոյ
 սիրոյ , զի զքեզ սրտիւ բոլո-
 լով , բանիւ , և գործով սի-
 րեցուք , և ի բուսմէ գովուծէ
 ոչ երբէք դատարեցուք , որ
 կեանս և Թագանորես Մ Ճ
 ըստ հօր և ըստ սբյ Ոգւոյնս
 ի յանխտեանս . Մ մէն ։

Քոյոյ մարդկութիւնք Միս
 Թք օժեցելոյ Տր Զս Քս
 զերկիւղ համանդամայն և
 զսէր արս մեզ ունել յարա
 կայապէս, քանզի ոչ երբէք
 ՚ի բուսիկ հոգաբարձութենէ
 անտես առնես, զորս ընդ
 սերտութիւնք քոյոյ սիրելութե
 ներհաստատես, որ կեան
 և Թաղանորես Մի ՚ի հա
 մայն յանխտեանս • Լմես:

Ե Օ Թ Ն
 Սաղմոսք Լ. արաչաւ
 յուԹեան :

Սաղմոս . 7 .

ՏԻ՛ Սրտմտու
 Թք քով յանդի
 մաներ զիս , և
 մի՛ բարկութք քով խրատեր
 զիս :

Ողորմեաց ինձ ՏԻ՛ զի հիւ
 անդեմ ես : բժշկեա՛ զանձն
 իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ :
 Լնձն իմ յոյժ խռովեցաւ և
 դու ՏԻ՛ , մինչ և յերբ :

Դա՛ւրձ ՏԻ՛ , և մի՛րկեա՛ զանձն
 իմ , կեցո՛ զիս ՏԻ՛ ըստ ողոր
 մու .

մութեան քու՛մ

Օ ի ո՛չոք է՛ որ ՚ի մահու յիշէ
դքեզ , կամ ՚ի դժոխս խոս
տովան առնիցի սու քեզ :

Վ աստակեցայ ես ՚ի հեծու
Թէ իսու՛մ , լուացի դասե
նայն գիշեր զմահի՛նս իմ , և
արտասու՛նօք իսովք զանկո
ղինս իմ Թացի :

Խոռովեցաւ ՚ի սրտմտութե
անն իմ . և մաշեցայ ես ՚ի
վրձ աւ՛ Թշտամեաց իսոց :

Իբայց կացէք յինէն առննե
քեան , ոյք գործէք զանս
րէնութի :

Ի լուա Տէր ձայնի լալոյ
իսոյ , լուա Տ՞ր աղօթից
իսոյ , և Տ՞ր զխնդրու՛ածս
իմ ընկալաւ :

Ըմաշեացեն և խոռովեացին
յոյժ

յոյժ ամենայն Թշուառիք իմ .
 դարձցրն յետս և ամաչեա
 ցեն յոյժ վաղվաղակի և
 խռովեսցին :

Փառք Հօր , և Սրբւոյ , և
 Սգւոյն սբյ՝ ոսկէր՝ իսկզբանէ
 և այժմ և միշտ՝ և ի յանձի
 տեանս յանխտենից : Ամէն :

Սաղմոս . լւ .

Երանի , որում Թողութի
 եղև մեղաց , և ծածկեցանս
 ամ յանցանք նորա :

Երանի առն , որում ոչ
 համարի Տ՞ զմեղս նորա . և
 ոչ գոյ նենգութիւն ի բե
 րան նորա :

Լռեցի ես , և մաշեցանս
 ամենայն ոսկերք իմ ան ա
 զաղակեր իսձ ան Տ՞ զօր
 հա

հանապազ 'ի տո՛ւէ և 'ի
դիշերի :

Օհանրացաւ ձեռն քո 'ի վե-
րայ իմ, դարձայ 'ի թշուա-
ռութիւնս իմ, զի հարամս յիս
փուշք :

Օ մեղս իմ ցուցի բեղ, և
զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծած-
կեցի 'իքէս :

Ըսացի թէ պատմեցից ին-
ձէն զմեղս իմ. և դու թող-
ցես զամենայն անբարչտու-
թիւնս մեղաց իմոյ :

Այսպսորիկ յաղօթս կաց-
ցեն սու բեղ ամենայն սբք
'ի թամ ընդ ունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրցս հե-
ղեղաց բազմաց, որք սու
նս ինչ ոչ մերձենան :

Պու ես ապա՛ւէն իմ 'իսե-
ղութի

դուժէ յայտնանէ , որ շուրջ
 եղև զինև :

Յնժուժի իմ փրկեալ զիս
 յայնցանէ , որք պաշարեցին
 զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ ,
 և խելասուտ 'ի ճանապարհի
 յոր դնացես , և հաստատե-
 ցից 'ի վր քոյ զաչս իմ :

Մի լինեալ որպէս զձիս' և
 զՉորիս , զի ոչ գոյ 'ի սոսա
 իմաստուժիւն , 'ի սանձս' և
 'ի դանդանա՛ւանդս ճիշե-
 ցես զկզակս նոցա , որք առ-
 քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Բազում տանջանք են մե-
 ղա՛ւորաց , բայց որք յուսան
 'ի Տ՛ր' ողորմութի Տ՛ն շուրջ
 եղիցի զսոքոք :

Աւրախ լերուք' և զնձացեք
 I ար

արդարք , 'ի ՏՐ պարծեցա
 բուք ամենեքեան , ոյք ու
 զիդ էք սրտուք :
 Փառք հօր , և այլն :

Սաղմոս : Է.

Տէր մի' սրտմտութեամբ
 բով յանդիմաներ զիս , և մի'
 բարկութբ բով խրատեր զիս :
 Օ ի նեաք բո հարան յիս ,
 և յիս հաստատեցաւ ձեռն
 բոյ :

Աչ գոյ բժշկութի մարմնոյ
 ինոյ , յերեսաց բարկութբ բու
 Աչ է' խաղաղութի ոսկե
 բաց ինոյ , յերեսաց մեղաց
 ինոյ :

Եւորէսութիք իս բարձրա
 ցան բան զգլուխ իս , որպէս
 զբեռն

դբեռն ծանր ծանրացան ՚ի
վերայ իս :

Վեխեցան , և փառեցան վերբ
իս՝ յերեսաց անդգամութե
իսոյ :

Տառապեցայ , և խոնարհ
եղէ մինչև յոյժ , զօրհանա
պաղ արտուս գնայի , զի անձն
իս լի եղև չարչարանօք , և ոչ
գոյ բժշկութի մարմնոյ իսոյ :

Չարչարեցայ , և խոնարհ
եղէ մինչև յոյժ , մռնչէի առ
հեծութե սրտի իսոյ :

Տո՛ առաջի բոյէ՛ ամենայն
ցանկութի իս , և հեծութի
իս ՚ի բէն ոչ ծածկեցաւ :

Սիրտ իս խռովեցաւ յիս , և
եծող զիս զօրութի իս լոյս
աչաց իսոյ , և այս ոչ եղև
բնդ իս :

Տարեկանք իմ , և մերձա-
 շորք իմ առաջի իմ մերձե-
 ցան , և կացին , և մերձա-
 շորք իմ հեռի եղևն յինէն :
 Տունադատէին զիս , և ին-
 դրէին զանձն իմ , ոչք խոր-
 հէին չար ՚ի վերայ իմ , խոր-
 հեցան զանօրէնութի և ըզ-
 նենդութիւն զօրհանապաղ
 խորհեցան :

Եւ ես ունի խուլ՝ զի ոչ լսէ ,
 և ունի հասի՝ որ ոչ բանայ
 զբերան իւր :

Եղէ ես ունի զմարդ , որ ոչ
 լսէ , և ոչ գոն խօսք ՚ի բե-
 րան նորա :

Եւ ՚ի բեղ Տբ յուսացայ , և
 դու ընկեա ինձ Տբ ՄԾ իմ :
 Եւսացի՝ Թէ մի՛ ուրախ եղի-
 ցին յիս Թչուամիք իմ ՚ի սա-
 սանիդ

առնիչ ոտից խնոց՝ ի վերայ
 իմ մեծամեծս խօսեցան :

Իսս ի տանջանս պատրաստ
 եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ
 են՝ յամենայն ժամ :

Օ անօրէնութիս իմ պատ-
 մեցից, և հոգացայց վասն
 մեղաց խնոց :

Իսկ արդ՝ Թշնամիք իմ կեն-
 դանիք են, և զօրացեալք են
 բան զիս, և բազումք են,
 ոյք ատեն զիս ի տարապար-
 տուց :

Այք հատուցին ինձ չար փո-
 խանակ բարուոյ, չարախօ-
 սեն զինէն, զի ես երթայի
 զհետ արդարութի :

Մի՛ Թողուր զիս ՏԻ ՄԷ
 իմ, և մի՛ իբացեայ առնիք
 յինէն, հայեաց յօգնել ինձ՝

ՏԻ փրկութեան իմոց :
 Փառք հօր , և այլն :

Սաղմոս . Ծ .

Ողորմեաց ինձ ՄԾ ըստ մե-
 ծի ողորմութե բուս , և ըստ
 բազում դժութե բուս բա-
 շեան զանօրէնութիս իմ :

Եւաւել լուս զիս յանօրէ-
 նութեան իմն , և ՚ի մեղաց
 իմոց սուրբ արան զիս :

Օ անօրէնութիս իմ եւ ին-
 ձն զիտեմ , և մեղք իմ ա-
 ռաջի իմ եւ յամ ժամ :

Քեզ միայն մեղաց ՏԻ , և
 զչար առաջի բո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի
 բանս բո , և յաղթեացես ՚ի
 դատելն բո :

Ըսօ .

Կօրիկում թէ յղացայ, և ՚ի
 մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
 Դու Տէր զճշմարտութի տի
 րեցեր, զամբայսս, և զճաճ
 կեարք խնամաւորութե քո յայտ
 րեցեր ինձ:

Յօղեմ յիս մշտկուս, և սք
 եղից, ընմ, և բան զճիւն
 սպիտակ եղից:

Լսելի արմ ինձ Տէր զցն
 ծութի և զուրախութի, և
 ցնծացեն ոսկերք իմ սա
 ռապեալք:

Դարձն զերեսս քո ՚ի մեղաց
 իմոց, և զամենայն անօրե
 անութիս իմ քաւեմ յինկն:

Օ սիրտ սք հաստեմ յիս
 իճ, և զհոգի ուղիղ նորո
 զեմ ՚ի սիրտի իմում:

Սք ընկենուր զիս Տէր յե
 րե

րեաաց բոց , և զՍգի սբ բոց
 մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ զցնձուԹի փրկու
 ԹԷ բո , և Սգւով պետու
 ԹԷ բո հաստատեալ զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճա
 հասպարհս բո , և ամբարիշտք
 ան բեղ դարձցին :

Փրկեալ զիս յարեմէ ԼԾ ,
 ԼԾ փրկուԹԷ իմոց , և ցն
 ծասցէ լեզու իմ յարդարու
 ԹԷ բուս :

Տբ եԹէ զչլԹուես իմ բա
 նաս , բերան իմ երգեսցէ
 զօրհնուԹիս բո :

Թէ կամեցեալ էիր զպատա
 րադս՝ մատուցանէաք , բայց
 դու ընդողջակեզս իսկ ոչ
 հաճեցար :

Պատարագ ԼԿ հոգի իմ
 նարհ ,

և արհ , զսիրտս մի և զհոգի
 խոնարհ ՎԾ ոչ արհամարհէ :
 Բարև առն ՏՊ կանօք բոլք
 սիօնի , և շնեացինս պարիսպք
 Երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեացիս ընդ
 պատարադս արդարուԹԷ
 յորժամ ուխտից պատարա
 դս հանցեն ի սեղանս քոյ զո
 ւարակ :

Փառք հօր , և այլն :

Մարտոս Ժա .

ՏՊ լնր աղօթից իմոց , և
 աղաղակ իմ առ քեզ եկե
 սցէ , մի՛ դարձուցաներ զե
 րեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղուԹԷ իմոյ խո
 նարհեցն առ իս զուսկն քո

յորուս աւուր կատրտան աւու-
քեղ վաղվաղակի լուր ինձ :
Սպառեցան որպէս ծուխ
աւուրք իմ, և ոսկերք իմ ոսկ
խախ չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ, և
ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մո-
ռացայ ուտել զհաց իմ ՚ի
ձայնէ հեծուԹէ իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմինս
իմ, նմանեցայ ես հաւա-
լասան անապատի :

Եղէ ես ոսկ բու աւերակի,
տքնեցայ, և եղէ ես որպէս
ճնձղուկ միայն ՚ի տունիս :

Կախատեցին զիս Թշաամիք
իմ զօրհանապաղ, և գովիչք
իմ ինձ երդնունին :

Օ մոխիր որպէս զհաց կե-
լի, և զլոսպելի իմ արտա-
սուօք

տո՛ւօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութե սրտ
մշտութեան քոյ , զի դու
բարձրացուցեր , և խոնար
հեցուցեր զիս :

Եւ որք իմ որպէս հովանի
անցին , և ես որպէս խոտ
ցամաքեցայ :

Դու Տ՞ր յանխտեան կաս ,
և յիշատակ քո յազգէ մինչև
յազգ :

Դու յարուցեալ գթացիս
'ի վերայ սիօնի , ժամանակ
գթալոյ նր հասեալէ ժամ :
Հաճեցան ծառայք քո ընդ
բարինս նորա , և 'ի հողս նր
գթացին :

Երկեցեն հեթանոսք յանո
ւանէ քունսէ , և ամ Թա
գաւորք երկրի 'ի փառաց քոց :

Ե րևի ՏՊ զսիծն , և երևես
 զի փառօր իւրովք ՚ի նմա :
 Հայեցաւ նա յաղօթս խո
 նարհաց , և ոչ արհամար
 հեաց զհնդրո՛ւածս նոցա :
 Գրեացի այս յաղի յայլ ,
 Ժողովուրդ որ ստացեալ է
 օրհնեացէ զՏՊ :

Հայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի
 սրբութի իւրսէ , ՏՊ յերկնից
 յերկիր հայեցաւ :

Ե սել զհեծութի կապերոց ,
 և արձակել զորդիս մահա
 պարտաց :

Պատմել ՚ի սիծն զանուն ՏՊ,
 և զօրհնութիւնս նր յերու
 սաղէմ :

Ժողովիլ ժողովրդոց ՚ի միա
 սին , և Թադա՛ւորաց ծա
 ռայել ՏՊ :

Պա

Պատասխանի եւս նմա ՚ի
 ճանապարհի զօրութե իւ-
 րոյ, զնո՛ւ ազութիւն անուրոյ
 ինոյ, ասան ինձ, և մի՛ հա-
 ներ զիս ՚ի կէս անուրոյ ինոյ,
 զի յազգէ յազգ նս անք քո:
 Ի սկզբանէ ՏՊ զհիմունս
 երկրի հաստատեցեր, և
 դորձք ձեռաց քոյ երկինք
 էս.

Կորա անցանեն, և դուրաս,
 և Տասս յանձնեան:

Ընենեքեան որպէս զձորձս
 մաշեացին, և որպէս զվեր-
 արկուս փոխեացես զնոսա,
 և փոխեացին:

Բայց դու նոյն ես, և անք
 քո ոչ անցանեն, որդիք ծա-
 ռայից քոյ բնակեացին ՚ի
 նմա, և զանձնիս նոցա յա-
 շի.

Երեսնան յաջողեսցի:
Փառք հօր, և այլն:

Մարտոս . ՃԻԹ .

Դատարոց կարդացի սուք բեղ
ՏՅ, ՏՅ յուր ձայնի խնում:
Եղիցին ականձք քո, 'ի լսել
դձայն արօթից խնոց:

Թե՛ դանօրէ՛սու թիս իմ քննես
ՏՅ, ՏՅ ս'կարէ կալ առա
ջի քոյ, զի 'ի քէսէ՛ քաւու
թիւն:

Ասան անհւան քո հասքե
րի ՏՅ, հասքեր անձնիմ քա
նի քում, յուսացաւ անձն
իմ 'ի ՏՅ:

Դպահէ առաւօտու մինչև
յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու
յուսացաւ Դարայել 'ի ՏՅ:

Ի ՏՅ

Ի Տէն է՝ ողորմութի բա-
 դուս և ինամսէ է՝ փրկութի,
 և նա փրկեաց զխորայել յա-
 մենայն նեղութեանց նորա ։
 Փառք հօր , և այլն ։

Մատնոս Ծխբ.

Տո՛ ընթ աղօթից խնոց ,
 ունիս դի՛ր խն դրո՛ւածաց
 խնոց ճշմարտութե՛ք բով ։

Ի ուր ինձ արդարութե՛ք բով ,
 և մի՛ մտաներ ի դատաս-
 տան ընդ ճառայի բուս , զի
 ոչ արդարանայ առաջի բո-
 առնայն կենդանի ։

Հայրձեաց Թշնամին զանձն
 իմ , խոնարհ արար յերկիր
 զկենանս իմ , և նստոց զիս
 ի խա-

Ի խաճարի ուն մեռեալ յա-
 շխտենսից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ ,
 և սիրա իմ խռովեցաւ յիս :
 Յիշեցի զաճուրան զառա-
 ջնս , խորհեցայ յաւենայիս
 Ի գործս քո , յարարածս ձե-
 ռաց քոց խորհեցայ , և համ-
 բարձի աճ քեզ զձեռս իմ :
 Ընձն իմ ուն երկիր ծարաւի
 է՛ աճ քեզ , վաղվաղակի լուր
 ինձ Տ՛ւ , զի նոճաղեցաւ
 յինէն հոգի իմ :

Ս՛ի դարձուցաներ զերեսս
 քո յինէն , նմանիցիմ այնո-
 ցիկ , ոչ ի զանէն Ի գութ :
 Լսելի արա՛ ինձ յառաւօտու
 զողորմութիս քո , զի ես Ի
 քեզ Տ՛ւ յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր-
 գնա

դնացից , զի ան. բեզ ՏՊ
հասբարձի զանձն իս :

Փրկեալ զիս ի Թշնամեաց
իսոց ՏՊ , զի զբեզ ապաւէն
իսձ արարի :

Ուսո՛ իսձ առնել զկանս բո
զի դու ես ՄԾ իս :

Ոգի բո բարի առաջնոր
դեացի իսձ ՚ի յերկիր ուղիղ :

Սաան անուան բո ՏՊ կե
ցուցես զիս , արդարութե
բով հանցես ՚իսեղութեմ
զանձն իս :

Ռդորմութեամբ բով սատա
կեացես զԹշնամիս իս , և
կորուցես զամենայն նեղիցս
անձինս իսոց , զի ես ծառայ
բոյ եմ :

Փառք հօր , և այլն :

Մաղ

Մարթանք

Տ՞ն մի՛ յեշեր զյանցանս մեր,
 կամ ծնողաց մերոց, և մի՛
 առնուք զվրէժ ՚ի մեղաց
 մերոց:

Լի՛թանիայք ամենայն Սրբոց:

Տ՞ն ողորմեաց:

Ք՞ն ողորմեաց:

Տ՞ն ողորմեաց:

Ք՞ն լուր մեզ:

Ք՞ն յար լուր մեզ:

Հայր երկնա՛նուր ՄԾ, ողոր
 մեաց մեզ:

Ող-ի վերագնող աշխարհի
 Մատու՛ած, ողորմեաց մեզ:

Ողիտ սք Մատու՛ած, ողոր:

Սք Երրորդ ութի Սի ՄԾ,

ողոր:

ողորմեաց մեզ:

Աբուհի Մարիամ. աղօ.

Թե՛ս վասն մեր:

Աբուհի ճնող Ա.Յ աղօ.

Աբուհի կոյս կուսանաց,

աղօ.

Աբ Միքայել, աղ.

Աբ Գաբրիել, աղ.

Աբ Ռաֆայել, աղ.

Ա՛յ սբ չրեշտակք, և չրեշտակապետք, աղօԹեցեք վս մեր:

Ա՛յ սբ կարգք երանեալ ոգւոց, աղօԹեցեք:

Աբ Զօհաննէս մկրտիչ, աղօԹե՛ս վս մեր:

Ա՛յ սբ Ահապետք և Մարդարիք աղօԹեցեք:

Աբ Պետրոս, աղ.

Աբ Պօղոս, աղ.

Աբ

աղօթեցէք :

ՄԷ Ստեփաննոս , աղ․

ՄԷ Լորենցիոս , աղ․

ՄԷ Վինչենցիոս , աղ․

ՄԷՔ Տապիանոս , և ՄԷ
Բաստիանոս , աղօթեցէք
իս մեր :

ՄԷՔ Յովաննէս , և Պողոս ,
աղօթեցէք :

ՄԷՔ Կողմաս , և Տամիա
նոս , աղ․

ՄԷՔ Կերվասիոս , և Բրո
դասիոս , աղօթեցէք :

Ըի՛ս սբ Մարտիրոսք , աղօ
թեցէք իս մեր :

ՄԷ Սեղբեատրոս , աղ․

ՄԷ Գրիգորիոս , աղ․

ՄԷ Ըմբրոզիոս , աղ․

ՄԷ Ընկուսթիմոս , աղ․

ՄԷ Տերոնիմոս , աղ․

ՄԷ

ՄԷ Գրիգոր Լուսաւորիչ,
աղօթեալ,

ՄԷ Մարտինոս, աղ.

ՄԷ Նիկողայոս, աղ.

Ըմ սբ հայրապետք, և խոստովանողք, աղօթեցէք զիս մեր :

Ըմ սբ վարդապետք, ա.

ՄԷ Ընդոն, աղ.

ՄԷ Պէնէտիքոս, աղ.

ՄԷ Պէրնարտոս, աղ.

ՄԷ Տօմինիքոս, աղ.

ՄԷ Ֆրանչիսքոս, աղ.

Ըմ սբ քահանայք, և կրօնաւորք, աղօթեցէք

Ըմ սբ միայնակեացք, և անապատաւորք, աղօթեցէք զիս մեր :

Սրբուհի Մարիամ մազդաղենացի, աղօթեալ զիս մեր :

ՄԷ Հի

Մէհի Լ'կաթա, ւււ

Մէհի Լ'ուկիա, ւււ

Մէհի Լ'կնէս, ւււ

Մէհի Լ'Զէշիւա, ւււ

Մէհի Լ'աատարիւնէ, ւււ

Մէհի Լ'Հասատարիւն, ւււ

Լ'ի Մարուհիք կուսանք, և
այրիք աղօթեցէք իս մեր:

Լ'ի Մուրքք, և Մարուհիք
Լ'ի, բարեխօսեցէք իս
մեր:

Քաւիչ լէ'ր, խնայեա' ի
մեր Տ՛ր:

Քաւիչ լէ'ր, անսա' մեղ
Տ՛ր:

Յամենայն չարէ, աղատեա' ի
դմեղ Տ՛ր:

Յամենայն մեղաց, աղա-
տեա' իս դմեղ Տ՛ր:

Ի բարկութի բռնմէ, աղա-
տեա

տեւի զմեզ ՏՊ՛:

Դ տարածամ , և յանկար
ճական մահուանէ , ա
զատեւի զմեզ ՏՊ՛:

Դ դաւաճանութի դիւին ,
ազատեւի .

Դ բարկութի , և յատելու
թի , և յամ շար կանաց ,
ազատեւի .

Դ յողոյ պողոտնկութի , ազ .

Դ կայծականէ , և ի միջիկէ
ազատեւի .

Դ յաւիտենական մահուա
նէ , ազ .

Վ Ի խորհրդոյ տբ մարդե
ղութի բո , ազ .

Վ Ի դաշտեան բո , ազ .

Վ Ի ծնողեան բո , ազ .

Վ Ի մկրտութի , և տբ պա
հոց բոց , ազ .

Վ Ի

Մ Կ խաչի , և չարչարանաց
բոց , աղ.

Մ Կ մահունան , և Թաղման
բո , աղ.

Մ Կ սբ յարութե բո , աղա-
տենս .

Մ Կ հրաշալի հանքարձանան
բո , աղ.

Մ Կ դաշտեան Ողւոյն սր-
բոց մխիթարչի , աղ.

Ի յանուր դատաստանին ,
աղատենս զմեզ ՏԻ :

Մ Եղաւորքս , Օ բեզ աղա-
չենք լուր մեզ .

Օ ի խնայեսցես ի մեզ ,
զբեզ աղաչենք լուր մեզ .

Օ ի ներեսցես մեզ , զբեզ
աղաչենք լուր մեզ :

Օ ի զմեզ առ Զնարիտ ա-
պաշխարութի ժամանե-

ցուցանել հաճեացիս ,
զբեզ աղ .

Օ ի ղեկեղեցի բո սբ հով
նւել , և պահպանել հա
ճեացիս , զբեզ աղ .

Օ ի զՏԻՆ յառաքելական ,
և զամենայն եկեղեցական
կարգս ի սրբակրօնութե
պահպանել հաճեացիս ,
զբեզ աղ .

Օ ի զԹշնամիս եկեղեցւոյ
սրբոյ խոնարհեցուցանել
հաճեացիս , զբեզ ա .

Օ ի Թագաւորաց , և իշ
խանաց բրիատունեից զխա
ղաղութի , և զճշմարիտ
միաբանութի պարգևել
հաճեացիս , զբեզ ա .

Օ ի համայնեաց Ժողովրդոց
բրիատունեից զխաղաղու
թի ,

Թի, և զմիտ Թի շարհել
հաճեացիս, զքեզ ա.

Օ ի զմեզ ի սբ ծառայու
Թե բուս զօրացուցանել,
և պահպանել հաճեացիս,
զքեզ աղ.

Օ ի զմիտս մեր սն երկ
նային փափաքմունս ուղ
ղեացես, զքեզ աղ.

Օ ի ամենայն բարերարաց
մերոց զմշանջնաաւոր բա
րիս հատուցես, զքեզ
աղ.

Օ ի զհոգիս մեր, և եղ
բարց, մերձաւորաց, և
բարերարաց մերոց, իյա
ւիտեանսն դատապար
տուԹէս ասրեցուցես,
զքեզ աղ.

Օ ի զպտուղս երկրի տալ,
K 2 և

և պահարանել հաճեցիս,
դքեզ աղ.

Օ ի ամենայն հաւատաց
եալ ննջեցելոց զհանդիսա
յաւ իսկնամիանս պարուել
հաճեցիս, դքեզ ա.

Օ ի մեզ անտալ հաճեա
ցիս, դքեզ աղ.

Որքե Մ. Ե., դքեզ աղ.

Գառն Մ. Ե., որ բառնաս
զմեզս աշխարհի: խնայեա՛
ի մեզ Տ՛:

Գառն Մ. Ե., որ բառնաս
զմեզս աշխարհի: անաս՛
մեզ Տ՛:

Գառն Մ. Ե., որ բառնաս
զմեզս աշխարհի: ողոր
մեաց մեզ:

Ք՛ն լուր մեզ:

Ք՛ն անաս՛ մեզ:

Տ՞ր ողորմեան :

Ք՞ն ողորմեան :

Տ՞ր ողորմեան :

Հայր մեր , որ յերկ :

Սաղմոս . ԿԹ .

Լ՞ի յօրհել ինձ նայելոց , և

Տ՞ր յընկերել ինձ փութեան :

Լ՞մաչեացեն , և յառօթ լի

յին , որք խնդրեին դաճան

իս , դարձցին յետա , և ա

մաչեացեն , որք խորհեին ինձ

դճար :

Դարձցին առ ժամայն ամա

չեցեալք , որք ասեին ինձ

վա՛շ վա՛շ :

Յնձացեն , և ուրախ լիցին

իքեզ անբեան , որք խնդրեան

դքեզ Տ՞ր :

K 3

Լ. Գ.

Ըստացեն յ ան ժամ մեծ Ե՛
 Ը՛Տ , ոյք սիրևն զփրկուԹԷա
 քո :

Ես աղբատ , և տնամկեմ ,
 Ը՛Տ օգնեալ ինձ , օգնական ,
 և փրկիչ իմ ես դու , Տէր
 մի՛ յամենայն :

Փառք Հօր , և Արդւոյ ,
 և Ազւոյն սբյ , և այլն :
 Անցն՝ զժառայս քո՛ Ը՛Տ իմ
 զյուսացեալս իքեզ .

Ի ե՛ր մեզ Տէր աշատրակ
 հրգօր՝ յերեսաց Թշնամեոյն :
 Ս՛ի մեղիցէ մեզ Թշնամին ,
 և որդի անօրէնուԹԷ մի՛
 չարչարեացէ զմեզ .

Տէր մի՛ ըստ մեղաց մերոց
 առնէր մեզ , և մի՛ ըստ ա
 նօրէնուԹԷ մերուս հատու
 ցանէր մեզ .

Ընդօժեացուք զսֿ Հայրապետ
տինս մերոյ (Ըն) :

Տրն պահպանեացէ զնա, և
կենդանի, և երանելի արա-
ցէ զնա ՚ի վր իրկրն, և մի
մատնեացէ զնա ՚ի հողի Թշ-
նամեաց իւրոյ :

Ընդօժեացուք զսֿ բարերա-
րաց մերոյ :

Հաճեաց Տր հատուցանել
ամենայն բարերարաց մերոյ
զսֿ անուանս ըն զկեանս յա-
հտենասկանս : Ընկն .

Ընդօժեացուք զամն հաճա-
տացեալ ննջեցերոյ :

Օ հանդիստ յաճտենասկանս
պարգևեալ նց Տր, և լոյս
մշտնջենաւոր ծաղկեցի նց .
Հանդիցեն ՚ի խաղաղութե :

Ընկն :

Մի հեռաւոր եղբարց մե-
րոց :

Կեցո՛ղ զճառայս քո ՄԾ իմ
դյուսացեալս իբեղ :

Ընաբեա՛ն նյ՛ Տէր զօգնու-
թի ի սրբոյ , և ի սի՛ծնէ՛ պաշ-
տպանեա՛ն դնս :

Տո՛ լուր աղօթից իմոց , և ա-
ղաղակ իմ սուբեղ եկեացի :

Ըղօթեացուք :

ՄԾ , որուն յատուկէ՛ ողոր-
միչն միշտ , և ներեչն , վեր-
շնկալ զաղաչանս մերս , զի
զմեղ , և զամենայն պաշտօ-
նեայս քոյս զորս յանցանայ
շղթայն կապեաց , ողոր-
մութի քոյոյ դժուրէ մար-
դասիրապէ՛ս արձակեացի :

Միւր

Եւ որ աղաչեմք Տ՛ն, պաշտ-
 տողաց զմաղթանս, և խոս-
 տովանողացս սուքեղ ներեալ
 մեղաց, զի հանգիտապէս մեզ
 զներողութի շարհեցես ո՛վ
 բարեգութ և զնաղաղութի:
 Օ անձառելի մեզ Տ՛ն, զո-
 ղորմածութի բո բարեգթա-
 պէ՛ս ցոյց : ու՛ր զի ՚ի միամին
 զմեզ և ՚ի բնաւեց մեղաց
 բնաւեսցես, և ՚ի պատժոցն,
 զորս մի նոցին արժանաւո-
 շիմք, աղատեսցես :

Ը որ մեղանիւ ցաննուս,
 և ապաշխարութի զիջանիս,
 զմախթանս ժողովորեանս բո
 պաղատողն բաւիչ նկատեալ,
 և զհարմաւս բոցոյ ցաւ-
 ման, զորս մի մեղաց մերոց
 արժանաւորիմք՝ յեստս դարձո՛ւ :

Ը մե-

Լ՝ մենակարող մշտնջենան որ
 Լ՝Ճ , ողորմեաց ծառային
 բուժ Հայրապետին մերուժ :
 (Լ՝Է) և առաջնորդեալ զնա,
 ըստ բոյին բարեգթութե՛ի
 ճանապարհն յ ահիտնա
 մտնի փրկութե՛ի, զի բնարար
 դեողիւդ , բոյոց հաճոյնցն
 ցանկացի , և ամենայն զօ-
 թութք հատարեսցի :

Լ՝Ճ , յորմէ սքք փառաբ-
 մուճք , ուղիղք խորհուրդք ,
 և արդարք են գործք , տուր
 ծառայից բոց զխաղաղու-
 թիւնն զայն՝ զոր աշխարհա-
 տալ ոչ կարէ , զի և սիրտք
 մերք պատճառանց բոց հնա-
 զանդեցին , և երկիւղ թշնա-
 մեացն ի բաց բարձցի , ժա-
 վանակքն բոյին հովանան-
 թու

որովհետեւ անդորրականք լիցին :
 Կեղեան հրով սրբոյ Ազգոյն
 դերկեամունս մերս և զսիրտ
 մեր Տեր : զի բեզ ողջախո
 հիւ մարմնով ծառայեսցուք,
 և մաքրով սրտիւ հաճոյաս
 ցուք :

Հանատացելոց ՄԾ, ամե
 նեցունս ստեղծող և վերա
 դնող հողեաց ծառայեց բոց
 և աղախնեաց, զթողութի
 համայնեց շտրհեան մեղաց,
 զի զներողութիւնս, որով
 միշտ ցանկացանս, բարե
 պաշտականօք պատրաստանօք
 առ ընդունելին :

Մարտմանց մերոց, աղաչելիք
 Տր, ներշնչելով նախածա
 մանեան, և օգնելով յառա
 ջեցոն, զի համայնս մեր աղօթ,
 և

և գործ ՚ի քէն միշտ անպատ-
 'անցի , և քե սկսեցեալ ա-
 Վարանցի :

Ընենակարող մշտնջենանոր
 ԸՏ , որ կենդանեաց ան-
 բեռ ՚ի մասսին և մեռելոց ,
 և ամենեցուն ողորմիս , զորս
 հանատով և գործով քոյս
 լինելոց գոլ նախաճանաչեա ,
 պատատողքս զքեզ աղաչեմք ,
 զի վս որոց զմախթանս հե-
 ղուլ վճռեցաք , զորս և կամ
 ներկայ կենցաղս դեռ ևս
 լիս մարմնի ունի կալեալ ,
 կամ ապագայս արդ՝ մեր-
 կացեալս ՚ի մարմնոյ վերջն
 կալաւ , բարեխոսութեամբ
 ամենից սրբոց քոց , դժու-
 թէ քոյոյ մարտ-ասիրութիւն ,
 ամենից յանցանաց իւրեանց
 զժո-

զԹողուԹի առ ընկալցին , 'ի
 ձեռն Տ՛ն մերոյ Յի Վ՛ի :
 որդւոյ բոյ , որ ընդ քեզ
 կեայ և Թագաւորի 'ի միտ
 ԹԷ Ռդւոյն սբյ ՄԷ , ընդ
 ամենայն յանխտեանս յա
 Վխտենից : Մնն :

Տեր լուր աղօթից խնոց :
 Եւ աղաղակ իմ առ քեզ ե
 կեսցէ :

Լուիցէ մեզ ամենակարող
 և ողորմած Տ՛ն . Մնն :
 Հանատացելոյ հոգիքն ո
 ղորմուԹքն Մ՛յ հանգիցեն
 'ի խաղաղութե : Մնն :

Կերպ ասելոյ Չողջոյն քեզ Մարիամն
 յ առաւօտուն 'ի միջօրի , և յ երե
 կոյնի : յորժամ հնչէ զանկանս պար
 տիմք բանալ զգլուխս , և խաչակնքե
 լով զգեմն մերս ասել :

Հրեշտակ Տ՛ն անկտեաց
 L U՛ա

Մարիամու , և յղացաւ ՚ի
 Ագույն սրբոյ : Աղջոյն քեզ
 Մարիամ : և այլն : Եւ
 անկ աղափսին Տ՛ն , եղիցի ինձ
 ըստ բանի բուս : Աղջոյն քեզ
 Մարիամ : և այլն : Եւ բանն
 մարմին եղև և բնակեցաւ
 ՚ի մեզ : Աղջոյն : և այլն :
 Եւ զօթք :

Օ շնորհա քոյս աղաչեմք Տ՛ն ,
 ՚ի միտս մերս ներհեղեա՛ւ , զի
 որք հրեշտակին աւետեօք
 Վ՛ի որդւոյ քոյ զներմար
 մարութիւն ճանաչեցաք , չար
 չարանօք նորին և խաչիւ ՚ի
 յարութե միտանս մերածի
 ցուք Տ՛ն մերով : Յիւ Վ՛ի :
 Եւ լին :

Սեղան օրհնէք :

Օրհնեցէք և բարեբանեցէք : Ընք ամենեցուն իբեղյուսան Տէր , և դու տաս կերակուր նոց ի թամանակի դիպանորի : Բանաս դու զձեռն քո , և լցուցանես զնա՛ն կենդանի օրհնութի :
Փառք հօր , և Որդւոյ , և Ոգւոյն սրբոյ : և այլն :

Տս ողորմեաց .

Քս ողորմեաց .

Տք ողորմեաց .

Հայր մեր որ յերկինս :

Ըղօթեացուք :

Օրհնեա , աղաչեմք Տէր , զմեզ և զայստանիկ զբոյս պարգևս ; զորս իբուակ առատութի եմք ընդունելոցք .

Տերամբ մերով Յիսուսի :
Լինի :

Եւ սպար կերեալ աջու ձեռամբդ 'ի վր
սեղանոյն ասելով :

Յանուն Հօր , և Որդւոյ ,
և Ոգւոյն սրբոյ : Լինի :

Գոհութի զնի սեղանոյն :

Խոստովանիցենք քեզ Տր ա
մենայնք գործք բոյք , և սբք
բոյք բարեբանիցեն զքեզ :
Փառ Հօր : և այլն :

Մատուցանեմք քեզ գոհու
թիս ամենակարող ՄԾ , զի
հաւնայնից բարեբարութեցո
բոյոց , որ կեաս և Թադա
ւորես 'ի յաւիտեանս 'յաւի
տենից : Լինի :

ճա

Ճանապարհորդարան :

Ի Ճանապարհս խաղաղու-
թէ և բարեաջողութէ ուղ-
ղիցէ զմեզ, ամենակարող և
աղորմածն ՄԺ :

Օրհնեցեալ ՏՊ ՄԺ Իշի զի
այցել, և արար զփրկութի
Գողովրդեանս իւրում :

Եւ յարոյց մեզ զեղջիւր կե-
ցութէ ՚ի տանի յաւիթ
ծառայի իւրոյ :

Որպէս խոսեցաւ բերանով
սրբոց, որք յաւիթենից մար-
դարէքն էին :

Օ փրկութիւն ՚ի թշնամեաց
մերոց, և ՚ի ձեռաց ամենից
որք ատէին զմեզ :

Եւ ՚ի առնել զողորմութիւնս
քնդ հարս մերս, և յիշել
զկտակարանս իւրս սուրբս :

Երդ ու մն զոր Երդ ու աւ ա
 բրահանու հօր մերու մ ա
 լոց զինքն մեզ :

Օ ի առանց երկու զի 'ի Թշ
 նամեաց մերոց զերծ եցեալք
 ծառայիցուք նմա :

Սրբու Թբ և արդարութբ
 առաջի նր նամենայնս աւ
 ուրս մերս :

Իակ դու մանուկ մարդարե
 բարձրագուծեղին կոչիցես ,
 քանզի գնասցես առաջի ե
 ռեսաց Տն , 'ի սրատաաստել
 զճանապարհս նորս :

Ըն 'ի սալ զգիտութի փռ
 կութե Ժողովրդեանս նորս
 'ի Թողութի մեղաց նոցա :

Մն գեթոյ ողորմութե Ըյ
 մերոյ , որով այցարար մեզ
 ծագողն 'ի բարձանոյ :

Օս

Գաղթել զոյս այնոցնկ , որք
 ՚ի խանաբնի , և ՚ի ստոճերս
 մահու նաաինն ա՛ռ ՚ի ուղղել
 զտոս մեր , ՚ի ճանապարհս
 խաղաղութե : Քառք հօր ,
 և այլն :

Եւ հրեշտակն Ռաֆայել
 ուղղեկցեցի ընդ մեզ ՚ի ճա-
 նապարհի , ոսկ զի խաղաղու-
 թք , առողջութք , և խն-
 դութք դարձցուք ա՛ռ մե-
 րայինս :

Տ՞ր ողորմեաց : Ք՞ն ողոր-
 մեաց : Տ՞ր ողորմեաց :
 Հայր մեր :

Կեցո՛ղ զճառայս բոյս : Ը՛ծ
 իմ զյուսացեալս ՚ի բեզ :

Ը՛ռաբեա՛ն ա՛ռ մեզ Տ՞ր զօգ-
 նութի ՚ի սրբոյ : Եւ ՚ի սեփ-
 անէ պաշտպանեա՛ն զմեզ :

| Է՛ր մեզ աշտարակ անհրա՛
 ԹԷ յերեսաց Թշաւնոյն =
 Ոչ ինչ շահիցի Թշամին ՚ի
 մեզ : Եւ որդին անօրէնու՛

ԹԷ մի՛ վաստիցէ մեզ :
 Բարեբանեցեալ Տէր զօր-
 հանապաղ : Օ ճանապարհու
 աջողս արասցէ մեզ ՄԷՆ
 կեցու ԹԷց մերոց :

Օ ճանապարհս բոյս Տէր
 ցոյց մեզ : Եւ զշա՛ւիղս բոյս
 ուսո՛ մեզ :

Երանի Թէ ուղղիցին ճա-
 նապարհք մերք : Ե՛ւ ՚ի պա-
 հել զարդարագործ ու Թիւնս
 բոյս :

Եղիցին դժ՛ո՛ւարինք ՚ի դիւ-
 րինս . Եւ առապարք ՚ի ճա-
 նապարհս հարթս :

Հրեշտակաց իւրոց ՄԷ պա-

տո՛ւիրեաց զի քոյ . Օ ի
 սրահիցնո զքեզ նամենայն
 ճանապարհս քոյս :

ՏԵ լուր աղօթից իսնց :

Եւ աղաղակ իմ ա՛ռ քեզ
 դայցէ :

ԼՂՅՈԹԵԱԿՈՒՔ .

ԼՂ, որ զորդինս Խարայէլի
 հետիւք ցամաքիւք ընդ մեջ
 ծովուն գնացուցեր, որ և Ե-
 ըից մոգաց ա՛ռ քեզ աստեղք
 առաջնորդիւ զուղի յայ-
 տնեցեր, ընձեռեա՛ մեզ ա-
 ղաչեմք զյաջող ճանապարհ,
 զժամանակ իսկ անդորր, զի
 հրեշտակիւ քոյով սրբով ուղ-
 զեկցելով ա՛ռ այն, յի վու-
 թամք տեղի, և յետ որոյ
 ա՛ռ նա՛ւահանդիստն յա՛ւի-
 տնասկանս կեցուԹԷ ժա-

L 5 մա

մանել երջանկապէս կարո
ղանայցեմք . Մէն :

ՄԾ որ զաբրահամ ծառայ
քո՝ ԻյՍեր քաղաքէն քաղ
դէացւոց զարտահանեցեալ ,
ընդ ամենայնս իւրոյ պան
դխտութե ճանապարհս ,
անխտանկ պահարանեցեր՝ ա
ղաչեմք , զի զմեզ ծառայքս
քոյս և սպահարանել հաճի
ցիս : | Ե՛ր մեզ Տէր՝ Ի զի
նո՛ւորութե նպաստ , Ի ճա
նապարհի մտիթարութի , Ի
տօթոյ հովանանորութիւն ,
յանձրեւս , և Ի ցուրտս վե
րարկու , Ի լռքման վերաբար
ձիչ , Ի հակառակութե օգ
նիչ , Ի սահեցման գա՛ւա
ղան , և Ի նա՛ւակո՛ծութե
նա՛ւահանգիստ , ույ խորակել

բև առաջնորդիւ , յո՛ վառ
 Թամբ աջողապէ՛ս Ժամանի
 ցուք , և անդրէն՝ ի մերայինս
 դարձցուք • Ընկն :

Մերձ շէ՛ր աղաչեմք ՏԻ պա
 ղատանաց մերոց , և զճա
 նապարհ ծառայից բոց ի
 յաջողութի բոցոց կենսագոր
 ծութե տրամատրեա՛ն , զի՛ ի
 մեզ ամենեցունց այսոցնկ
 ճանապարհի և կենաց զա
 նազանութեց , բոցով միշտ
 պաշտպանիցիմք օգնութք •

Ընկն :

Ընտրեա՛ն աղաչեմք ամե
 նակարող ԸԾ , զի ժողո
 վուրդ բո՛ ի ճանապարհն
 կեցութե ընթանայցէ , և
 երանեցելոյն Յօհաննու նա
 խընթացին բոց յորդորմանն

հեռու ելով սու աջն, զոր բա-
րոզեաց՝ անդ որոսպէս թա-
մանկցե, այսինքն սու Տէրն
մեր Յս Կս, որ կեայ և
Թադանորէ ըստ քեզ ՚ի մե-
ռութի Ազւոյն սրբոյ ՚ի յա-
ւիտեանս յանխտենից. Ամէն:

Տաղ ասելի միտչ հասանիմք ՚ի նանա
հանդիսոս կամ միտչ դառնաւք ՚ի մե-
րայիս, և կամ միտչ ունիմք զկան-
դութի ինչ հոգևոր կամ մարմնաւոր:

Բ զքեզ ԱԾ գովաբանելիք,
Տն իսկ զքեզ խոստովանիմք:
Բ զքեզ հայր մեր անժամա-
նակ, յար մեծարէ երկիր
հասնակ:

Կ, եզ և հրեշտակք ամենե-
քեան, երկինք և պետք հա-
մանդամայն:

Կ, եզ

Քեզ բերօքէք և սերօքէք :
 Երգեն և ոչ լռեն երբէք :

ՄԲ ԽԲ ԽԲ ՏԲ ԼԾ զօրաց ,
 ըստ յայտնութե տեսանոյ
 զաց :

Երկինք երկիր լի են բոյոյք ,
 վայել չութե մեծի վաստօք :
 Բ զքեզ երանք յարգեցելոց ,
 բարեբանն առաքելոց :

Մարդարեայ Թիւ գովելի ,
 ճառէ զքեզ գոյ պատուելի :
 Խուսք գերաւիայլ մարտիրո
 սաց՝ զքեզ պատմէ տիեզերաց :
 Բ զքեզ մինչև ՚ի ծագս եր
 կրի , դաւանսք սք եկեղեցի :
 Բ զ հայր մեծի վայել չութե ,
 զորդիդ միակ բոյ խկութե :
 Օ մխիթարիչ բո սք Ագին ,
 պատուէ միշտ նոյն եկե
 ղեցին :

Քիփառաց դու Թագաւոր,
 զի յարակայ որդի ես հօր:
 Ըն ի փրկել զագգ մարդ
 կայինս դու բնակեցար նար
 դանդ կուսինս:

Բղիայթ մահու դու յաղ
 Թելով, զերկինսս բացեր մեզ
 հանաւորով:

Ղու ընդ աջակ հօր Ը. Ե,
 ի փառս նստիս միշտ դեր
 յարդոյ:

Ղու դաստանոր ևս դող դա
 լոց, սպասիս ի քեզ յուսա
 ցելոց:

Մաղթեմք ուրեմս օգնել
 մեզ Տէր, զորս արեամք քով
 վերագնեցեր:

Ընորհեան դասիլ ի փառս
 անձառս, ընդ սքս քոյս ի
 քեզ զանձնեալս:

Բ զ Ժողովուրդ քո ՏՊ կեցնի,
 զԺառանգութի քո բարձրացնի:
 Լ յիւ դու ՏՊ զնս օրհնեան,
 և յաւ իտեան զնս հովնեան:
 Ս եք հանապաղ զքեզ օրհ-
 նեացուք, և զանուն քո սք
 գովեացուք:

Բ զ քոյս ծառայս այսօր կա-
 մեաց, դու և պահիկ առանց
 մեղաց:

Ողորմեաց մեզ Տէր ողոր-
 մեաց, և դըժուծք ՚ի մեզ
 նայեաց:

Ողորմութիդ լիցի ՚ի մեզ, ուն
 և մեք յուսամք ՚ի քեզ:

Ի քեզ անձինք մերք յուսա-
 ցան մի՛ տըրտմիցին ՚ի յա-
 շիտեան • Լ մէն:

Լ զօժք:

Լ Ը, որոյ ողորմութին ան-
 թիւ է,

Թիւի , և դանձ բարութեան
անհուն , բուն ամենադժա-
ծի մեծ վայելչութե զգո-
հութիւն զիս մեզ առ իբէն
չսորհեցելոց պարզեաց մա-
տուցանելիք , աղաչելով միշտ
զբոյր բարեգթութիւն , զի
որ խնդրողաց զհայցելիան
չսորհես , զնն և ս ոչ երբէք
իձեռաց Թողլով առ փառս
ապագայս տրամադրեցես ,
ՏԲ մերով Յիւ Վիւ .

Լինն :

Յարգոյս նախապատրաստութիւնք բրիս
տանկարար մեռանելոյ :

Մենաբարեգութ

Մայր Յի կոչս

Մարիամ, ձեռն

տու և նպաստ մեղանորաց,
լի դժութք ողորմութե հաս
ի Թիկունս ինձ եղկելոյս
նախ քան դժամանելն ան
կարծահաս և անակնունելի
մահունեան, զի մի՛ յանկար
ծակի և անպատրաստ յա
շխարհէ յայտնանէ երանի
ցեւ : Եւ մի չարչարանաց
և մահունեան միամենի որդւոյ
բոյ սերեցելոյ, պաշտպանեան
և խնամարկեան զիս, զի հրա
ճարեցեալ ի մեղաց և ի սա

տանայի , և հեռացեալ 'ի
 գործոց նորա , ճշմարիտող
 ջմամբ մաքուր խոստովա
 նութբ , և արժանանոր ա
 սրաշխարութ հաշտեցիմ ընդ
 որդւոյ քուս միածնի 'ի փո
 խիչս իմ 'ի կենցաղոյս : Եւ
 արա՛ առ իս զողորմութի քո
 երանուհի մայր Մ. Մ 'ի ժա
 մուս յայնմիկ ահեղի , մինչ
 շունչս իմ սրակասեցի , և
 լեզուս կարկամեցեալ ոչ կա
 բացէ բողոքել ա՛ռ բեղ , աչք
 իմ սո՛ւաղեսցին , և լսելիք
 իմ խցեսցին , յայնժամ յի
 շեա՛ մայր անարատ զաղեր
 սանս իմ , զորս այժմ գթու
 թէ քուս մայրականի վերա
 սո՛ւիրեմ , և հասն ինձ 'ի յօդ
 նութիւնս 'ի վերջին ժամուս
 այն

այնմիկ նեղութե , զի զեր
 ծանկցիս ՚ի հրեշտակացն չա
 բաց , և ՚ի սպասանորացն
 սատանայի , և դասիցիս ընդ
 հանատացեալսն ՎԻ , ընդ
 ծառայս և ընդ բարեկամս
 որդւոյ բոյ , որ է՛ օրհնեցեալ
 ՚ի յանխտեան : Մնէն :

Կերոյ ասելոյ զտէրունական հայր մերն
 Վ. բրիատունէաբար մեռանելոյ :

Հայր մեր որ ՚յերկինս ես :
 Հայր յանխտեանական և ՄԾ
 ճշմարտութե , դու որդւոյ
 բոյ միածնի ՏՄ մերոյ ՅԻ
 ՎԻ՛ հայր ես բնութի , իսկ
 մեզ բրիատունէիցս՝ հայր ես
 շտորհիւ , բան զի ստեղծեր
 զմեզ ՚ի սպասիեր բո , և յոր
 ժամ եղաք մեզօք որդիք
 բար

բարկուԹԷ, 'ի ձեռն արեան
 որդւոյ բոյ արարեր զմեզ
 որդեգիրս շտրհաց, և ժա
 ուանդս կենացն յաւիտեանա
 կանաց: Եւ Թեպէտ երկին
 բեզ ամոռ է', սակայն 'յեր
 կրի միշտ առ մեզ նայիս, և
 հայրական հոգաբարձուԹք
 նախախնամես: Եւրդ առ
 բեզ համբառնամ զաչս իմ,
 որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս,
 ուստի եկեսցի ինձ օգնու
 Թի, առբեզ փառաբի անձն
 իմ որպէս եղջերու: 'յաղբերս
 ջուրց, բան զի ստեղծեր զիս
 'ի բեզ, և ոչ հանդարտի
 սիրտ իմ մինչև դարձցի, և
 հանգիցի 'ի բեզ, բան զի
 ուր հայրն իմ է' անդ ես և
 հայրենիք իմ, անդ ես և
 ժա

Ժառանգութիւն իմ, և բա-
 ժինս իմ յերկրինս կենդանեաց,
 անբեղ ուրեմն հառաջէ սիրտ
 իմ, և դայ զկնի բոյ անձն
 իմ: Ալ երանի Թէ ընկալցի
 զիս աջբո, զիս զի լաւ է' ինձ
 ողորմութի բո բան զկեանս
 իմ, ո՛հ Թէ երբ ազատեցայց
 յաքսորանաց աստի, և կամ
 երբ զերծայց ՚ի բանտէ աս-
 տի, կամ երբ մտից ՚ի տուն
 հօր իմոյ, և երբ մխիթա-
 վիցես զիս, երբ հանցես զիս
 ՚ի զըբոյ յայսմանէ տառա-
 պանաց, և երբ եկից ե-
 ղեւեցայց երեսացդ ԱՅ,
 երբ տեսից զբեղ դէմ յան-
 դիման, և երբ լցուսցես զիս
 ուրախութիւն երեսաց բոց:
 Ահա ելս եդի ինտի ինուս
 ՚ի հո

Ի հովիտս տրտմութե՛ի տե-
 ջւոյ յորում զետեղեաց զիս
 յանցաւ որութի նախաւորն ,
 արտ քոյով օրհնութե՛ր դաս-
 ցից ՚ի զօրութե՛ի ՚ի զօրութի ,
 մինչև տեսից զքեզ ՄԾԻ
 աստուծոյ ՚ի սիծն :

Աերգործութի հաւատոյ որ է առաջն
 աստիճան ելանելոյ ՚յ երկինս :

ՄԻ Եղիցի անուն քո :
 Գամ սն քեզ Տէր նախ ՚ի
 ձեռն կենդանի և ճշմարիտ
 հաւատոյ , զի առանց հա-
 վատոյ անհասարին է՛ հաճոյ
 լինիլ քեզ , և Թարց դաւա-
 նելոյ զքեզ ՄԾ ճշմարիտ ,
 անհասարին է՛ մասնակից լինիլ
 քոյոց պարգևաց : Իսկ արդ-
 զին չ Ես կեանք մեր ՚ի վր եր-
 կի ,

կրի, Եթէ ոչ ընթացք սոս.
 երկինս ՚ի ձեռն հաւատոյ
 և յուսոյ, բան զի հանդիստ
 և մերձաւորութի, կամ ըմ-
 բռնութն և վայելչութն կա-
 տարեալ սիրոյն, պահեցեալ
 լինի ՚ի հայրենիան: Օ ՚ի յայն-
 ժամ դիրկս առեալ համ-
 բուրնս զորդիդ սոս բեզ ՚ի
 հեռատանէ անդրէն դար-
 ձեալն՝ և զպատմութեանս ա-
 ռաջին ապուցանես նսա:
 Եւր հաւատամ Տէր, զի
 դու ես որ էնն, այսինքն,
 Եւ ամենակարող, ամենի-
 մաստ, և ամենաբարի, և
 դու ես սիրեցելոց բոց հան-
 դերձեալ հատուցութն բարի,
 և վարձ մեծադին: Հաւա-
 տամ Թէ փրկիչս իմ կենդա-
 յիսն,

'նի է', և 'ի վերջինս աւուր 'ի
 հողոյ յառնելոց էմ, և 'ի
 մարմնի խնում տեսանելոց
 էմ զՄ.Ծ փրկիչն իմ: Յայ
 ամիկ հաւատով կեալ և մե
 ռանիլ ջանկամ, և իս այսր
 հաւատոյս 'ի չարչարանս,
 'ինեղութիս, 'ի յանձկու
 Թիս, 'ի հիւանդութիս, և
 'ի մահու, հաստատ կացից,
 և մնացից աներկիւղ, և Թէ
 'ի յաջողութիւնս, և Թէ 'ի
 ճակարդութիս, սբ արարից
 դանունս բո, ոչ երկմտելով
 երբէք 'ի Մ.Ծայնոյ կարողու
 Թէ բուսէ, և 'ի հայրական
 բարեգթութէ բուսէ: Աւ
 րեմս դորացո՛ Տր դմտա իմ,
 և յաւել ինձ զհաւատս իս
 զիստաց անհաւանս բոյ սրբոյ,

զի հաստատուալէ՛ս հա՛ւա
 տայցեմ տեսանել զբարութի
 թի բո յերկրին և ևնդ անեաց,
 զկնի ելանելոյ յաշխարհի
 աստի և

Ներգործութի յուսոյ, որ է երկրորդ
 աստիճան ելանելոյ յերկինս:

Այլեացէ արքայութի բո:
 Արքայութի ասեմք զայն՝ որ
 պատրաստեցեալ է՛ մեզ ՚ի
 սկզբանէ աշխարհի, բան զի
 կորզեցեր զմեզ յիշխանութի
 խա՛ւարի, և փոխեցեր զմեզ
 յարքայութի որդւոյ բոյ սի
 բեցելոյ, զի իցեմք ժառան
 դակիցք նորա ըստ յուսոյն
 և ևնացն յա՛ւիտենականաց,
 բան զի եթէ ՚ի կեանս յայտ
 սիկ միայն յուսացեալք եմք,

ողորմելիք Եւք քան զամենայն
 մարդիք : Տէր բաժին ժա-
 ուանդութե ինոյ, և բաժակն
 ինոյ՝ դու ես, որ դարձու-
 ցանես զժառանգութիւն իմ
 յիս, քան զի աստ օտարք և
 պանդուխտք եւք, և ոչ
 ունիսք զքաղաք մսացական,
 այլ ասպառնւոյն ակն ունիսք :
 Եւրդ պարծիսք յուսով փա-
 ռաց արդւոցն Եւ, և ոչ
 այս չափ միայն, այլ և
 պարծիսք ինեղութիս մեր,
 գիտելով թէ նեղութի թղ-
 համբերութի դործէ, համ-
 բերութի զհանդէս, հանդէս
 զյոյս, և յոյս ոչ երբէք ա-
 մաչեցուցանէ : Եւ այսպէս
 բազում նեղութիք պարտէ՛
 մեզ մտանել յարքայութիւն
 Եւ :

Եւ թայց յոյս այսքանից
 վարձուցէ՛, միսիժարուԹիւն
 ամենայնի աշխատութե՛ ,
 բան զի ոչ են արժանիք չար
 չարանք ժամանակիս հան
 դերձելոց փառացն որք յայ
 տնելոց են ՚ի մեզ : Եւ որ յա
 ռաջագոյն տեսից զքեզ տէր
 առաջի իմ՝ յամենայն ժամ,
 զի ես ընդ աջմէ իմէ՛ զի մի՛
 տասանեցայց : Այս այսորիկ
 ուրախ եղիցն սիրտ իմ, և ս
 և մարմին իմ բնակեացի
 յուսով : Եւ ազաղութք յայս
 և ՚ի սոյն ննջեցից և հան
 դեացց , զի դու ՏՅ միայն
 առանձին յուսով բով բնա
 կեցուցեր զիս : Եւ զին՝ չէ՛
 ակնկալութի իմ , եթէ ոչ
 դու Տէր , և կար զօրութե՛

խնոյ իբէնէ՛ : Մեկա՛յ : զիս
ըստ բանի բուս և կեցից ,
և մի՛ յամօթ առնէր զիս
յուսոյ իմէ : Իբէզ Տժ յու
սացայ մի՛ ամաչեցից յա՛ւի
տեան :

Ներգործութի սիրոյ որ է երբորդ աս
տիճան ելանելոյ յերկինս :

Եզիցի կամ բո :

Եւ զինչ է՛ կամ բո , ով
ամենասիրելի Հայր , եթէ
ոչ սիրել զբէզ ՚ի բոլորէ սրտե
ոմ և հրամայեա , բայց տուր
զոր հրամայեա , և հրամայեա
զոր կամիս , բան զի տեսա
նեա , Թէ զոր բան արգել
մուս կատայ բոյ , և զոր
բան իռափամմուս սիրոյն
որ մտքեզ ՚ի սրամուսս ա
պա

արականացու այսորիկ մար
 մայս կրեմք՝ որ ծանրացու
 զանէ զհողին : Կամիս սի
 բել զքեզ , և հաճեալ եմ
 յօրէնս քո ըստ ներքին մար
 դոյն , բայց տեսանեմ զայլ
 օրէնս յանդամս իմ , զինեալ
 հակառակ օրինաց մտաց
 իմոց : Այդ տուր ինձ , զի
 մի՛ սիրելով զանձն իմ կո
 ռուսից զնա , այլ փրկաւէս
 ատելութե՛ք պահեցից ՚ի կե
 անան յաւիտենից , վանեա՛ ՚ի
 սրտի իմէ զսնտտի սէր աշ
 խարհիս , և հաստատեա՛
 զքոյդ երկնային զի մի՛ յե
 լանելն իմ ՚ի կեանցադոյս մեկ
 նիցէ զիս ՚ի քէն , տուր զի
 սիրով սիրոց քոյ մեռաց յա
 շխարհիս , որ սիրով սիրոց
 իմոց

Իսկ հաճեցաք մեռանել ՚ի
 խաչին :

Ընդունումն սրբազնութեց, որ է ընդ
 բոլոր աստիճանն ելանելոյ
 ՚յ երկինս :

Օ հայ մեր հանուարազորք :
 Ե՛ք իմ որ մինչև ցայսօր
 կերակրես զիս ՚ի մանկութե
 իմե, և երանի թէ մինչև ՚ի
 ծերութի իմ, և ՚ի պակաս
 սին զօրութե իսկոյ ո՛չ թո
 ղուցուս զիս, քան զի պան
 դխտանալով յանապատիս,
 կարօտանամ կերակրոց հո
 գւոյ և մարմնոյ, և երկնչիմ
 թէ մի՛ գուցէ նքթիցիմ ՚ի
 ճանապարհի, և քան զի ո՛չ
 հացիւ միայն կեայ մարդ,
 այլ և ամենայն բանիւ որ
 ելանէ ՚ի բերանոյ բուսե,

ուրեմն կերակուր հողոյ է՝
 բան և կորուստ քո , և
 մանուկանդ հայն այն հրեշ-
 տակաց , և մանուկայն ճշ-
 մարիտ , այսինքն , մարմինս
 և արիւն Տն մերոյ Յի Բն ,
 մի քնն ասաց , մարմինս իմ
 ճշմարիտ կերակուր է՝ , և
 արիւնս իմ ճշմարիտ լուպե-
 լի , յորմէ եթէ ոք կերիցէ ,
 ոչ մեռանիցի ՚ի յա՛ն իտեան :
 Տուր ինձ ուրեմն ՚ի մտանելն
 իմ ՚ի ճանապարհս հասա-
 լակաց , և ՚ի չնւելն իմ յա-
 նապատէ յոյտմանէ ՚ի հոյ-
 վենինս իմ , կերակրիլ ՚ի Թո-
 շակէն Մ. Բայսոյ , մինչև հա-
 մանիցիս ՚ի շեառն փառց քոյն
 ուր զնարեցեալս քո կերակրես
 ՚ի պարարտութեան քոյ :

Թո

Թողու՞ծի մեզաց , որ է հինկ երոբոյ
աստիճան ելանելոյ 'յ երկինս :

Եւ Թո՛ղ մեզ զպարտիս մերս
Պատեմ Տ՞ր զի ոչինչ պիղծ
կարէ մտանել 'յ արքայու Թինս
երկնից , և ոչ Թողուս զոք
անդր , եթէ ոչ զհաշտե
ցեալն ընդ քեզ , և ընդ ըն
կերի իւրուս , իսկ ես որ եմ
եղկելի և անթիւ պարտուց
պարտական , զինչ արարից :
Ըհա 'իքէն է' Տ՞ր ողորմու
Թի , և առատ առաջի որ
դւոյ քոյ փրկու Թի , որ եկն
'ի բառնալ զյանցանս մեր ,
և կեցուցանել զմեղանորս :
Ըրդ մի սիրոյ նորին , մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ
ճառայի բում , զի ոչ ար
դա

դարանայ առաջի բոյ ամե
 նայն կենդանի, այլ նայեաց
 յերեսս Վրի որդւոյ բոյ, և
 Թող զսխալանս իմ, ունկես
 Թողում ինոց մերձաւորաց,
 և մանաւանդ ՚ի Ժամու այս
 միկ, որ դամ յերեսիլ ա
 ռաջի դատաւորիդ ինոց, և
 ջնջեա՛ արեամբս Յի Վրի
 զձեռադիր պարտուց ինոց,
 զի զմայլեցայց յերեսել
 մատաց բոյ:

Զաղթութի փորձութեց, որ է մեցե
 բորդ աստիճան ելանելոյ յերկինս:

Եւ մտածիր զմեզ ՚ի փոր
 ձութի:

Վրան զի զննչ է՛ կեանք մեր,
 եթէ ոչ փորձութի հանա
 պաշտոյր ահան ՚ի վր երկրի,
 յորում

յորում մեծ է՝ պատերազմ
 ընդ Թշնամեաց հզորից ,
 սրոց ընդ-ինամարտելոյ ոչ
 ետք բա՛ւականք , եթէ ոչ
 գու ՏԻ մարտնչիցիս փո-
 խանակ մեր , որես հզոր ՚ի
 պատերազմի : Այլ հա՛ւա-
 տարիս ՄԸ , մի՛ արկաններ
 զմեզ ՚ի փորձութի առա՛ւել-
 քան զկարն մեր , այլ արա՛
 ընդ փորձութե և զեչս , և
 մանա՛ւանդ ՚ի ծամու ելից
 իմոց յաստի կենցաղոյս : Հաս-
 քնձ ՚ի յօգնութի ՚ի կասկա-
 ծելի յայսմիկ պատերազմի ,
 այսինքն , ՚ի յետին պա՛հու-
 մահա՛ւանս , յորում հա՛ւա-
 տտի երանութի իմ , և պտուղ
 ամենայն վաստակոց իմոց :
 Օ զրացո՛ զիս զի մի՛ յաղթի-
 ցիս

ցիս 'ի փորձութե , և լոյս
 տուր ՏՐ աչաց խնոց , զի մի'
 երբէք 'ննջեցից . 'ի սահ , և մի'
 դուցե ասիցե Թշնամին Թէ
 յաղթեցի նահ : Տուր ինձ
 առնուլ զսարաւաղինութիւն
 Լ. Ե , զի կարօղ լինեցիս ըստ
 դիմի հարկանել չարին յաւ
 ուրն չարութե , և դամենայն
 նետս մուխս չարին շիջու
 ցանել , բան զի եթէ դու
 'ի մեր կոյս եցեալ , ո՞վ եցե
 մեղ հակառակ Թէ և դնա
 ցից 'ի մեզ ստո՛ւերաց մահու
 ո՞չ երկեաց 'ի չարե զի դու
 Տէր ըստիս ես :

Ազատութի ՚ի յաճխտե՛նական մահո՛ւն
 նէ, որ է եօթն երորդ աստիճան
 ելանելոյ ՚յ երկինս :

Ը. 11 փրկեա՛ զմեզ ՚ի չարի :
 Բազում չարիք աստ զմեզ
 աստապեցուցանեն , և ան
 բեզ Ը. 12 դեմել աստպեն , զի
 հայցեսցուք ՚ի սոցանէ փրկել ,
 աշխարհ ՚ի չարի կայ , և աս
 տանայ ՚ի հնարագործութե ,
 և մեք զանալք եմք մեղաց ,
 իսկ մեղքն կատարեալք զմահ
 ծնանին , և մահ մեզան որին
 չարի՛ , քան զի զրկէ ՚ի դե
 րագոյն բարոյ , ուրեմս ամ
 անհալութի մեր ՚ի բէնէ՛ ,
 զի յանուր չարի փրկեցես
 զմեզ , քան զի ո՛չ թէ մե
 ռեալք օրհնեսցես զբեզ , և
 ո՛չ

ոչ ամենեքեան որք ՚ի ջանեն
 ՚ի դժոխս, այլ կենդանիքս :
 Արեմս փրկեան զանձն իմ
 ողորմած ՄԾ, և զերժն զիս
 ՚ի մահնւանէ, պահեան զաչս
 իմ յարտասունաց, և զոտս
 իմ ՚ի գայթակղութի, զի
 հաճոյ եղէց բեղ յերկրինս
 կենդանեաց, և մատուցից
 բեղ զպատարագ օրհնութի :

Մտղթանք վն բրիտանն, աբար
 մեռանելոյ :

Տն ողորմեաց :

Քն ողորմեաց :

Տն ողորմեաց :

Հայր երկնաւոր ՄԾ, ողոր-
 մեաց ինձ :

Արդ ՚ի փրկիչ աշխարհի ՄԾ,
 ողորմեաց :

Ողորտ սբ Լ.Տ, ողորտ
 Սբ Երրորդ-ուժի մի Լ.Տ, ողորտ
 սղորմեաց :

Սրբուհի Մարիամ, աղօ-
 Թեան իմ :

Լմենայն սբ հրեշտակք և
 հրեշտակապետք, աղօ.

Սբ Լ.Բէլ, աղօԹեան իմ :
 Լմենայն պարզ արդարոց,
 աղօԹեցիք :

Սբ Լ.բրահամ, աղօԹ.

Սբ Յովհաննէս մկրտիչ, ա.
 Լմենայն սբ Նահապետք,
 և մարդարիք, աղօԹ.

Սբ Պետրոս, աղօԹեան :

Սբ Պօղոս, աղօ.

Սբ Լ.նդրեամ, աղօ.

Սբ Յովհաննէս մեծա-
 լանիչ, աղօԹեան :

Լմենայն սբ առաքելաք և
 մեծ.

անետարանիչք, աղօթեցօ
 Ըմենայն սբ աշակերտք Քն,
 աղօթեցէք:

Ըմենայն սբ անմեղք, աղօ.

Սբ Ստեփաննոս, աղօ.

Սբ Լավրենտիոս, աղօ.

Ըմենայն սբ Մարտիրոսք,

աղօթեցէք:

Սբ Սեղբեստրոս, աղօ.

Սբ Գրիգորիոս, աղօ.

Սբ Օգոստինոս, աղօ.

Ըմենայն սբ Հայրապետք

և Խոստովանօղք, աղօ.

Սբ Բենէտիքթոս, աղօ.

Սբ Ֆրանչիսկոս, աղօ.

Ըմենայն սբ Միակեացք և

Ընապատանկանք, աղօ.

Սրբուհի Մարիամ մաղղա

ղենացի, աղօ.

Սրբուհի Լուկիա, աղօ.

N 3 Ըմե

Եւսեայն սրբուհի կուսանք
 և սրբիք, աղօ.

Եւսեայն սրբ և սրբուհիք
 Եւ, բարեխօսեցէք իս իմ:

Քաւիչ լե՛ր, և խնայեա՛ն ինձ
 Տէր:

Քաւիչ լե՛ր, և անսո՛ն ինձ
 Տէր:

Քաւիչ լե՛ր, և ազատեա՛ն
 զիս Տէր:

Ի բարկուծէ բուսէ, ազա-
 տեա՛ն զիս Տէր:

Ի վտանդէ մահու, ազա-

Ի չար մահո՛ւանէ, ազա-

Ի պատժոց դժոխոց, ազա-

Յամենից չարեաց, ազա-

Ի յիշխանութէ ստոտանայի,
 ազատեա՛ն:

Ա՛ն ծննդեան բոց սրբա-
 դանի, ազատ-

Ա՛ն

Վ Ի խաչի և չարչարանաց
բոց, աղաատ․

Վ Ի մահունան և Թաղման
բոց, աղաատ․

Վ Ի փառանոր յարութե բոց,
աղաատեան։

Վ Ի զարմանալի հատքարձ
ման բոց, աղաատ․

Վ Ի շարհաց Ռգւոյդ սրբոց
մխիթարչի, աղաատ․

Ի յանուր դատողութեան,
աղաատեան։

Մեղանորս զբեղ աղաչեմ,
լուր ինձ։

Օ ի ինձ խնայեցես, զբեղ
աղաչեմ։

Տ՞ի ողորմեաց։

Ք՞ի ողորմեաց։

Աղօթք մս համբերելոյ ՚ի հի-
շանդուծիս :

Ետեցայց սն Տ՞ , զի ես
հող և մոխիր եմ , ստուեր
փախտառական , և գոլորչի
առժամանակեայ յիշեա՛ Տ՞ ,
զինչ է՛ կար զօրութե իմոյ
յիշեա՛ զի ո՞յ կաւ տոեղծ-եր
զիս , և մուսանգամ յերկիր
դարձուցանես : Ըստ մի՛
սրտստութե բոլ մարտնչիւր
ըստեա , զի զին՛ չէ՛ զօրու-
թի իմ , Թէ համբերել կա-
րիցեմ , կամ զին՛ չ ժամա-
նակ , զի հանդարտիցի անձն
իմ , մի՛ Թէ զօրութիւնս վի-
մաց իցե զօրութի իմ , կամ
մարմնսք իմ իցեսս պղծիք ,
զի նեաք Տ՞ն ՚ի մարմնի ի-
մում

մեւս Ես , որոց սրտստու
 Թիւն ծածէ զարիւն իս , և
 ահ ՏԵ զարհուրեցուցանէ
 զիս : Արդ զիս՝ չ , մի՛ Թէ
 յերկինս բացից զբերան իս ,
 կամ ընդ դէմ դարձայց բա-
 նիցն սրբոյն , այլ մանա-
 լանդ ասացից , Թէ ՏԵ ես
 զգորութի և զառողջութիւն
 և ՏԵ էառ , ուղ ՏԵ հաճոց
 Թուեցաւ , այնպէս եղև ,
 եղիցի անուն ՏԵ օրհնե-
 ցեալ : Այսպէս ասեմ ՏԵ ,
 և այսպէս իմանամ , արդար
 ես ՏԵ , և ուղիղէ՛ դատաս-
 տան քո , արդարև ես մե-
 ծագունից վշտաց արժանի
 եմ ըստ իմում դատողու-
 Թեան : Արդ Ըանաչեմ
 զձեռն հօրդ , որ դԹուԹԵ

N 5   Խրատ

Խրատե՛ զիս , և ո՛չ Խբրե
 զաջ դատանորի պատժե՛
 զիս , բայց խնդրեմ 'ի բէն
 հայր բաղնադուժ զի յիշի
 ցես զսկարուծիւն իմ , որ
 ան ո՛չ ինչ ունիմ զդորու
 Թիւն , եթէ ո՛չ 'ի բէն կազ
 դուրեցիմ : Տուր ուրեմն ինձ
 զչնորես համբերութեան ,
 զի տանիլ կարացից ցաւոց
 իմոց , և ահաւասիկ պատ
 րաստե՛ սիրտ իմ ընդ ունիլ
 զինչ և պատահիցի ինձ :
 Արա՛ Տ՞ իմ , զի համբե
 րութե՛ք ստանայցեմ զհողե
 իմ , վասն որոյ և ստեպ
 'սայիմ յերեսս Ք՛ի բոյ , զի
 յիշելով զճանրադոյն չար
 չարանս նորին զորս վասն
 ձեր կրեաց 'ի մարմնի իւ
 րում ,

բուս, և Ես նորին մտածու
 Թեալք սարաւաղինիչ Չա
 նայցեմ : Կա եղև քեզ
 հնազանդ մահու չափ, և
 մահու խաչի, իսկ Ես և ոչ
 արեան չափ զդէմ ունիչ կա
 բացի, սակայն իմանամ,
 Թէ զոր չափ բռնադատու
 Թի կրիցեմ, մինչ խայթոցք
 հիւանդուԹի, և ցաւք մա
 հու անկանին իմերայ իմ :
 Արդ զզորուԹի իմ առքեզ
 պահեցից, զի դու Ես ա
 պաւէն իմ, դու Ես պաշ
 տպան կենաց իմոց, փոր
 ձեւ զիս Տր և քննեւ զիս,
 փորձեւ զերիկամուսս իմ,
 և զսիրտ իմ : Գիտեմ զի ոչ
 են արժանի չարչարանք Ժա
 մանակիս հանդերձելոց փա

ապա որք յայտնելոց են ՚ի
 մեզ , ապա զի որպէս
 պարտ էր Քրիստոս շարժարի ,
 և այսպէս մտանել ՚ի փառս
 իւր , նմանապէս և են քրիս-
 տոնեայ գողով եթէ ոչ կեր-
 պարանաակից իցին գլխոյ ի
 մուտ , և ոչ անցանկցեան ըստ-
 հուր և ըստ ջուր , ոչ ելա-
 նիցեան ՚ի հանդիսոտ : Պատեա
 ուրեմն զիս այժմ ՚ի տապոյ
 աստի , որպէս պահեցեր
 զերիս մանկուանս ՚ի հսոցին
 բարիչոնս , զի օրհնեցից
 դանուն քո յանձնեանս յա-
 ճիտեանից : Ամէն :

Իղճ 'ի խորոց սրտէ 'ի մէջ
հիւանդութե :

Իսկապառութի յանխառնական
որ հասանիս 'ի ծագաց մին
չև 'ի ծագս աշխարհի հոգ
րեղապէս , և կարդանորես
դամենայն բոյով բաղցրու
թք , հարեր զիս այսու հի
ւանդութք և տկարութք
մարմնոյս բայց կարդանո
րես . զսա բաղցրութք 'ի
միտս քո և 'ի փրկութի իմ ,
որ դամենայն կշռով , Թո
ւով , և չափով տրամատրես
Ո՛վ հայր ամենակարող , յոր
մէ ամենայն տուրք բարիք
և ամենայն պարզեք կա
տարեալք ի զաննն , և ամ
ենայն տրամատրութիւնք
ան

անձանց մերոց 'իբէն սոտ
բաբաշխին , որպէս և այս
հիւանդութիւն զոր այժմ
կրեմ , նայեաց 'ի վշտագնե
ցեալ ծառայ քո , և տրա
մադրեալ զիս ըստ բուն հա
ճութեան , բան զի դու ես
որ կառավարես զամենայն ,
և դու պահես զամենայն
ոսկերս մեր , և մի 'ի նոցա
նէ առանց քո ոչ փշրեսցի :
Հերբ գլխոց մերոց Թո՛ւե
ցեալք են առաջի քոյ , և
'ի ձեռին քոյէ՛ ժառանգու
թի մեր , դու հարկանես
և դու բժշկես , կեցուցա
նես և մեռուցանես , Թէ
կեանք և Թէ մեռանիսք քոյք
եմք Տեր , եղիցին կանք քո
օրհնեցեալ : Ա՛թէ զբարիս
ըն

ընկալաք ՚ի ձեռանէ բուսիսէ
 չարեացս ևս հասքերել
 պարտիսք , որք սակայն ոչ
 եղիցին չարիք , եթէ ըն-
 դուհիցիսք ըստ հաճոյց
 բոց , որ զմեզ խրատեսս և
 բրև զորդիսս մա ՚ի կրթու-
 թիւնս , զի չարիք այսոքիկ
 դորձակեցք լիցին մեզ ՚ի
 բարինս :

Տէր ես ծառայ բո եմ , և
 որդի աղակնոց բոց , արա՛ս
 ընդիս որպէս և հաճոյ ե-
 ղիցի առաջի բոց , և ո՛վ
 կցեմ ես , որ ընդ դէմ
 դառնայցեմ բեզ , բան զի
 ո՛վ ընդ դիմացաւ բեզ , և
 ընկալաւ զխաղաղութիւնս :
 Ե՛հա՛ւասիկ ես կաւ , և դու
 բրուտ , կազմեա՛ս և թրձեա՛ս
 զիս

զիս 'ի հարցի այսմիկ ներդու
 Թեան , զի լինիցիս բեզ ա
 նօթ պատուական : Այ
 բժիշկ , որ բանիւ բժշկեա
 զամենայն հիւանդութիւնս
 հողւոյ և մարմնոյ , բժշկեա
 զիս Տէր և բժշկեցայց հո
 գւով , կեցն զիս Տէր , և
 կեցից ևս մարմնով , 'ի բեզ
 վատահանամ , և ոչ 'ի բժի
 շկս և 'ի դեղս , քան զի Ե
 Թէ դու ոչ կանգնիցես ըզ
 տունս մարմնոյ իմոյ , ինանիս
 վատակին շնորհք նորա :
 Դու ուրեմս դեղոց այսո
 ցիկ տուր զգորութիւնս , զի
 զկատարումս իւրեանց ու
 նիցին 'ի յիս , ապա Թէ ոչ ,
 զհասբերութի դորձեան յան
 ծին խնում , քան զի նաէ
 դեղ

քեղ ստոյգ և զօրաւոր ընդ
 դէմ ամենայն հիւանդու-
 Թեանց մարմնոյ իմոյ , զոր
 մինչև ցայս վայր մնուցի
 փափկութիւն , և տածեցի
 հեշտասիրութիւն , և խոթա-
 ցուցի զմարմինս իմ , քու
 ուրեմն ըստ հաճոցից բոց
 խորտակեալ զմարմինս իմ ,
 զի կեցցի Թշուառացեալ
 հոգի իմ իյաւ խոտեան :

Ամէն :

Յանձնարարութի հոգւոյ 'ի ձեռս
արարչագործին :

Ըրդէս իսկ առողջ և կա-
րող գորով յանձնառնեմ զիս
բեղ Վհ, զի մի' գուցե 'ի
հո՛ւաղիչս իմ ո՛չ կարիցեմ
զգատտապէս յանձն առնել
բեղ զսոյս : Երկնս ի ժա-
մէն յայտնանէ , յորում 'ի
մէջ կենդանեաց գորով ,
ո՛չ ճանաչեցեմ զգորս իմ ,
ըստ որում տեսի զբազու-
մս , որք ունելով զառե-
արութի շնչոյ և զկեանս ,
ո՛չ գիտէին զհնքեանս գող
կենդանիս : Ո՛վ յայտն ժա-
մու յորում հոգին շարժի ,
և սարսափի 'ի փոխանանէ , և
յելանելոյ 'ի բանտէ մար-
մսոյ

Ըստ իւրոյ ընկալցի զսա ,
 եթէ դու ստեղծօղի ի բաց
 մերժիցես : Այլ հասկերող
 Յս յիշեա՛ս , զի և դու ի
 յեախն անձկութեդ արտա-
 սուեցեր , և զքեզ Թողե-
 ցեալ և լքեցեալ գող ամ-
 բաստանեցեր , և զհողիդ
 բո ամենամարբուր ի ձեռն
 հօր յանձն արարեր , աղա-
 ղակեցեր , և անհնչացար :
 Եհա ես ևս առքեզ աղա-
 ղակեմ , զի դու փրկեց իմ
 ընկալցիս զհողի իմ , մինչ
 որպիսեաւ և իցէ հիւան-
 դութեամբ իմարմսոյ աս-
 առ երանիցէ : Յիշեա՛ս ո՛վ
 բարի Յիսուս , զի իկասկն
 զբազուկս բոյս տարածե-
 ցեր , զկողս բոյս բացեր ,
 և

և զզրուխո՞ խոնարհեցու
 ցեր , զի ահա հոգի իմ լքե
 ցեալ յամենից ստեղծու
 ծոց , զապա՛ն ինուծի ին
 դրէ , ՚ի բազումս բոյս դի
 մէ , և ՚ի գոյ բո անկանի ,
 ներեա՛ն ուրեմս աղաչեմ ո
 զորմելոյ այսմիկ առբեղ
 մերձենալ , և մի՛ անտի ՚ի
 բաց մերժիցես , մինչև ան
 ցանիցէ բարկութիւնս բո ,
 բան զի անդ աներկեւանա
 պէս կայցէ , և անդ ՚ի սպա
 սա՛ն որացն դժոխոց Թաղչի
 կարիցէ : Ըրո՞ ՚ի ձեռս բո
 Տէր յանձն առնեմ զհոգի
 իմ , զոր դու ստեղծեր և
 նորոգեցեր , մի՛ անտես առ
 ներ զստեղծու՛ած բո , ահա
 Թողում զաչխարհ և փութամ
 առբեղ

առքեզ դալ, հեռանաւ յեր-
 կրան որացս, զի առքեզ մեր-
 ձեռացելս, ելանելս ՚ի բնա-
 կուԹԷ մարմնոյս, և դիտելս
 ՚ի բնակարանս հրեշտակաց,
 ընկալ զիս ՚ի յարկս բոյս յա-
 ճիտեանից, և մի՛ մերժեր զիս
 յերեսաց բոց, զի դու ես
 յոյս իմ ՚ի մանկուԹԷ իմսկ։
 Վայեաց Տր ՚ի ծառայ բո,
 զի դու ես ՄԾ փրկիչ իմ,
 նու՛ն աղեցաւ սիրտ իմ և մար-
 մինս իմ, բաժինս իմ ՄԾ յա-
 ճիտեանս, առաջի բոյէ՛ միմ
 ցանկուԹի իմ, և առքեզ
 տենչայ հոգի իմ, օգնեա՛ ինձ
 ՄԾ փրկիչ իմ, և փրկեա՛ զիս
 զիս փառաց անու՛նս բոց
 ՄԾն։

Յորժամ հիւանդն կայ 'ի վրանդի
 առեալ զհասելու թիւն Քի 'ի
 ձեռն ասացի զսղոթս :

Երկրպագեալ բեզ Յս Բս,
 և օրհնաբանեալ զբեզ, զի
 'ի ձեռն խաչի բոյ փրկեցեր
 զաշխարհ, և 'ի ձեռն ա-
 բեան բոյ հեղեցելոյ յեր-
 կեր վերանորոգեցեր զմեզ :
 Չգեա՛ զիս ա՛ռ բեզ ո՛վ բա-
 ըի Յս, որ ասացեր, Թե
 յորժամ բարձրացայց յերկրի,
 զամենեսինս ձգեցից առիս
 պահեա՛ զիս հզօր ձեռամբ
 բով, զի մի՛ ոք յառիշտակե-
 լով զիս մեկնսիցե՛ 'ի բէն : Ո՛վ
 հողիդ Քի սրբեա՛ զիս,
 արիւն Քի մաքրեա՛ զիս,
 մարմինս Քի կեցո՛ զիս, Զուր
 կողինս

Կողմն Վի արբն զիս , չար
 չարանք Վի զօրացն զիս :
 Տարի Յս լուր Խնձ , 'ի
 մեջ զիրաց բոց ծածկեալ
 զիս , և մի' Թողուք զիս որո
 շիլ 'իբէն , 'ի Ժամու մա
 հուճան Խնոյ կոչեալ զիս , և
 հրատայեալ առքեղ դալ ,
 զի ընդ սքս բոյս օրհնեցից
 դքեղ 'իյաւ Խոտեան : Մի'
 ընկենուք զիս 'յերեսաց բոց ,
 և զհողի բո սք մի' հաներ
 յինէն , մի' կորուսանիցի զիս
 անօրէնու Թի Խն , զոր էս
 տեղծ ասենացօր բարերա
 լու Թի բո : Կայեալց յիս
 աչօք ողորմութեան բոյ : և
 լուր Խնձ որ յուսացեալս եւ
 'իբէղ , և զԹաւ յիս , որ լի
 եւ Թշուառութեամբ : Ողջ
 լի ր

լե՛ր աղբիւր բարուԹԷ, ող
 լե՛ր փրկանէա պատարագ
 մատուցեալ ՚ի վր խաչափայ
 աին, ող լե՛ր պատմեալիս
 և մեծագին արիւն հեղե
 ցեալ ՚ի վերաց ՏԵ խոյ ՅԷ
 ՔԷ ՚ի լուացումս մեղաց
 աշխարհի = Յիշեա՛ Տե
 դատեղձնեա՛ թո, զոր ա
 լեա՛նք թո՛վ վերապնեցեր,
 բաւ լիցի ինձ պարծիլ,
 բայց միայն ՚ի խաչ ՏԵ մե
 թոյ ՅԷ ՔԷ, որով ինձ աշ
 խարհ ՚ի խաչ ելեալի՛, և
 ես աշխարհի = Մհա տե
 անեմ զքեզ բաղարագու
 նեղ փրկիչ կախեցեալ ՚ի
 խաչին բաղկատարած, ու
 ներով զգումե թո խոնարհե
 ցեալ, պատրաստ սո՛ւ ՚ի
 ողջա

տղջադուրել զմեզ, և սխորա
 լի ձայնիւ հրահրես զամե
 նեսեան ասելով, եկաք
 առիս ամենայն աշխատե
 ցեալք և բեռնաւորք, և ես
 հանդուցից զձեզ: Եւ հրահ
 սիկ զամ ասքեզ Տ՛ր, արա՛
 ընդիս ըստ բանի բուս, և
 հանդո՛ղիս, բան զի զամ
 փաստակեցեալ և ծանրա
 բեռնեցեալ մեղօք խնովք,
 արա՛ զքաղցրութի ընդ ծա
 ռայի բուս, որ զցաւս և
 զաշխատութիս մեր բարձեր
 ՚ի վր խաչին: Եւ մէն:

Վասն մեռելոց :

Եկաք երկիրպատգուք այն
 միկ Թագաւորին , որու
 կեան ամենքեան : Օ հան
 դիստ անխտեմական սրտ
 դեւան նմա Տ՞ր : Եւ լոյս
 մշտնջեմաւոր ծագիցի նմա :
 Իստորոց կարդացի սոք քեզ
 Տ՞ր , Տ՞ր լուր ձայնի իմուս :
 Եղիցին ականջք բոյք լաօղք
 դձայն աղաչանի իմոյ :
 Թե զանսորէսու Թիս բնակցես
 Տ՞ր , Տ՞ր ո՞վ բարեբոցի :
 Քանզի սոք քեզէ՛ այցե
 լուծի , Եւ վասն օրինաց բոց
 համբերի քեզ Տ՞ր :
 Համբերեաց անձս իմ բա
 նի բուս , յուսացաւ հողի իմ
 Ի Տ՞ր :

Իսպահէ

Իսպահէ առաւօտու մինչև
 յերեկոյ , յուսայցէ Իսրայէլ
 'ի ՏՐ :

Այլ զի առ ՏՐ է՝ ողորմու
 թի , և առատաձոխ առ
 նախ փրկութի :

Եւ նա փրկեացէ զԻսրայէլ
 յամենից նորին անօրէսու
 թէց :

Օ հանդիստ աւիտեանահան
 պարդեւա՛ն նյ ՏՐ :

Եւ լոյս մշտնջենաւ որ ծա
 դեցի նյ : Օ դործս ձեռաց
 բոց Տէր մի՛ անտես առ
 ներ :

Ի ուայ զճայս 'ի յերկնից , որ
 ասէր ինձ : Երանի մեռելոց
 որք 'ի ՏՐ ննջեցին :

Օ ամենայն զոր տայ ինձ
 հայր , առ իս եկեացէ , և

որ դայ սու խո ոչ մերժեցից
 զսա արատքս :

Ես եմ յարութի և կեանք ,
 որ հաւատայ յիս՝ Թէ և մե-
 ռանի՝ կեցցի , և ամենայն
 որ կենդանի է՝ և հաւատայ
 յիս , ոչ մեռանիցի ՚ի յաւի-
 տեան :

Օ հանգիստ անխտենաւիանս
 պարգևեալ նց՝ Տր : Եւ լոյս
 մշտնջենաւոր ծաղիցի նոցա :
 Ի դրանց դժոխոց ազատեալ
 Տր զհոգիս նց : Եւ հանգի-
 ցիս ՚ի խաղաղութե :

Տր լուր աղօթից խնոց , և ա-
 ղաղակ իմ սու բեղ դայցի :
 Աղօթեացուք :

Հաւատացելոց ԱՃ , ամե-
 նեցունց հաստիչ և վրկիչ ,
 հոգեաց ծառայից բոց և
 աղախ

աղախանեաց , զԹողուԹիւնս
 համայնից շորհեան մեղաց ,
 զի ներողութիւնս քո՝ որում
 միշտ փափաքին բարեպաշ-
 տիւք առստանայցեն մար-
 Թանօք :

Ասան մեռելոց Եպիսկոպոսաց ,
 կամ Քահանայից :

Ը , որ ՚ի մէջ առաքելա-
 կանաց քահանայից զԺա-
 ոայս քոյս պետականաւ կամ
 Թէ քահանայականաւ արա-
 ղեր արժանապատէութեամբ
 ճոխանալ : Ե նորհեան աղա-
 ջեմք , զի նոցինս և յարակայնի
 դատակցիցինս վիճակակցու-
 Թէ : ՏԷ մերով Յիւ Վիւ :
 Ընկն :

Վասն հօրն և մօրն :

Ըն որ զհայր և զմայր սրա
տունել մեզ հրամայեցեր ,
ողորմեաց բարեգթաբար
հողւոց հօր և մօր խնոյ , և
Թող զմեզս նոցա , զիս և ս
տեասանել զնս՝ ի յուրախուԹԷ
յաւ իտեմանիանի սրայծառու
ԹԷ արժանի արսւ , Տրբ մե
րով Յիւ Վիւ : Ըմէն :

Վասն մեռելոց եղբարց մերձանորաց
և բարեբարաց :

Ըն առատաբաշխիչ ներո
ղուԹԷ , և մարդկայնոյ կե
ցուԹեանս սիրօղ , աղաչեմք
զբոյդ բարեգթուԹի , զի մե
րոյ Ժողովոյն զեղբարս , զմեր
ձանորս , և զբարեբարս , որք
ի կեն

Ի կենցաղոյս յայտնանէ ան
 դրաչնւնցին , բարեխօսու
 թք երանուհւոյս Մարիա
 մու միշտ կուսին , ընդ սր
 բոց բոց ամենից ան մշտն
 ջենանորի երանութե վի
 ճակակցութիւնս ժամանել
 արժանածորիցես , Տէրամբ
 մերով Յի Բի : Ընկն :

Ի յանուր թաղման մեռելոյն :

Ըղատեան աղաչեմք Տք զհո
 զի ծառայի բոյ , կամ աղախ
 նոյ բոյ , զի վախճանեալ Ի
 կենցաղոյս կենդանասցի բեղ ,
 և զոր ըստ մարմնոյ բեկա
 նելութե , կենցաղաւարտ
 թք իսկ մարտկայնով համա
 գործեաց , դու ներմամբ
 ողորմածագունելի բոյոյ բա
 ղե

յեզթուԹԷ՝ ջնջեան և մա-
 բրեան , ՏԷ մերով ՅԷ
 ՔԷԷ : ԼՄԷՆ :

Յանուար տարեդարձականի :

ԼԷ ներողութեց ՏԷ, արևը
 հողւոց ծառայից և աղախ-
 նեայց քոց , որոց զտարե-
 դարձականն համայնշատա-
 կեմք զօր Թաղման , զտեղի
 յարազովացութե , զհանգիստ
 երանութե , և զլոյս սրայ-
 ծառութե , ՏԷք մերով ՅԷ
 ՔԷԷ : ԼՄԷՆ :

Լեթանիայք զձ մեռելոց :

ՏԷ ողորմեաց :
 ՔԷՍ ողորմեաց :
 ՏԷ ողորմեաց :
 ՔԷՍ լուր մեզ :

ՔԷՍ

Քն յար լուր մեղ:

Հայր երկնանոր ՄԾ, ողորմեաց ամենից հաճատացելոյ մեռելոց:

Ողորմեաց ամենից հաճատացելոյ, ողորմեաց ամենից հաճատացելոյ,

Ողորմեաց ՄԾ, ողորմեաց ՄԾ ԵրրորդուԹի ՄԾ ՄԾ, ողորմեաց:

Սրբուհի Մարիամ, աղօթեան վասն հաճատացելոյ մեռելոց:

ՄԾ հի ՄԾ Բաժին, աղօթ:

ՄԾ հի կոյս կուսանաց, աղօթ:

ՄԾ Միբայել, աղօթ:

Եւ մենայնք սքք Հրեշտակեւ

Հրեշտակապետք, աղօթ:

Թեցեք վասն հաճատացելոյ մեռելոց:

ՄԾ

ՄԲ Յօհաննէս մկրտիչ, առ
 ՄԲ Պետրոս, աղօ.
 ՄԲ Պօղոս, աղօ.
 ՄԲ Յօհաննէս, աղօ.
 Համայնք սքք Լ. Ռաբէալք և
 Լ. Էտարանիչք, աղօ.
 ՄԲ Ստեփաննոս, աղ.
 ՄԲ Լորէնցիոս, աղ.
 Լ. մք սքք Մարտիրոսք, աղ.
 ՄԲ Գրիգորիոս, աղ.
 ՄԲ Լ. մքրողիոս, աղ.
 Համայնք սքք հայրապետք,
 և խոստովանօղք, աղօ.
 Արքուհի Մարիամ մազդա-
 ղենացի, աղօԹեան վանս
 հանատացելոց մեռելոց:
 Արքուհի Կատարինէ, աղօ.
 Լ. մք սրբուհիք կուսանք, և
 այրիք, աղօԹեցէք վս.
 Համայնք սքք և սրբուհիք
 ԼՅ

Եւ թարեխօսեցէք զամն
հո՛ւ առայելոց մեռելոց .

Եւ յերու լե՛ր Տ՛, խնայեա՛
նոցա Տ՛ :

Քա՛ն աբար լե՛ր նոցա , և
յար լուր մեղ Տ՛ :

Ի համայնէ չարէ զերծ-ն
զնոսա Տէր :

Ի բարկու թե՛նէ բուսէ զեր .

Ի յիշխանու թէ՛ դեւին զեր .

Ի բոցոյ հրոյն զերծ .

Ի բանտէ ստու՛ն երաց մահու
զերծ .

Ս ւ ասբժի բոյոյ յղացման ,
զերծ .

Ս ւ բոյոյ ծննդեան զեր :

Ս ւ բաղցրասդունեղի բոյոյ
անու՛ան զերծ-ն զնս Տէր .

Ս ւ բազմու թէ՛ բոյոյ ողոր
մու թէ՛ ,
զերծ .

Ս ւ

- Վ Ի սաստիագո՞ւնեղից չար
 չարանաց քոց, զերժ.
- Վ Ի մեծագո՞ւնեղի քոյոյ ա
 րեան, զերժ.
- Վ Ի սրբագո՞ւնեղից քոյոց
 խոցո՞ւածոց, զերժ.
- Վ Ի պատուէականի քոյոյ մա
 հո՞ւան զերժ. ո՞ր զնոսա Տր:
- Մ Եղանորքս զքեզ աղաչեմք
 լուր մեզ:
- Ար զՄարիամ արձակեցեր,
 և ա՛ւաղակին լուար, զք:
- Ար զկեցուցանելիս կեցու
 ցանես ձրի, զքեզ:
- Օ ի դժնօղս, զմերձա՛ւորս,
 և զբարերարս մերս ի
 պատժից դժոխոց ապրե
 ցուցանել արժանա՛ւորի
 ցես, զքեզ:
- Օ ի զամենայնս հա՛ւատա
 ցեալս

ցեալս ննջեցեալս ՚ի յաճի
տեմականի դատապար
տաննէ ազատել արժա
նանքորիցես, զքեզ:

Օ ի ամենեցունց հաճա
տացելոց ննջեցելոց, որոց
՚իյերկրի յիշատակ յատ
կասպէս լինի, որորմիլ ար
ժանանքորիցես, զքեզ:

Օ ի նց ամենեցուն խնայել
ններել արժանանքորիցես
զքեզ:

Օ ի զկարօտութիւնս նոցա
լցուցանել արժանանքորի
ցես, զքեզ:

Օ ի ջոկք հրեշտակաց պայ
ծառապէս օգնիցես, զքեզ:

Օ ի դատք նախապետաց ն
մարդարեից նպաստք նց
լինիցին, զքեզ:

P

Օ ի

- Օ ի առաքելոց Երասէ փա-
 ռանորք առ ընդունիցին
 զնոսա, զքեզ.
- Օ ի զօրք մարտիրոսոց պայ-
 ճառազդեցից պարառնի-
 ցեն զնորք, զքեզ.
- Օ ի խոստովանողաց սրբոց
 պարք նոցա առաջնորդի-
 ցեն, զքեզ.
- Օ ի հրճուեցելոց կուսա-
 նաց խումբք նոց յար հե-
 տե-իցին, զքեզ.
- Օ ի սու ստեղծիչն իւր-
 եանոց՝ որ զնս ի կանոյ եր-
 կի կերպացոյց անդրա-
 դառնալ բան-իցեն, զքեզ.
- Օ ի դեմ հեզին և բաղցերն
 Յի նոցա բարեգթապեա
 երե-իցն, զքեզ.
- Օ ի սու ազակողմս բո ի վի-
 ճակս

Ճակա ընտրեցելոց զնոսա
վերջնո-ուհիցիս, զքեզ աղ.
Որքի Լ.Յ աղբիւր դժուժէ.

Որ զբանալիս ունիս մահու
և դժոխոց, զքեզ աղաչ.

Գառն Լ.Յ, որ բառնաս
զմեզս աշխարհի, շնորհեա՛ն
նոցա զհանգիստ :

Գառն Լ.Յ, որ բառնաս
զմեզս աշխարհի, շնորհեա՛ն
նոցա զհանգիստ :

Գառն Լ.Յ, որ բառնաս
զմեզս աշխարհի, շնորհեա՛ն
նց զհշտնջենան որն հան-
գիստ :

Քս անաս մեզ :

Քս յար ընք մեզ :

Տք ողորմեաց :

Քս ողորմեաց :

Լ Ղօթեացուք :

Քեզ Տ՛ր յանձնառնես զհո-
ղի ծառայի բոյ , կամ ա-
ղախնոյ բոյ զի վախճանեալ
ի կենցաղոյս կենդանացի
ի բեզ , և զմեզս զորս ահա-
բուժք մարդկայնոյ կենցա-
ղաւարուժէ է՛ գործեալ ,
դու ներմամբ բոյոյ ողորմա-
ծագունեղի գթութէ ջնջի-
ցես : Տ՛ք մերով Յիւ Քիւ .
Լ մէն : Հայր մեր որ :

Երբ լն մեռելոց :

Յա՛ւուր յայնմիկ յա՛ւուր
ցառման ,
բնաւք կենցաղք յաճիւնս
դառնան ,
չստ գուշակի և ըստ Դա՛ւ-
Թեան :

Որ .

Որքան երկիրդ է՛ լինելոց :
 մինչ դատանորն է՛ առգա-
 լոց ,
 զհամայնս յանկարծ տարա-
 ցրելոց :

Քողն ահաբեկ յորժամ հնչի ,
 'ի գերեզմանս հանրոյ երկրի ,
 բնութի բոլոր յատեան ամի :
 Մահն և բնութինս յոյժ
 երկնցն ,
 մինչ տեղծութեամբ համ յառ-
 նիցն :

զի դատողին համարս տայ-
 ցն :

Գերդ գրեցեալ յառաջ բերի ,
 բոլորն յորում պարունակի ,
 ուստի աշխարհ իսկադ-ատի :
 Մինչ դատանորն յատեանս
 նստցի ,

որ ինչ Թագչի արտաբացցի ,

նչ ինչ անսխիժ յայնժամ
Թողցի :

Օ ինչ անդ Թշուառս եմ
ողելոց ,

կամ զո՞ր միջտորդ աղերսե-
լոց ,

մինչ ինչ հաղիւ արդարք կե-
լոց :

Ը. զբայդ սարսելոց մեծութե :
զձիր ընձեռող կենդանութե :
կեցո՞ղիս աղբիւր դժութե :

Յիշեա՛ Յս դժամ Տր իմ ,
որ մարմնացար ՚ի պատճառս
իմ ,

մի՛ մերժեր զիս մինչ դատի-
ցիմ :

Դիմողրել զիս նստար խոն-
ճեալ ,

փրկեցեր զիս ՚ի խաչ ելեալ ,
տուր զի իցեմ քե- փրկեցեալ :

Ըրդար դատող վրէժինս
 դրուծէ,
 զձիր շտրհեան՝ ինձ Թողուծէ,
 յառաջ բան զօրդատողուէ:
 Եբր յանցանոր միշտ տա
 դնապիս,
 զի շառաղնեն մեղք զերեսս
 իս,
 ինձ մաղթողիս ներեան՝ Տր իս:
 Ար զՄարիամ արձակեցեր,
 անաղակին իսկ ներեցեր,
 զյոյս ինձ ևս մեծ շտրհեցեր:
 Ըղերսանք իս ոչ ինչ արժեն,
 բայց դժուծբդ ան բեզ
 ելցեն,
 զի մի՛ դեհեանք զիս կիզեցեն:
 Եւս յօդեաց զտեղի շտր
 հեան,
 յայժեաց ՚ի բաց զիս որոշեան,
 յաջակողման բուս՝ զետեղեան:

Մինչ զանիծեալս տարհեր
բնոցես ,

հրոյն կիզոյն առ մատնիցես ,
զիս ըսդ օրհնեալս հրանի
բնոցես :

Պիսօք կորուք զքեզ աղեր
սեմ ,

զսիրտ իմ փղծկեալ բեզ նս
հիրեմ ,

զհոդ փախճանի իմ բեզ
յանճնեմ :

Օր արտատուաց օրն այն
իակէ՛ ,

մինչ յաճիւնից նա յառնիցէ ,
որ ըստ մեղաց դատելի է :

Սին ուրեմս ՄԾ ներեալ ,
գլԹ ուԹԲ բով Յս խնայեալ ,

և զհանդիստ յարաշնորհեալ :
Լճն :

Մաղ

Մարթանք ին ժամու ննջման :

Յանուն Տոր , և Որդւոյ ,
և Որդոյն սրբոյ Մէն :

Օ զիշերս հանգիտոս , և
զվախճանս կատարեալս ,
չտրհնցէ մեզ Տր ամենակա
րօղ : Մէն :

Օգնութիւն է՛ մեզ յանո
ւանէ Տր որ արար զեր
կինս , և զերկիր :

Տայր մեր : Որդոյն բեղ :
Խոստովանիմ Մ. յ , և այլն :
Մ. զօթեցուք :

Մ. յ արս աղաչեմք Տեր
բնակութեւս այսմիկ , և զա
մենայնս նմագութի թշնա
մեոյն ինամսէ իբաց մեր
ժեան , և հրեշտակք բոյք սբք
բնակիցեն ինմա , որք և

P 5 զմեզ

քմեղ 'ի խաղաղութե պահ
 պանիցենս , և օրհնութի բո
 լիցի 'ի վր մեր միշտ , Տրբ
 մերով Յիւ Վիւ : Ամէն :

Մ. պահապան Հրեշտակն :

Այլ հրեշտակ ԱՅ , որ ետ
 պահապան իմ , յանձնառնեմ
 զիս քեզ , լուսանորեան զիս
 աղաչեմ այսօր դժուրեանք
 վերնականաւ պաշտպանեան
 իսկ զիս , հովնեան և կա
 ռաւարեան : Ամէն :

Աստուած որ զարմանակա
 նաւ կարդիւ զսպասանորու
 Թիւն հրեշտակաց , և մարդ
 կան անօրինես , շնորհեան մեզ
 այցարար , զի որովք քեզ
 յանդիման եղելովք պաշտօն
 քեզ 'իյերկինս մատուցանի ,
 սոքօք և կեանս մեր 'իյերկրե
 պաշ

պաշտարանիցի , Տրբ մերոյ
Յեւ Քեւ : Ըմէն :

Յիշատա՛ք Աստուածածնին :

Ո՛վ ամենասրբունի մայր
մերոյ փրկչին , որ ես դուռն
ընդ անցս երկնի , և ասդ
ծովու : Օգնեա՛ աղաչեմք
ժողովրդեանն գթեցելոյ ,
ոմ զի զարթեցէ նոցին այ-
ցելուն : Իսու որ ծնար ՚ի
սքանչուան բնութե , զսբն
քո արարիչ , կոյս նախկնա-
դոյն , և վերջնադոյն : Որ
՚ի բերանոյն Գաբրիէլի ըն-
կալար զտղջոյնն զայն , մե-
ղաւորացս յար գթա՛ն :

Տրեշտակ Տն անեանաց
Մարիամու : Եւ յղացաւ
՚ի Ոգւոյն սրբոյ :

Լ. զօժիք:

Օ շտրհա բոյս աղաչեմք,
և այն ունի վերայ:

ԼԵ որ զարարեալ յանխառն
նամիանաց կենաց երանու
հւոյն Մարիամու Ընթաց
ցելով կուսածեանքն սեռի
մարդկայնայ ընծայեցեր,
շտրհեան մեզ աղաչեմք, զի
դնա վանս մեր բարեխօսել
դպացուք, որով արդիւնա
ւորեցաք զարարեալին կենաց
ընդունելի, զՏրս մեր Ես
Կ. ս: Լ. մէն:

Ողջոյն բեղ Թագուհի երկնաց
Լ. է. տիրուհի հրեշտակաց:

Մաշվե արմատ կենաց:

Ողջոյն բեղ դուռն յոր լոյս
աշխարհի ծագեցաւ:

Ողջեր ով ամենադեղեցիկ,
և

Ե զիս մեր զՔստոս աղերսեան :
 Լ ըրժանացն զիս գովել զբեզ
 կոյս սրբազան :

Եւ տուր ինձ զօրութի ընդ
 դէմ Թշնամեաց քոյ :

Լ զօրք :

Բարեկեան ամենակարող Լ Տ
 անասաութե մերում զնը
 պատ , զի որք զ յիշատակ
 սրբութեոյ Լ Տաճնին միշտ
 առնենք , օղնութեանք նորին
 բարեխօսութեանն՝ ի մերոց
 յառնիցենք յանկրանութեոյ :
 Տք մերով Յիւ Քիւ : Լ մէն
 Արախ լե՛ր Թագուհի երկ
 նից ալելուիայ :

Քանզի զոր իբեզ կրել ար
 ժանան որեցար , ալելուիայ :

Յարեաւ ա՛հա ոմ յասայն ,
 ալելուիայ : Խնդա՛ն և ուրախ

լե՛ր

լե՛ր կոյս Մարիամ, ալիլու-
 հայ: Օ ի ճշմարտապէս յա-
 ղեաւ Տէ՛ն ալիլուհայ:
 Լ. դօժք:

ԼՃ որ յարութի՛ք որդւոյ բոյ
 Տէ՛ն մերոյ Յի Կրի զաշ-
 խարհս հրճուեցուցեր, շար-
 հեան աղաչեմք զի ՚ի ձեռն
 նորին ծնողի կուսին Մա-
 ղիանու, ըստ ունիցիմք զին-
 դութի կենաց մշանջենաւո-
 րաց, նոյնով Յի Կրի Տէ՛ն
 մերով: Լ. մէն:

Աղջ լե՛ր Թագուհի մայր
 ողորմութե, կեանք, բաղց-
 րութի, և յոյս մեր ողջ լե՛ր:
 Լ. ա. բեզ վերագոչեմք աջ-
 սորեցեալք Եւայի որդիքս:
 Լ. ա. բեզ յար հառաչեմք,
 հեճ-եճ-ելով և ողբալով յայս-
 մանէ

մանկ արտասու՛ւաց վայրէ ,
 աղէ ուրեմն ո՛վ փաստաբան
 մեր , դարձո՛ւն մեզ ողոր-
 մած աղու՛նեղս հայեցու՛ածս
 բոյոց աչաց : Եւ զՅս Բա-
 բեբանեցեալ պտուղ որո-
 վայնի բոյ , զկնի այսր արտ-
 բանի վայրեա ցոյց մեզ , ո՛վ
 համեղաբարոյ , ո՛վ դժած
 ո՛վ բաղցր կոյս Մարիամ :
 Եղօթեա՛ մի մեր սբհի ԵՃ
 ածին : Օ ի խոստմանցն Վ. Ե
 արժանա՛ւորիցուք :

Եղօթք :

Եմենակարօղ և մշտնջենա՛ւ
 որ ԵՃ , որ փառա՛ւորի մօրն
 և կուսին Մարիամու զհո-
 զի և զմարմինն , Ոգւոյն
 սրբոյ դորձակցու՛թք նա-
 խապարտութեանցեր , մինչ զի
 վա-

վայելչ չափան տաղանւար ար
 ժանանորեցաւ լինել Արդւոյ
 բուս : Տո՛ւր մեզ աղաչեմք,
 զի որք նորին յարայելէրու
 Թքն հրճուիսք, նորին ևս
 դժածիւ բարեխօսուԹքն՝ի
 չարեաց մեզ սո՛ւ կացելոց,
 և՛իյաւհատենասկանէ զերժա
 նիցիսք մահո՛ւանէ : Տք մե
 ղով ՅԻւ ՎԻւ : Ըմէս :

Աղօթք մերձ սո՛ւ անկողինն
 ասելիք :

Լուսանորեան Տք Ըճ ա
 ղաչեմք զխանարս մերս,
 զնենդուԹիս բոլորի այսորիկ
 դիչերիս տարամերժեան՝ի
 մէնջ, զի դու ես այցելու
 մեր : Տք մերով ՅԻւ ՎԻւ :
 Ըմէս :

Գտնանաւք զքէն Թաղանոր
 ՄԺ ամենակարող, յաղագս
 համայնից բարեբազումԹԵց
 բոց իքէն մտ մեզ եղելոց:
 Աղաչեմք ՏԻ հաստ ամենից
 մերոց յանուն բո սք բարե-
 բաբայ, զկենսն անխտե-
 նականս, զի բարեաց զորս
 արարին մեզ: Հողեր ամե-
 նեցունց հանատացելոց նը-
 նկեցելոց շարհու և ողոր-
 մութքն ՄԻ հանդիցեն ի
 խանդաղութե: Ամեն:

Ա. 11 խնս Աղօթք:

Ո՞վ մշտնջենանոր և ողոր-
 մած ՄԺ, ահա՛նախկ ես
 նո՛ւառատադունել ստեղծո-
 ՛ւած բո, ըստ կարի խնում
 և գիտութե անկեալ յերկիր
 առաջի բոյոյ մեծութեդ,
 վերջն

վերջածայեան բեզ զհամեայսս
 դոհուժիս , զորս կարե հա
 Լատարիս որ ծառայսուի
 ընչ իւրում ՏԵՄ առատա
 բաշխի , իս անժոհեղեաց
 բարեբարութեցն , զորս մին
 չեցայծիս ինձ արարեր : Եւ
 հայցեան իբէն իս բոյոյ դժա
 ծի բարեհաճութեդ , մի
 անտես առնիցես զիս , զի
 մի անկանսիցիս յաչաց բոյ
 այլե դոհանամ զբէն , եւ
 բարեբանեմ զբեզ , վասն զի
 յաճուր այսմիկ բարեդժա
 պէս պահպանեցեր զիս ,
 ազատեցեր , եւ պահեցեր ի
 բազմաց վտանգից , ըստ հո
 գւոյ եւ ըստ մարմնոյ , Թե
 եւ վասն մեղաց ինոց արժա
 սի էի իբաց մերժիլ իբէն :
 Աւտի

Աւտի ի խորոց սրտի խնայ
 ապաշահեալ զյանցանս զորս
 գործեցի այսօր ընդ դէմ
 բուն հանդիսապէհուԹեդ ,
 քիս ոչ սիրելոյ զքեզ , և քիս
 ոչ ընդունելոյ և պահելոյ
 զպատու իրանս քոյս , ըստ
 որուն պարտէր ինձ առնել :
 Եւրդ շնորհեալ ինձ ո՛վ մար-
 դասէր Տէր անցուցանել
 զգիշերս զայս խաղաղակա-
 նաւ հողում , Թարց անկա-
 նելոյ ի ցնորս դիւանականս ,
 քանզի ի ձեռս քոյս յանձն-
 առնեալ ի գիշերիս յայսմիկ ,
 և զանձնայնս աւուրս կենաց
 իմոց զհողի և զմարմինս իմ :
 Պահեալ ուրեմս պահպա-
 նեալ և ազատեալ զիս ի
 գիշերիս յայսմիկ , և յամե-
 նայ

նայտում ժամու, ՚ի փառա
 քոյս ՚ի պատիւ ամեներանե
 ցելոյ սրբուհւոյ կուսին Սա
 ղիամու, ՚ի փրկութի հոգւոյ
 իմոյ, և ՚ի յօգուտ մերձաւո
 րաց իմոյ: Ամեն:

Աղօթք զօրանորք սրբոյն Գրեգորի
Նարեկացոյն :

ՌՌԻ ԱՅ ԱԼԵՆ
դանւոյ, օրհնեալդ
յամենայնի, հօրդ
ահաւորի անքննին

Ծնունդ : Ար տկարանայ առ
իքէն և ոչ ինչ : Ար իծա
դէլ անատուերնշուլից ողոր
մութիք քոյ վատայ, հալինս
մեղք, հաշածին դեք, ջնջին
յանցանք, խղին կատանք,
խորտակին շղթայք, կենդա
նածնին մահացեալք, բժշ
կինս հարուածք, ողջանանս
վերք, բառնին ապակիանու
թիք, տեղի տան տխրու
թիք, նահանջին հեծութիք
վասն

փախնու խաւարն , մեկնի
 մէդն , մերժէ մառախուղն ,
 փարատի մռայլն , սպառի ա-
 ղջամուղջն , վերանայ մութն ,
 դնայ գիշերն , տարագրի տագ-
 նապն , չքանան չարիքն ,
 հալածին յուսահատութիւն :
 Եւ Թագաւորի ձեռն քո
 ամենակալ՝ բաւիչք անի , որ
 ոչ եկիր կորուսանել զմար-
 դկան հոգիս՝ այլ կեցու-
 ցանել , Թող ինձ զանձիւ-
 չարիսն իմ , բազում ողոր-
 մութք : **Օ** ի դու փայն
 ես երկնի անձառ՝ և երկրի
 անդննին , ի տարր գոյնց՝ և
 յեզր ծագաց աշխարհի : Մեկ-
 ղքն անի՝ և յանի , անիւ-
 շրմամբ օրհնեալդ ի բար-
 ձուսս , և բեզ ըսդ հօր և
 Աբույր

Աղայր սրբոյ՝ վայելի վառք
յաւխտեանս : Ըմն :

Աղօթք իւրաքանչ իւրոց անձանց հա-
ւատացելոց 'ի Քս, զորս արարեալ է՝
Տն Ներսէսի հայոց կաթուղիկոսի :

Ը Ն Ը Տ Ո Վ

խոստովանիմ և եր-
կիրապադանեմ քեզ՝
հայր և Արդի և սբ Ադի՝ ա-
նելի և անմահ բնութիւն, ա-
րարիչ հրեշտակաց և մարդ-
կան և ամենայն եղելոց, և
ողորմեաց քոց արարածոցս :
Հաւատով խոստովանիմ և
երկիր պադանեմ քեզ՝ անբա-
ժանելի լոյս միամնական սբ
երզուրդ-ուծի՝ և մի՛ ՄԾու-
Թի, արարիչ լուսոյ՝ և հա-
Զ լա

բաժնից խանւարի, հարածեան
 ի հողաց խնկէ զխանւար մե-
 ղաց և անդիտութե, և լու-
 անութեան զմիտս իս ի ծա-
 մուս յայսմիկ աղօթել բեղ
 ի հաճոյս՝ և ընդունիլ ի բէն
 զխնդրունւածս իս : և ողոր-
 մեաց ինձ բազմամեղիս :
 Հայր երկնանոր՝ ԸՏ Ճշմա-
 րիտ, որ առաքեցեր զՍրդե-
 քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ
 ոչխարին մեղաց յերկինս և
 առաջի բոյ, ընկան զիս ոմ
 զանառակ որդին, և զգեցն
 ինձ զպատմութեանս զառա-
 ջին, զոր մերկացայ մեղօք :
 և ողորմեաց բոց արա :

Որդի Ը՛յ Ը՛Տ Ճշմարիտ՝ որ
 խոնարհեցար ի հայրամհան
 ծոցոյ, և առեր զմարմինս ի

արբուեոյ կուսին Վարիանայ
 քն մերոյ փրկութե, խաչեցար
 և Թաղեցար՝ և յարեար ՚ի
 մեռելոց՝ և հասեար ձար սն.
 հայր, մեղայ յերկինս և
 առաջի բոյ, յիշեալ զիս ոմ
 զանազանս՝ յորժամ դաս
 արբայուք բով և ողորմեաց
 ինձ բազմամեղիս:

Ոգի Մ Մ Տ Ճշմարիտ, որ
 իջեր ՚ի յորդանանս և ՚ի վեր
 նատունս, և լուսանորեցեր
 զիս մկրտութք սբյ աւագա
 նին, մեղայ յերկինս և ա
 ռաջի բոյ, մաքրեալ զիս վեր
 ստին Մ Տ ալին հրով բով, ոմ
 հրեղին լեզուօք զառաքե
 ալան: և ողորմեաց բոյ:

Մնեղ բնութիւնս մեղայ բեղ
 մտօք իմայք՝ հողւով և մար
 Q 2 մտով

Ժամով խնամով , մի՛ յիշեր զմեզս
 իմ զառաջինս՝ մի՛ անուշանդ-
 բուս սրբոյ : և ողորմեաց ինձ :
 Տեսող ամենայնի , մեզայ
 բեզ , խորհրդով , բանիւ , և
 գործով , Չնկեա՛ զձեռադիր
 յանցանաց խնոց՝ , և գրեա՛
 զանուն իմ՝ ի դարութի կե-
 նաց : և ողորմեաց բոց :

Վ՛հնսող գաղտնեաց մեզայ
 բեզ՝ կամաւ և յակամաց , դի-
 տութի և անդիտութեամբ ,
 Թողութիւն չսորհեա՛ մե-
 զաւորիս , դի՛ ի ծննդեան
 աւագանին մինչև ցայսօր՝
 մեզուցեալ եմ առաջի Վ՛Տ
 ութից բոյ , զգայարանօք
 իմօք , և ամենայն անդամօք
 մարմնոյս , և ողորմեաց ինձ
 բազմամեղիս :

Վ՛մե

Բնականաբար ՏՊ՝ դեր պա-
 հապանս աչաց ինոց զերկերդ
 քո սք՝ ոչ և ս հայել արատ ,
 և ականջաց ինոց ոչ ակտր-
 ժիլ լսել զբանս չարութի ,
 և բերանոց ինոց ոչ խօսել
 զստութի , և սրտի ինոց ոչ
 խորհել զչարութի , և ձեռաց
 ինոց ոչ գործել զանկրան-
 քի , և ոտնոց ինոց ոչ դնալ
 ի ճանապարհս անօրէնքե ,
 այլ ուղղեալ զչարժութիս սոցա
 լինել ըստ պատուիրանաց
 քոց ամենայնի , և ողորմեաց
 քոց արարածոց :

Հուր կենդանի ՎՊ՝ զհուր
 սիրոց քոց , զոր արկեր յերկեր
 բորբոքեալ յանձն իմ , զի այ-
 ըեացի զազա հողւոց ինոց , և
 սրբեացի զխիղճ մտաց ինոց

և մաքրեացէ զմեզս մարմնոյ
 իմոյ , և վառեացէ զոյսս դի-
 տուԹԷ քոյ 'ի սրտի իմուս :
 և ողորմեաց ինձ :

ԻմաստուԹի հօր Յս' տուր
 ինձ զիմաստուԹիւնս զբարիս
 խորհիլ և խօսիլ և գործել
 առաջի քոյ 'յ ամենայն ժամ ,
 'ի չարեաց խորհրդոց 'ի բանից
 և 'ի գործոց վրկեանս զես : և
 ողորմեաց քոյ ար :

Կամեցող բարեաց' ՏԻ կա-
 մարար , մի' Թողուր զես 'ի
 կամսս անձինս իմոյ դնալ , այլ
 առաջնորդեան ինձ լինիլ միշտ
 ըստ կամաց քոց բարեսիրաց :
 և ողորմեաց ինձ բազմամե :
 Ըրբայ երկնաւոր' տուր ինձ
 զարքայուԹի քո , զոր խոս-
 տացար սիրելեաց քոց , և

դորացո՛ր զսիրտ իմ առնել զմե-
 զս , և սիրել զքեզ միայն՝ և
 առնել զկամս քո : և ողոր-
 մեաց քոց արարածոց :

Խնամող արարածոց՝ պահեա՛ւ
 նշանաւ խաչի քոց զհոգի և
 զմարմին իմ , 'ի պատրանաց
 մեղաց՝ 'ի փորձութեց դի-
 ւաց՝ և 'ի մարդոց անիրա-
 ճաց , և 'յամենայն վտանգից
 հոգւոց և մարմնոց : և ողոր-
 մեաց ինձ բազմամեղիս :

Պահապան ամենայնի « Բ »
 աջ քո հովանի լիցի 'ի վր իմ
 'ի տուէ և 'ի գիշերի , 'ի նստիղ
 'ի տան՝ և 'ի գնալ 'ի ճանա-
 պարհի , 'ի ննջել և 'ի յառնել
 զի մի՛ երբեք սասանեցայց :
 և ողորմեաց քոց արար :

Մէ իմ՝ որ բանաս զձեռն

բո և չսուս զամենայն արա-
 րածս ողորմութի բող, բեղ
 յանձն առնեմ զանձն իմ դու-
 հողան և սրատրատեան ըզ-
 պէտս հողւոյ, և մարմնոյ
 իմոյ յայսմ հետէ մինչև յա-
 ՛ւրիտեան: և ողորմեաց ինձ
 բազմամեղիս:

Պատճուցիչ մոլորելոց՝ դար-
 ձն զիս ի չարեաց սովորու-
 Թեց իմոյ ի բարի սովորու-
 Թի, և բնեռեան ի հողի իմ
 զսոսկալի օր մահուն և զեր-
 կելի գեհեմոյն և զսէր ար-
 բայութեան, զի զղջացայց ի
 մեղաց և գործեցից զարդա-
 րութիւն և ողորմեաց բոց
 արարածոց:

Մղբիւր անմահութե՛ աղ-
 բիւրացն ի սրտէ իմմէ զար-
 տա

առաւել ապաշխարութեան
 պոռնկին , զի լիւացնց զմեզս
 անձին խնոյ յառաջ քան զե-
 րանէն իմ յաշխարհես : և
 ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :
 Պարգևիչ ողորմութե՛ս պար-
 գևեան ինձ ուղղախառ հա-
 լատով և բարն գործով , և
 սբջ մարմնոյ և արեան քո
 հաղորդութե՛ք գալ առ քեզ :
 և ողորմեաց քոց ար :

Բարեբար Տէր՝ հրեշտա-
 կի բարւոյ զիս յանձնեցեալս
 արժանացուցես , բազմա-
 թե՛ անամբել զհոգի իմ և
 անխռով անցուցանել ընդ-
 չարութի այսոցն , որք են
 ինտրքոյ երկնից , և ողոր-
 մեաց ինձ բազմամեղիս :

Այս ճշմարիտ ՎՏ՝ արժա-
 նա

Կան որեւէ զհոգի իմ ուրա-
խութիւն տեսանել զլոյս փա-
ռաց բոց ՚ի կոչման աւուրն ,
և հանդիշի ընդ արդարան :
և ողորմեաց բոց արար :

Դատաւոր արդար՝ յորժամ
դաս փառօք հօր դատել
զկենդանիս և զմեռեալս , մի
մտաներ ՚ի դատատան ընդ-
ծառայիս բոյ , այլ փրկեալ
դիս ՚ի յանխտենասկան հրոյն ,
և շեղի արա՛ ինձ զերանա-
ւէտ կոչումս արդարոց ՚ի Եր-
կնից արքայութիդ : և ողոր-
մեաց ինձ բաղմամեղիս :

Ըմենողորմ Տէր՝ ողորմեաց
տաննայն հաւատացելոց ՚ի
քեզ , ինոց և օտարաց ծա-
նօթից և անծանօթից՝ կե-
դանեաց և մեռելոց , շնոր-
հեւս

Կեանք և Թշնամեաց խնոց և
 առեւելեաց զԹողութի, որ առ
 իս յանցանաց՝ և դարձն զնս
 ՚ի չարեայն, զոր ունին զս
 իս, զի ողորմութեան բուս
 արժանիք եղեցին, և ողոր
 մեաց բոց արարածոց:

Փառանքեալ Տէր ընկալ
 զաղաչանս ծառայիս բոց, և
 կատարեան ՚ի բարի զննաբո
 լածս իս: Բարեխօսու
 Թք սրբուհոց Լճածնին՝
 և Զօհաննու մկրտչին՝ և
 սրբոյն Ստեփաննոսի նախա
 ղկային՝ և սրբոյն Գրիգորե
 մերոց լուսանորչին, և սրբոց
 առաքելոց՝ և Մարգարեից՝
 և Սարգապետաց՝ և Մար
 տիրոսաց՝ և սրբոց Հայրա
 պետաց՝ և Ճգնանորաց՝ և
 Կու

Կուսանայ՝ և ամենայն սր-
բոց բոց՝ Երկնա՛նորայ և
Երկրա՛նորայ : Եւ բեղ
փառք և երկրպագութի՛ն ան-
բաժանելոյ սրբոյ երրոր-
դութե՛զ , յա՛նխտեանս
յա՛նխտենից : Ըմէն :

Մարթանք :

Մի՛ սրբուհոյ անարատի
մօր բո և կուսի , ՏԻ ընկալ
զարաշանս մեր և կեցո՛ւ :

Քարոզ :

Սրբուհի զՄԾածինս՝ և զա-
մենայն սբս բարեխօսս ա-
րասցուք ա՛ռհայր՝ ի յերկինս ,
զի՛ կամեցեալ ողորմեսցի և
գթացեալ կեցուցէ զարա-
րածս իւր : Ըմենա՛կալ ՏԻ
ՄԾ մեր՝ կեցո՛ւ և ողորմեաց :

Աղօթք առ ամենապբուհի կոյսն
Մարիամ Աճածին :

Մենաորեալ և
ամենօրհնեալ
սրբուհի միշտ
կոյս Աճածին

Մարիամ բարեխօսեալ վսեմ
խն մեղանորիս առ միա-
ձին որդիդ Յս Կս Տբն
մեր , զի զօրութեամբ սրբոյ
Պատարագիս , զոր դատնա
կակիժ չարչարանօք իւրօյք
աահանանեաց ի փրկութիւն
հոգոյ խնոյ՝ ողորմեսցի ինձ
չսորհելօյ զթողութի ամե-
նայն մեղաց խնոյ՝ որոց լիօյ
արտիւ զղջամ և յառաջադ-
եմ այլ ոչ ևս մեղանչել ,
միջնորդութիւն ամենազօր
օղնութի : Մեն :

R 2 Կրա

Նշանակութիւնք խորհրդոց սբյ Պա-
տարագին ՚ի վերայ չարչարանաց
ՏԻ՛ն մերոյ ՅԻ՛ ԲԻ՛ :

Լ. շօթք :

ՏԻ՛ իմ ՅԻ՛ ԲԻ՛ որ վնն փր-
կութե մերոյ հաստատե-
ցեր զխորհուրդ սբյ Պատա-
րագիս ՚ի յիշատակ չարչա-
րանաց բոց աղաչեմ զքեզ ,
տուր ինձ այնքան շնորհ և
օգութի զի կարացից մտա-
դրութի լսել զնա , և նովա-
րահիլ զստուղ չարչարանաց
բոց : Լ. մէնս :

Քահանայն երթալով 'ի սեղաննն նշա-
նակէ զՔի երթալն 'ի Պարտէզն:

Ե. ՂՅԹ Բ :

ՏԲ ԽՈՒ ՅԾ ՔԾ որդի Ե. Ե
 Կենդանուոյ որ 'ի մերձեւալ
 Ժամու, չարչարանաց բոց ըս-
 կաար տրտմիլ և տխրիլ շոտ-
 րեւա՛, ինձ դի յօժարութի
 համբերեցից ամենայն նե-
 դութեց, իմոց վսն սիրոյ բոց
 որ ևս ԵԾ սրտի իմոց, և
 դօրութի չարչարանաց բոց
 եղիցի ինձ փրկարար : Ե. ԼԿԾ :

Քահանայն սիրանին զՊատարագն
 նշանակէ զՔսի աղօթելն ՚ի
 մէջ Պարտիզին :

Աղօթք :

Տ՞ր իմ : Յ՞ս Ք՞ս որդի Ա՞յ
 կենդանայ, որ աղօթելով ՚ի
 մէջ պարտիզին կամեցար ,
 զօրանալ ՚ի հրեշտակէ, շտ
 բեւ ինձ , զի զօրութք սք
 աղօթից բոց հրեշտակին բոյ
 միշտ օգնեսցի ինձ ամենայն
 աղօթչս իմ : Ամէն :

Քանհանայն յորժամ ասէ զխոստովանիմն
 նշանակէ զՔի անկանիին ՚ի վերայ
 երեսաց. և զբրանիին արեամբ :

Լ. զօժբ :

Տբ խն Յս Քս որ աղօ
 Թելով բոյ ՚ի մէջ պարտիզին
 ան հայրն երկնամոր ՚ի սաս
 տիկ տրամեթեմէդ հոսեր
 զբրտունս արեանս ամենայն
 երակաց բոյ շտրեւն իսն զի
 և ես յիշելով զչարչարանս
 բոյ հանապազ հեղից ՚յ ա
 շաց խնոյ զաղբիւր տրտա
 սունաց : Լ. յին :

Քահանայն յորժամ ելանէ ՚ի բեմն և
համբուրի զնա՝ նշանակէ յորժամ Քս
զնաց ՚ի դէմ Յուդայի և համբուրի
մատեցաւ ՚ի նմանէ :

Լ. զօժք :

Տս իմ Յս Քս որ յանձն
առեր համբուրիւ մատնիդ
ի յանօրէն Յուդայէ՝ շար
հեան ինձ զի մի՛ երբեք մատ
նեցից զքեզ , այլ զի սիրե
ցից և բարի արարից ամենից
զրպարտողաց և հաշած-չաց
իմոց : Լ. մէն :

Քահանայն զնալօյ ՚ի գրդին կողմն
 նշանակէ զՔսե կապին ՚ի հրէեց :

Լ. Ղօթբ :

Տ՛ւ իմ Յ՛ս Կ. Խ, որ յանձն
 առեր կապել ՚ի հրէեց ա
 զաչևս զքեզ արձակեան զիս
 ՚ի կապեց մեղաց ինոց և
 կապեան զիս կապանօք ա
 մենասրբոց օրինաց բոց՝ ուն
 զի ամենայն զօրութիւն հո
 գոց և մարմնոց ինոց կարա
 ջից քեզ անդ-ադ-ար ծա
 րայել : Լ. մէն :

R 5 Կ. Խ

Քահանայն կարդալով զպատարագ
մուտն նշանակէ զՔի ապրտակիլն ՚ի
տան քահանայապետին Աննայի :

Ե. զօժք :

Տ՞ Խ՞ Յ՞ Ք՞ ո՞ր յանձն
առեր դատիլ ՚ի բրե զմե
զապարտ առաջի քահա
նայապետին Աննայի և
անհրաճաբար տալտակիլ ՚ի
ժառայէ նորին, շարհեան զի
մի՛ երբէք անկայց ՚ի մեղս
այ շարհ Ազւոյդ սրբոյ զիս
միշտ զօրացուցի ՚ի պահել
զպատուիրանս բոյ :

Ե. մէն :

Ք. ա.

Քահանայն յորժամ ասէ Քիբիէ էլէի
 սօն , նշանակի զՊետրոսի ուրանայն
 զՔս Ի տան Քահանայապետին Ապ
 իափայի :

Ե. զօժք :

Տ՞ Իմ Յ՞ Քս որ Ի տան
 Ապիափայի երիցս անդամ
 ուրացեալ եղեր Ի Պետրոսե
 վիսէն , ազատեալ զիս յըն
 կերութի անբարիչս մար
 դոց , զի մի ըստ չար օրի
 նակի նոցին և ևս դորժելով
 զնահացու մեղս , Ի բէն
 հեռացայց : Եւնն :

Քահանայն յորժամ խաղաղութի տայ
 ժողովրդեանն, նշանակէ զՔի հայիլն
 ՚ի Պետրոս, և զնորա զղջումն :

Ե. շօթք :

Տ՞ի իմ Յս Բն, որ հայե
 լով ՚ի մեղուցեալն Պետրոս
 բղխեցուցեր յազաց նորա
 զարտասուս ապաշխարութե
 շնորհեաւ և ինձ հանապազ
 լալ զմեղս իմ, և ոչ ևս եր
 բէք բեզ բարկացուցանել
 մեղօք իմօյք, որ ես ԼԾ իմ,
 և բարութի իմ : Լ՛մէն :

Քահանայն յորժամ կարդայ զաղօթս,
 և զգիրդն՝ նշանակէ զՔսի՛ ածիլն ան-
 Պիղատոս :

Լ. զօթք :

Տ՞ր իմ Յ՞ս Կ՞ս, որ յանձն
 առեր դնալ յատեանն Պի-
 ղատոսի, և առաջի նորին
 դատիչ և ամբաստանիչ,
 ուսո՛ ինձ աղաչեմ զքեզ,
 յաղթահարել զամենայն
 նկնդութիս ամբարիշտ մար-
 դոց, և միշտ բարի գործովք
 դաւանիչ զամենասուրբ հա-
 շտ քոյ : Լ՛մէն :

Քահանայն յորժամ՝ ՚ի մէջ սեղանոյ
 աղօթէ զսանկարդալոյ զանեռա-
 բանն, նշանակէ յորժամ՝ զՔստա-
 քանն առ Տերօղէս :

Ընթացք :

Տր իմ Յս Կս, որ առաջի
 Տերօղէի համբերութեամբ
 լուար չարախօսացն քոց, և
 յանձնառեր զկատականս նոյ,
 շտրեան ինձ, զի մի՛ անի-
 լանութիք զրաբարտողաց ի-
 մոց տառապեցուցեն զիս,
 և մի՛ սրբազան խորութիք
 քո արհամարհեցին կատա-
 կանօք յանօրէն մարդոց :

Ընկն :

Քահանայն յորժամասէ զանէտարանն՝
 և զհանատամքն՝ նշանակէ զհրէից
 յետ ամսիլն զԲն առ Պիղատոս :

Լ. ՂՕԹ ք :

Տ՞ ԽՍ Զն ՎԲն , որ ՚ի հե-
 բօրէի առ Պիղատոս կրկին
 դարձեալ , զնոսին վերասին
 բարեկտանս լինիլ կամեցար ,
 շարհեաւ ինձ , զի մի՛ երկե-
 այց ՚ի Թ շատնութեան մարդ-
 կանս , այլ ՚ի Թ շատնութե-
 սոցա արտուղ ինչ շահիցեմ ,
 զի բեղ նմանակից յայտմ
 լինիլ կարացից : Լ լին :

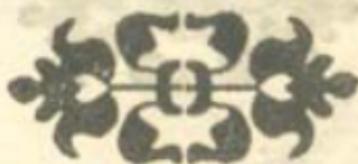

Բահանայն ըստս դնելով՝ նշանակի՝
 զՔի ծեծիլն ՚ի հրեկոց :

Լ. զօթք :

Տ՞ Խ՞ Յ՞ Բ՞ Ը՞, որ յանձն
 առեր կապիլ ՚ի սիւնն իբրև
 զմեղապարտ, և թոյլ ետուր
 հրեկոց զքեզ անտղորմաբար
 դան հարկանել շտրհեան
 ինձ, զի յոժարութեք ըն
 կալայց ՚ի բէն զհարունւածս
 դժութեքո՛, և զի մի՛ եր
 բէք կամեցայց զքեզ դան
 հարկանել մեղօք իմօյք :

Լ. մէն :

Բ. ա.

Քահանայն ծածկելով զսկիհն՝ նշանա-
կէ զՔսի փշով պատկինն ՚ի հրեկոց :

Եւ զօժիք :

Տո՛ւմ Յո՛ւ Բո՛ւ, որ շնո՛ւմ
 շնահարար ՚ի դրուես բոյ զփռ-
 շեղէն պատկն, շարհեւն ինձ
 զի ՚ի վերայ երկրի հասկե-
 բուծեամբ ընդ ունելով ըզ-
 փորձութիւնս, և դասառա-
 պանս, արժանի եղեց բեզ
 պատկակեց լինել յերկինս :
 Եւ զմէն :

Քահանայն յորժամ լուանայ զձեռս
 իւր՝ նշանակէ զՊիղատոսի լուանայն
 զձեռս , և զասելն , քանեայ եմ ես
 յարեան , արդարոյդ այդորիկ :

Լ. ՂՕԹԲ :

ՏՐ ԽՆ ՅՍ ՎՍՍ որդի Լ. յ
 կենդանոյ , որ Թէպէտ ան
 մեղ գտար առաջի Պիղա
 տոսի դատանորին , սակայն
 յանձնատէր զկատականս , և
 զամբաստանութիւն հրեկոյ ,
 շտրհեւն ինձ , զի անմեղու
 ԹԲ կեցից յայսմ աշխարհի ,
 և ոչ երբէք խռովեցայց յոր
 ժամ զրպարտիցիմ ի Թ շնա
 մեաց խոնց : Լ. մէն :

Քահանայն յորժամ դառնաց ան ժողովուրդն , և ասէ աղօթեցէք եղբարք , նշանակէ յորժամ Պիղատոս արտաքս էհան զՔս ան ժողովուրդն :

Լ՛ղօթք :

Տր իմ Յս Քս , որ զիս իմ մեղանորիս առաջի հրէից ծաղր լինիլ յանձնառեր , շտրհեան ինձ , աղաչեմ զքեզ զի մի՛ սնախառութք հպարտացայց , այլ՝ զի յանուր յետին ահաւոր դատաստանին կարացից քոյին ամբիժ զգետիւքն զարդարիլ :

Լ՛մէն :

Ք.ա.

Քահանայն ատելով Արժան և իրաւ
նշանակէ զՔրի դատաարարտիլն իմահ:

Լ. զօթք:

Տօ իմ Յօսօ Բօ, որ զիս իմ
յանձնառեր դատաարարտիլ
իմահ խաչին, շնորհեա՛ ինձ,
զի և ես զիս սիրոյ բոյ յօժա
բութք յանձնառից զամե
նայն սաստիկ, և զանողորմ
տանջանայ պատիժս, և զի
մի՛ զընկերն իմ անզգամու
թք դատեցից: Լ. մէն:

Քահանայն յորժամ յիշատակէ զկենդան
 նիս՝ նշանակէ յորժամ Քս խաչն է
 յուսին բարձեալ գնայր է գողովժաց:

Ե. Ղօթք:

Տ՛՛ Խ՛՛ Յ՛՛ Վ՛՛ , որ իս
 Խ՛՛ մեղանորիս զխաչատիայան
 յնւտ բարձեր , շարհեան
 զի և ևս զխաչն նեղութեց
 յօժար սրտիս յանձն առից ,
 և իս բոց սիրոյդ անար
 առնջ հասկերից նոցա :

Ե. Մէն :

Քահանայն յորժամ դնէ զձեռս ՚ի վե-
րայ սկիհին՝ նշանակի զտարաւորումն
Քսի սբ պատկերին ՚ի վերայ դաս-
տառակին Աերօնիքայ :

Լ ղ զօժք :

Տ՞ր իմ Յ՞ս Բ՞ս , որ հոս
սեալ ՚ի տեղի խաչելու թեան
ասացեր զբարագին կանայսն ,
մի՛ լայք ՚ի վերայ իմ , այլ
լայքէք ՚ի վերայ անձանց ձե-
րոց , շարհեան ինձ աղաչեմ
դբեզ , զի լացից դմեղս իմ ,
և ուսն ինձ զսէր , և զողոր-
մութի , զի հաճոյ դտայց
առաջի աչաց բոց : Լ՛մէն :

Քահանայն յորժամ օրհնէ զնժայնն ,
 նշանակէ յորժամ զՔս բւեռեցին
 ՚ի վերայ խաչին :

Մ. զօթք :

Տ՞ իմ Յ՞ս Վ՞ս , որ զս
 իմ ՚ի խաչ երանել կամեցար ,
 բւեռելով ըսդ բեզ զմեղս
 մեր , և զմահ մեր , աղաչեմ
 զքեզ , բւեռեա՛ ըսդ եր-
 կիւղ բոյ զմարմինս իմ , զի
 պահելով զսրատուն իրանս բո՛
 բեզ խաչակեց լինիլ արժա-
 նացայց : Մ. վէն :

Քահանայն բարձրացուցանելով զսբ
 նշխարն՝ նշանակէ յորժամ ՚ի վեր
 բարձրացուցին զհաշեալն Քս:

Լ զօժք:

Տն իմ Յս Քս, որ միս
 իմ մեղանորիս յանձնառւեր
 խաշիւնն ՚ի վեր բարձրանալ
 յերկրէ, աղաչեմ զքեզ
 բարձր յինէն զսէր, և զցան-
 կութի աշխարհիս, և բար-
 ձրացն զհողի իմ ՚ի հայիչ
 միշտ ՚ի յերկնային բարիսն,
 զոր պատրաստեցիր սիրե-
 լեաց քոց: Լ մէն:

Քահանայն յորժամ բարձրացուցանի
 զՍկիհն՝ նշանակի զհեղուսն սուրբ
 արեանն Ք ի :

Եղօթք :

Տ՛ւ իմ Յ՛ս Ք՛ս որ ՚ի վեր
 կարար վերացդ բոց բոխե
 ցուցեր զաղբերս շարճաց ,
 հեղլով զարիւնս բոյ սք ՚ի
 Թողութի մեղաց մերոց շար
 հեան ինձ , զի յորժամ ցան
 կութիք մարմնոց զիս շարժեն
 ՚ի մեղս ապան ինեցաց : սու
 վերս բոյս յորոց զդեղ , և
 զփրկութի ընդունիլ արժա
 նի եղեց : Եւսէն :

Քահանայն յորժամ յիշատակէ զննջե
ցեալս , նշանակէ զաղօթելն Քի ՚Է
վերայ խաչին վն ազգի մարդկան :

Լ Ղօթք :

Տ՞ իմ Յ՞ Ք՞ , որ ՚ի վե
րայ խաչին քն փրկուածեան
ազգի մարդկան , և քն խա
չողացն զքեզ աղօթեցեր սո
հայր բոյ երկնանոր , շոր
հեան ինձ զհեզ , և զգթամ
հոգի , զի քստ օրինակի ,
և հրամանսի բուս սիրեցից
զթշնամիս իմ , և ՚ի սրտէ
բարի արարից նոցա : Լ վն :

Քահանայն յորժամ զկուրծն բախելով
 սակ մութ և մեզ մեղանորաց : նշա
 նակէ զդարձումն երանեալ Աւա
 զակին :

Լ. շօթք :

Տբ իմ Յս Քս, որ զիսառա
 արքայութե երկնից շար
 հեցեր խաչակցին բուս բա
 ղի Լ՛ւազակին, նայեաց ի
 յիս աչօք գթութե բո, զի ի
 ժամ մահունան իմոյ արժա
 նի եղեց լսել իբէն, որ եւ
 փրկեց իմ, այսօր ընդ-իս
 եցես ի դրախտին : Լ՛մէն :

Քահանայն ասելով զհայր մերն նշա-
նակէ զԹոմն բանսն , զոր խօսեցաւ .
Քս ՚ի վերայ խաչին :

Ե. զօթք :

Տ՛ի իմ Յս Վս , որ ՚ի մէջ
այլոց բանից զկուսածին
Սայրո՛ Յօհաննու յանձ-
նարարեր , և զՅօհաննէս
մօրո՛ , շտրհեա՛ն ինձ զի գը-
ԹուԹԷդ քո , զի և էս ըսո-
քեզ միանորեցայց կապա-
նօք հրաբորբոք , և փո-
խարինական սիրոյց , և ՚ի մէջ
ալեկոճուԹԷց , և վտանկից
աշխարհիս այսորիկ բարու-
Թիդ քոյ զիս պաշտպանես .
ցի : Եւն :

Քահանայն յորժամ բեկանի արքայ
 նեալ նշխարն , նշանակի յորժամ Քս
 աւանդեաց զևր սբ հոգին :

Լ ՂՅԹԷ :

Տս իմ Յս Քս , որ վասն
 սիրոյ ինոյ մեռանելով ի
 վերայ խաչին՝ աւանդեցեր
 զսբ գրողիդ ի ձեռս հօր ,
 շնորհեաւ և ինձ հոգւորա
 պէս ըսդ բեզ մեռանիլ ,
 և իժամ մահո՞ւնս ինոյ ի
 ձեռս քո աւանդել զհոգի
 իմ : Լ սէն :

Բահանայն յորժամ զմեան սբ նշխար
 բին արեանէ ի սկիհն , նշանակէ զի
 ջուսն քի ի դժոխն :

Լ ՂՅԹԲ 3

Տբ իմ Յս Բս , որ խոր
 տակելով զզորուԹի մահու ,
 և սատանայի իջեր սու ար
 դարան ի դժոխն , և աղա
 տեցեր անտի , զհողիս հարցն
 սրբոց , հե՛ղ զզորուԹիւն
 Լ Տային արեան բռ ի հողիս
 հա՛ւ ստացելոց ննջեցելոց ,
 զի արձակեալք ի մեղաց մա
 ջնն ի փառան յա՛ւ իստնա
 կանու : Լ մէն :

Քահանայն յորժամ ասէ գառն Այ
նչանալի զդարձն բազմաց ՚ի ժամ
մահունանն Քի վս սքանչելեացն զոր
տեսին :

Մ. զօթք :

Տբ իմ Յս Բս , որ համ
բերելով անտանելի տանջա
նաց արարեր՝ զի բազումք
բախտելով զկուրծս իւրեանց
դառնային , և լային զմեղս
իւրեանց՝ շարհեաւ և ինձ ար
դեանքք չարչարանաց բոց ՚ի
խորոցսրտի զղջանալ ՚ի մեղաց
իմոց , և մի՛ ևս երբէք ան
կանիլ ՚ի նոյնս : Ըսէ :

Քահանայն ճաշակելով զմարմնն Քրի
 անասնի զԹաղումն Քրի:

Ե. զօժք:

Տ՛ի իմ Յ՛ս Բ՛ս, որ ինտ
 ռափոր գերեզմանի ծածկել,
 և Թաղի կամեցար, առևր
 ինձ զսիրտ նոր, և զհոգե
 նոր, զի և ես Թաղեալ, և
 ծածկեալ ընդ քեզ՝ արժա
 նացայց մասնակից լինել յա
 թուժէ քուս: Եւնի:

Քահանայն արժամ մարտի զմատուցանի,
 և զՍկիհն նշանակի զօժանն սուրբ
 Մարտինոյն Քի, և զպատիլն սուրբ
 Կտաւնով:

Ե. շօթք:

Տ՞ր իմ Յ՞ս Ք՞ս, որ յեւս
 մա՛հու՛նս քո յանձնատեր իւ
 ղով անուշիւ օժանիղ, և սք
 կտա՛ւով պատիղ ի Յովսե
 փայ, և ի Նիկողեմոսէ,
 սուր ինձ կարողութի, զի
 արժանի եղէց սք հողւով
 ճաշակել զամենասուրբ մար
 տինդ քոյ: Եւսն:

Քահանայն յորժամ աղօթէ յետ ճաշակմանն, նշանակէ զյարութիւն քիւ:

Երօթք:

Տ՞ իմ Յ՞ս Կ՞ս, որ յարուցեալ ՚ի մեռելոց ՚ի կնքեալ դերեղմանէն կոխելով զգօրութիւն մահու արտաքսելեր, շտրհեաւ ինձ, զի և ես ելանելով արտաքս ՚ի մեղաց իմոց նորոգեցայց նորոգութք կենաց, և ընդքեզ յառնելով արժանի եղէց մտանել ՚ի յիսուսն քո: Եմէն:

Քահանայն յարժամ խաղաղութի տայ
 Գողակողեանն՝ նշանակի՝ զՔի եր-
 ևիլն Աճածնի, և աշակերտայ խորոյ:

Լ ՂՕԹՔ :

Տ՞ր իմ Յ՞մ Վ՞ս, որ զինն
 յարութե քո բազում սիրով
 մխիթարեցեր զմայր քոյ, և
 զաշակերտս քո երևելով՝ ա-
 ցա, շարհեւս զի և ես եթէ
 ոչ յայտ աշխարհի, սակայն
 ՚ի հանդերձելուսն զխառն քո
 դէմ յանդիման տեսանեց
 արժանացայց : Լ՛մէն :

Քահանայն յորժամ ասէ՛ դլեալն աղօ-
թան, նշանակէ՛ դքառասուն օր շնին
Քի ընդ աշակերտս իւր :

Ընթացք :

Տ՛ի իմ Յ՛ս Վ՛ս , որ դա-
ւուրս քառասուն սիրելա-
բար շրջեցար ընդ Ընթա-
լաքս քո , ուսուցանելով նո-
ցա զխորհուրդս հաւատոյ
մերոյ , ուսն և ինձ ուղղել
դամենայն զգործս իմ ըստ
ամսաց քոց , զի մի՛ երբէք
խտտորեցայց ՚ի ճանապար-
հաց պատճառեցանաց քոց :

Ընթացք :

Քահանայն յորժամ տայ զյետին խա-
ղաղութիւն նշանակէ զՔի համբար-
ձումն յերկինս :

Լ ՂՅԹ Է :

Տ՞ր իմ Յ՞ս Բ՞ս , որ յետ
քառասուն անուրց առաջի
աշակերտաց քոց փառան-
բապէս համբարձար յերկինս,
չտրհեա՛ ինձ զի մի սիրոյ քո
զաշխարհս արհամարհելով՝
միշտ յանխոնսական բարե-
ացն ցանկացայց , և ըստ քեզ
հրճուել յարքայութե քում
արժանի եղէց : Լ մէն :

Քահանայն յորժամ՝ օրհնութիւնս տայ
 ժողովորդեանն, նշանակէ զիջումն Ա
 դուցն սրբոյ 'ի վերայ Առաքելոցն:

Եղօթք:

Տ՞ր իմ ՅԵՍՒՍ, որ հա
 ճեցար առաքել յերկնից
 զՍգեող քոյ սք 'ի վերայ Ե
 շակերտաց քոյ, որք 'ի մի
 ասին աղօթէին, սրբեան
 զսիրտ իմ յամենայն աղտե
 ղութի, ոպ զի Ոգեող սք
 դատանելով զիս իւր արժանի
 բնակարան զարդարեացէ զիս
 սպարդեօք շտրհաց իւրոց:
 Եմէն:

Քահանայն յորժամ ընթեռնու զյետին
 Ալեւտարանն, նշանակէ զքարոզութի
 սբ հաւատոյն Քի, և զմկրտութիւն,
 զոր առնէին Առաքեալքն :

Ընթացք :

Տբ իմ Յս Բս Բս, որ առա
 քեցեր զաշակերտան քո քա
 րոզել ամենայն ազգաց զսբ
 մարդեղութիոյ քոյ, և մկր
 տել զնոսա իյանուն Հօր,
 և Որդւոյ, և Ոգւոյն սրբոյ,
 շնորհեալ ինձ ամբիւս պահել
 զուղղափառ հաւատ քոյ,
 զոր ընկալայ ի մկրտութեան
 իմուս, և զամենայն պա
 տուհրանս քո յօժարասպէս
 կատարել մինչև ի մահ, ոմ
 զի արժանի եղէց ի հան
 դերձելու մս զքեզ ըստ Հօր,
 և

և ընդ Ողբոյս սրբոյ օրհնել : Ըմէն :

Օ շնորհ :

Տժ իմ ԸՏ ՅՍ ՎՍ զղջա
 նամ և փոշխման իմ ես բո
 լորով սրտիւ իմով յամենայն
 մեղաց իմոց , զի զի դառ
 նացուցի զամենասուրբ բա
 րուծիդ : և յառաջատրեւ
 այլ ոչ ևս մեղանշել միջնոր
 դուծի բոյին ամենազօր
 օգնութեանդ : Ըմէն :

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or name, located at the top of the page.

25:13 t r t \$ H z

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or name, located below the horizontal line.

1752 : 29

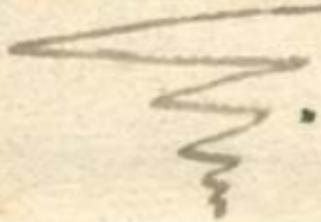
... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

...

17to 2: 1 29 20

January 17to 2: 1 29 20

17to 2: 1 29 20
17to 2: 1 29 20

